

בנק מזרחי טפחות ממשל תאגידי, ביקורת, פרטים נוספים על הבנק ואופן ניהולו

ממשל תאגידי, ביקורת, פרטים נוספים על הבנק ואופן ניהולו

ליום 31 בדצמבר 2022

תוכן עניינים

286	ממשל תאגידי וביקורת
286	הדירקטוריון וההנהלה
287	חברי הנהלת הבנק
288	המבקרת הפנימית
291	שכר רואי החשבון המבקרים בקבוצה(1)(2)(3)(4)
292	פירוט תגמולים לנושאי משרה בכירה
294	עסקאות עם בעלי שליטה וצדדים קשורים
297	פרטים נוספים על הבנק ואופן ניהולו
298	בעלי השליטה
298	רכוש קבוע ומתקנים
298	נכסים לא מוחשיים
299	הון אנושי
303	הסכמים מהותיים
303	חקיקה והוראות פיקוח על פעילות קבוצת הבנק
306	דירוג האשראי של הבנק
307	מגזרי פעילות - מידע נוסף

ממשל תאגידי וביקורת

הדירקטוריון וההנהלה

הדירקטוריון

במהלך שנת 2022 קיים דירקטוריון הבנק 22 ישיבות של מליאת הדירקטוריון. כמו כן, בתקופה זו התקיימו 69 ישיבות של ועדות הדירקטוריון ו-17 השתלמויות דירקטוריון.

הוועדות הקבועות של הדירקטוריון הן: ביקורת, אשראי, ניהול סיכונים, טכנולוגיית מידע וחדשנות טכנולוגית, תגמול וקליטת בנק אגוד.

להלן השינויים שאירעו במהלך שנת 2022 ועד למועד פרסום הדוחות הכספיים:

- ביום 9 באוגוסט 2022 התקיימה אסיפה כללית אשר בה הוחלט למנות (מחדש) את מר יוסף פלוס כדירקטור חיצוני לפי חוק החברות, לתקופת כהונה נוספת של שלוש שנים (תקופת כהונה שנייה), החל מיום 20 באוגוסט 2022.

- ביום 21 בדצמבר 2022 התקיימה אסיפה כללית אשר בה הוחלט למנות (מחדש) כדירקטור בבנק את מר משה יודמן לתקופת כהונה נוספת של שנה, ולמנות (מחדש) כדירקטורים בבנק את מר רון גזית, מר אילן קרמר, מר אברהם זלדמן, מר יהונתן קפלן ואת מר אלי אלרואי לתקופת כהונה נוספת של שלוש שנים.

- ביום 1 בינואר 2023 החל לכהן מר אלי אלרואי כחבר בוועדת אשראי.

להלן שמות חברי דירקטוריון הבנק ופרטים על חברותם בוועדות הדירקטוריון נכון למועד פרסום הדוחות הכספיים:

משה יודמן, יושב ראש הדירקטוריון	ועדת אשראי - יושב ראש, ועדת ניהול סיכונים - יושב ראש, ועדת טכנולוגיית מידע וחדשנות טכנולוגית, ועדת קליטת בנק אגוד ⁽⁴⁾
אלי אלרואי	ועדת טכנולוגיית מידע וחדשנות טכנולוגית, ועדת קליטת בנק אגוד ⁽⁴⁾ , ועדת אשראי (מיום 1 בינואר 2023)
רון גזית	ועדת טכנולוגיית מידע וחדשנות טכנולוגית, ועדת אשראי
אסתר גילעז-רן	ועדת ביקורת, ועדת טכנולוגיית מידע וחדשנות טכנולוגית, ועדת תגמול
אברהם זלדמן	ועדת קליטת בנק אגוד ⁽⁴⁾ - יושב ראש, ועדות ביקורת, ועדת ניהול סיכונים
חנה פייאר	ועדת תגמול - יושבת ראש, ועדת ביקורת, ועדת אשראי
יוסף פלוס	ועדת ביקורת - יושב ראש, ועדת אשראי, ועדת ניהול סיכונים, ועדת תגמול, ועדת קליטת בנק אגוד ⁽⁴⁾
יהונתן קפלן	ועדת אשראי, ועדת ניהול סיכונים, ועדת קליטת בנק אגוד ⁽⁴⁾ , ועדת טכנולוגיית מידע וחדשנות טכנולוגית
אילן קרמר	ועדת ניהול סיכונים
גלעד רבינוביץ	ועדת טכנולוגיית מידע וחדשנות טכנולוגית - יושב ראש, ועדת ביקורת, ועדה לניהול סיכונים, ועדת תגמול ועדת קליטת בנק אגוד ⁽⁴⁾

דירקטורים בעלי מומחיות חשבונאית ופיננסית - דירקטוריון הבנק קבע מספר מינימאלי של 3 דירקטורים בעלי מיומנות חשבונאית ופיננסית. לדעת הדירקטוריון, מספר זה מאפשר לו לעמוד בכל החובות המוטלות עליו, ובמיוחד בהתייחס לאחריותו לבדיקת מצבו הכספי של התאגיד ולעריכת הדוחות הכספיים ואישורם. כמו כן, קבע הדירקטוריון, כי בוועדת הביקורת יהיו חברים לפחות 2 דירקטורים בעלי מיומנות חשבונאית ופיננסית. בוועדת הביקורת מכהנים 5 דירקטורים בעלי מיומנות חשבונאית ופיננסית.

בהסתמך על כישוריהם, השכלתם, ניסיונם והידע שלהם, מכהנים בבנק נכון למועד פרסום דוחות אלו 8 דירקטורים בעלי מיומנות חשבונאית ופיננסית: ה"ה משה יודמן, אסתר גילעז-רן, אברהם זלדמן, חנה פייאר, יוסף פלוס, יהונתן קפלן, אילן קרמר, וגלעד רבינוביץ.

לפרטים נוספים על חברי דירקטוריון הבנק לרבות: כישוריהם, השכלתם, ניסיונם ונתונים נוספים בדבר כהונתם, ופרטים נוספים על דירקטורים בעלי מומחיות חשבונאית ופיננסית וכשירות מקצועית, כנדרש על פי הוראות הדיווח לציבור ותקנות ניירות ערך, ראה תקנה 26 בדוח התקופתי של הבנק לשנת 2022 באתר המג"א של רשות לניירות ערך.

דירקטוריון הבנק מודה למנהל הכללי, להנהלת הבנק ולעובדיו על פועלם לקידום הבנק, להרחבת עסקיו וחוג לקוחותיו.

(1) ועדת אד הוק לקליטת בנק אגוד. בהמשך להשלמת מיזוג בנק אגוד בוטלה הוועדה ברבעון הראשון של שנת 2023.

ממשל תאגידי, ביקורת, פרטים נוספים על הבנק ואופן ניהולו

ליום 31 בדצמבר 2022

חברי הנהלת הבנק

להלן השינויים שאירעו במהלך שנת 2022 ועד למועד פרסום הדוחות הכספיים⁽⁴⁾:

גב' שבי שמר, אשר כיהנה כמנהלת כללית של בנק אגוד בשלוש השנים האחרונות, מונתה כסמנכ"לית ומנהלת החטיבה הקמעונאית בבנק, החל מיום 1 באפריל 2022, במקומו של מר ישראל אנגל, שסיים את תפקידו.

להלן רשימת חברי פורום הנהלת הבנק ליום 31 בדצמבר 2022, תוארם ותפקידיהם:

מנהל כללי	משה לארי
סגן מנהל כללי, מנהל חטיבת מידע ודיווח כספי, חשבונאי ראשי	מנחם אביב
סגן מנהל כללי, מנהלת החטיבה הקמעונאית	שבי שמר
מנהלת חטיבת הטכנולוגיה של מזרחי טפחות בע"מ, מנהלת טכנולוגיית המידע	אילה חכים
סגן מנהל כללי, מנהלת חטיבת שיווק, פרסום ופיתוח עסקים	תרי ישכיל
סגן מנהל כללי, מנהל חטיבת הון אנושי משאבים ותפעול	ניסן לוי
סגן מנהל כללי, מנהל החטיבה לבנקאות עסקית	אופיר מורד
סגן מנהל כללי, מנהלת החטיבה המשפטית, יועצת משפטית ראשית	רחלי פרידמן
סגן מנהל כללי, מנהל החטיבה לבקרת סיכונים, Chief Risk Officer (CRO)	דורון קלאוזנר
סגן מנהל כללי, מנהל החטיבה הפיננסית, Chief Financial Officer (CFO)	עדי שחף
מזכיר הבנק ומנהל מטה הבנק	עופר הורביץ
מבקרת פנימית ראשית, מנהלת חטיבת הביקורת הפנימית	גלית ויזר
דובר הבנק	בני שוקרון

לפרטים נוספים על נושאי משרה בכירה של הבנק לרבות: השכלתם, ניסיונם ונתונים נוספים בדבר כהונתם, נכדרש על פי הוראות הדיווח לציבור ותקנות ניירות ערך, ראה תקנה 26א' בדוח התקופתי של הבנק לשנת 2022 באתר המגנ"א של רשות לניירות ערך.

(1) ביום 12 בפברואר 2023 אישר דירקטוריון הבנק את המלצת המנהל הכללי למינוי עופר הורביץ, המשמש כיום מזכיר הבנק ומנהל מטה הבנק, לתפקיד סגן המנהל הכללי ומנהל החטיבה לבקרת סיכונים במקומו של דורון קלאוזנר הפורש לגמלאות. המינוי כפוף לאישור המפקח על הבנקים. חנן קיקוזשוילי, כיום סגן מזכיר הבנק, יתמנה למזכיר הבנק ומנהל מטה הבנק, במקומו של עופר הורביץ. מיטל הרוש, המכהנת כיום כמנהלת מרחב לייב וסקטור בנקאות ישירה, תתמנה לסגנית המנהל הכללי ומנהלת חטיבת הון אנושי ומשאבים, במקומו של ניסן לוי שהודיע על רצונו לסיים את תפקידו.

הדירקטוריון אישר גם הקמתם של שני מערכים חדשים: מערך תפעול בנקאי ומערך פרויקטים חוצי-ארגון, שמנהלים יתמנו לחברי הנהלה. בראש המערך לתפעול בנקאי, שתחתיו יפעלו, בין השאר, פעילויות התפעול העורפי, הנדסה ותהליכים בנקאיים, המסלקה וסוכנות הביטוח במשכנתאות, יעמוד מיכה ארגמן - כיום סגן מנהל חטיבת הון אנושי ומשאבים ותפעול. בראש מערך פרויקטים חוצי-ארגון, שיהיה אחראי, בין השאר, על פעילות הדיגיטל של הבנק, המשיך יישום והטמעת מערכת ה-CRM החדשה ושיתופי פעולה עם תעשיית הפינטק יעמוד טל בן ארי - עד לאחרונה סמנכ"ל ומנהל האגף הפיננסי בבנק אגוד.

המינויים והשינויים הארגוניים ייכנסו לתוקפם ביום 1 באפריל 2023.

ממשל תאגידי, ביקורת, פרטים נוספים על הבנק ואופן ניהול

ליום 31 בדצמבר 2022

המבקרת הפנימית

להלן פרטים באשר למבקרת הפנימית הראשית של קבוצת הבנק שהחלה תפקידה ביום 7 ביולי 2011:

שם:	גלית יזר
תאריך תחילת כהונתה:	יולי 2011
השכלה:	ראת חשבון; תואר ראשון בחשבונאות ובכלכלה (האוניברסיטה העברית), תואר שני במנהל עסקים (האוניברסיטה העברית)
ניסיון:	סגנית המבקר הפנימי הראשי בבנק מזרחי טפחות וקודם לכך מבקרת פנימית ראשית בבנק טפחות

בהתאם להוראות סעיף 146(ב) לחוק החברות - התשנ"ט-1999, המבקרת הפנימית אינה בעלת עניין בתאגיד, אינה נושאת משרה, ואינה קרובה של אחד מאלה.

בהתאם להוראות סעיף 8 לחוק הביקורת הפנימית התשנ"ב-1992, לא משמשת המבקרת הפנימית בתפקיד נוסף על תפקידה כמבקרת פנימית ראשית, זולת תפקיד הממונה על נציגי תלונות הציבור, מבקרת פנימית בחברות הבנות של בנק מזרחי טפחות בארץ לרבות בנק יהב. המבקרת הפנימית של הבנק אינה משמשת בתפקיד מחוץ לבנק, אשר יוצר או עלול ליצור ניגוד עניינים עם תפקידה כמבקרת פנימית. למעט האמור, אין למבקרת קשרים עסקיים מהותיים או קשרים מהותיים אחרים עם הבנק או עם גוף הקשור אליו.

בהתאם להוראה 307 להוראות ניהול בנקאי תקין, עובדי הביקורת מתמנים אך ורק בהסכמת המבקרת הפנימית. עובדי הביקורת פועלים מטעם המבקרת לצורך הביקורת הפנימית, ומקבלים הוראות בענייני ביקורת מהמבקרת הפנימית בלבד. עובדי הביקורת הפנימית אינם ממלאים בתאגיד הבנקאי תפקיד נוסף על הביקורת הפנימית, זולת הטיפול בתלונות הציבור. עובדי הביקורת הפנימית מורשים לחתום בשם התאגיד הבנקאי רק על מסמכים הקשורים בעבודת הביקורת או פניות הציבור. שירותו של עובד בביקורת הפנימית מופסק בהליך תקין ובהסכמת המבקרת הפנימית.

נכון ליום 31 בדצמבר 2022 המבקרת הפנימית זכאית ל-12,199, 24,594 ו-36,043 כתבי אופציה לרכישת מניות רגילות של מזרחי טפחות בנות ערך נקוב של 0.1 ש"ח למניה, בהתאם לתוכניות הקצאה משנת 2019, שנת 2020 ושנת 2021, בהתאמה, שאישר דירקטוריון מזרחי טפחות.

כמו כן, המבקרת הפנימית זכאית לעד 32,233 כתבי אופציה לרכישת מניות רגילות כאמור, בהתאם לתוכנית הקצאה משנת 2022 שאישר דירקטוריון מזרחי טפחות. לפרטים נוספים בנוגע להקצאה ראה ביאור 23 לדוחות הכספיים.

להערכת הדירקטוריון, אין בהיקף ניירות הערך של הבנק המוחזקים על ידי המבקרת הפנימית כדי להשפיע על טיב עבודתה.

המבקרת הפנימית הינה עובדת הבנק במשרה מלאה.

דרך המינוי סמכויות וחובות

בחודש יוני 2011 אושר מינויה של המבקרת הפנימית על ידי ועדת הביקורת והדירקטוריון, וזאת בהתבסס על ניסיונה ועל השכלתה של המבקרת.

סמכויות וחובות פונקציית הביקורת הפנימית מפורטות בכתב מינוי שנדון ואושר בדירקטוריון הבנק, ובכלל זה:

- הסמכות והיכולת ליזום ביקורות בכל היחידות ובכל הפעילויות הקיימות בבנק בארץ ובחוץ לארץ, וכן לדרוש ולקבל כל מסמך וכל מידע הדרוש לביצוע תפקידה.
- לעובדי פונקציית הביקורת הפנימית תהיה גישה ישירה, לצורך ביצוע תפקידם, לכל הרשומות, לכל מאגר רגיל או ממוחשב, לכל בסיס נתונים וקבצי עבודה ולכל תוכנית עבודה של עיבוד נתונים אוטומטי, ובכלל זה גם מידע ניהולי ופרוטוקולים של הגופים מקבלי החלטות, הקשורים לנשוא הביקורת.
- עובדי פונקציית הביקורת רשאים להיכנס לכל נכס שבבעלות או בשימוש הבנק ולבדוק אותו.
- לגבי מידע החסוי על פי דין, יחולו על המבקר הפנימי, עובדיו ועל כל אדם הפועל מטעמו, המגבלות הקבועות בדין. המבקר הפנימי, עובדיו או כל אדם אחר מטעמו, חייב לשמור בסוד כל מסמך ומידע שהגיעו אליו עקב מילוי תפקידו, זולת אם הגילוי נחוץ למילוי תפקידו כנדרש בחוק, או אם הגילוי נדרש על פי כל דין.

זהות הממונה על המבקרת הפנימית

הממונה הארגוני על המבקרת הפנימית הוא יושב ראש דירקטוריון הבנק.

תוכנית העבודה של הביקורת הפנימית

בשנת 2022 פעלה הביקורת בהתבסס על תוכנית ביקורת רב שנתית ממוקדת סיכונים לתקופה של שלוש שנים, ממנה נגזרה תוכנית העבודה השנתית. יצוין, כי בדיקת פעילויות ועסקאות מהותיות, ובכלל זה, בדיקת נושא עסקאות עם אנשים קשורים, משולבות בתוכנית העבודה הרב שנתית של הביקורת הפנימית.

במסגרת זו, ליוותה הביקורת הפנימית בשנת 2022 את תהליכי מיזוג בנק אגוד, וביצעה בדיקות להערכת אפקטיביות הבקורות בתהליכים מרכזיים במיזוג בנק אגוד בדגש על אופן יישום התקדמות תוכנית ההסבה. בנוסף, נציגי הביקורת השתתפו כמשקיפים בוועדות עיקריות ומהותיות שהוקמו לקידום תהליך המיזוג בחטיבות השונות בבנק.

ממשל תאגידי, ביקורת, פרטים נוספים על הבנק ואופן ניהולו

ליום 31 בדצמבר 2022

השיקולים בקביעת תוכנית הביקורת הרב שנתית

מיפוי של הפעילויות המבוצעות ביחידות השונות בבנק על פי המבנה הארגוני, ייחוס סיכון פוטנציאלי לכל פעילות ופעילות, וקביעת תדירות ביקורת בהתאם ל:

- סקרי סיכונים שנערכו בבנק.
- דרישות רגולטוריות הנובעות מהוראות הפיקוח על הבנקים והנחיותיו.
- הוראות באזל ותהליך ה-ICAAP.
- דוחות ביקורת שוטפים של בנק ישראל.
- ממצאי דוחות הביקורת של חטיבת הביקורת.
- החלטות ועדת הביקורת ויושב ראש הדירקטוריון ובקשות המנהל הכללי של הבנק.

תוכנית העבודה הרב שנתית הנערכת על ידי המבקר הפנימית, מובאת לדין בוועדת הביקורת הדירקטוריונית, ומועברת לידי יושב ראש הדירקטוריון והמנהל הכללי. לאחר דיון בוועדת הביקורת והמלצה לאישור, מוגשת התוכנית לאישור הדירקטוריון. בהתאם לכך, תוכנית העבודה הרב שנתית של הביקורת הפנימית לשנים 2022-2024 אושרה ב-14 לפברואר 2022 בדירקטוריון הבנק.

השיקולים בקביעת תוכנית הביקורת השנתית

מעבר לשיקולים המפורטים לעיל, המשמשים בסיס לקביעת תוכנית הביקורת הרב שנתית, אשר ממנה נגזרת תוכנית הביקורת השנתית, נוספו בתוכנית העבודה השנתית בדיקות מיוחדות אותן נדרשת הביקורת הפנימית לבצע בהתאם לבקשת הפיקוח על הבנקים, יושב ראש הדירקטוריון וועדת הביקורת. כמו כן התייחסה הביקורת לבדיקות המבוקשות על ידי המנהל הכללי. לאחר המלצת ועדת הביקורת הדירקטוריונית לאישור התוכנית, מועברת התוכנית לבנק אגוד.

שינויים מהותיים, מובאים לאישור ועדת הביקורת. במקרה של שינויים שאינם מהותיים, נמסר לוועדת הביקורת דיווח בדיעבד. בדומה לתוכנית הביקורת הרב שנתית, נערכת גם תוכנית הביקורת השנתית על ידי המבקר הפנימית, ומובאת לדין בוועדת הביקורת הדירקטוריונית. בנוסף, מועברת התוכנית לידי יו"ר הדירקטוריון והמנהל הכללי. לאחר המלצת ועדת הביקורת הדירקטוריונית לאישור התוכנית, מועברת התוכנית לאישור הדירקטוריון.

בהתאם לכך, ביום 14 בפברואר 2022 אישר הדירקטוריון את תוכנית העבודה השנתית של הביקורת הפנימית לשנת 2022.

ביקורת בתאגידים מוחזקים ובסניפי חוץ לארץ

המבקר הפנימית של הבנק, כוללת בתוכנית הביקורת השנתית והרב שנתית את התאגידים הפעילים המוחזקים על ידי הבנק, בתוקף תפקידה כמבקר פנימית שלהם, למעט בנק אגוד ובנק יהב לגביהם הוגשה ואושרה בשנת 2022 תוכנית ביקורת נפרדת במוסדות הדירקטוריון שלהם. בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין 307 ו-306 מונו במהלך שנת 2020 משרדי מבקרים פנימיים מקומיים בסניפי הבנק בלונדון ובלוס אנג'לס. על פי הוראת ניהול בנקאי תקין 307 המבקר הפנימית מוודאת קיום ביקורת פנימית נאותה בסניפים אלו. תוכנית העבודה של משרדי המבקרים הפנימיים המקומיים, נכללות בתוכנית העבודה של חטיבת הביקורת הפנימית הנדונה בוועדת הביקורת ומאושרת על ידי דירקטוריון הבנק.

היקף העסקת המבקר הפנימית וצוות העובדים הכפופים לה

כאמור, המבקר הפנימית הינה עובדת הבנק במשרה מלאה.

מספר המשרות הממוצע של עובדים הכפופים למבקר הפנימית נגזר מצרכי הביקורת הפנימית כפי שעולים מתוכנית העבודה הרב שנתית ותוכנית העבודה השנתית של הביקורת. מספר המשרות הממוצע במהלך שנת 2022, כולל מבקרים פנימיים של חברות מאוחדות וסניפי חוץ לארץ מפורט בטבלה להלן:

בישראל		מחוץ לישראל	
עובדים שעסקו בביקורת פנימית	עובדים שעסקו בתחום פניות הציבור	עובדים שעסקו בביקורת פנימית	עובדים שעסקו בביקורת פנימית
(1)53	(3)8	(2)3	

(1) כולל 9 תקנים, לצורך עריכת ביקורת בבנק יהב וכן מיקור חוץ בהיקף של כ-6 משרות.

(2) כולל העסקת גורמים חיצוניים בחוץ לארץ.

(3) כולל תקן אחד זמני.

ממשל תאגידי, ביקורת, פרטים נוספים על הבנק ואופן ניהולו

ליום 31 בדצמבר 2022

ערכת הביקורת

הביקורת הפנימית עורכת את עבודתה על בסיס תקנים מקצועיים מקובלים:

- דרישות החוק השונות, לרבות חוק הביקורת הפנימית התשנ"ב-1992, והוראות של רשויות הפיקוח הרלבנטיות לתחום המבוקר, ובכללן הוראות הפיקוח על הבנקים והנחיותיו, כולל הוראה 307 להוראות ניהול בנקאי תקין בנושא פונקציית ביקורת פנימית.
- סטנדרטים לעיסוק מקצועי בביקורת הפנימית של לשכת המבקרים הפנימיים העולמית.

הדירקטוריון וועדת הביקורת סבורים, כי הביקורת נערכת בהתאם לתקנים המקצועיים המפורטים לעיל, באופן המגשים את מטרות הביקורת הפנימית, זאת, בין היתר בהתבסס על הדיווח השנתי, הדיווח החצי שנתי ותוכניות העבודה של הביקורת הפנימית הכוללות התייחסות לנושאים אלו. כמו כן, בהתאם לנדרש נערך אחת ל-5 שנים סקר חיצוני בלתי תלוי על איכות עבודת הביקורת הפנימית המדווח לוועדת הביקורת.

גישה למידע

המבקר הפנימית מקבלת באופן שוטף גישה מלאה לכל מידע שנדרש על ידה, בהתאם להוראה 307 לניהול בנקאי תקין, כאמור בסעיף 9 לחוק הביקורת הפנימית התשנ"ב-1992, ובכלל זה גישה מתמדת ובלתי אמצעית למערכות המידע של הבנק, לרבות נתונים כספיים. יודגש, כי גם בביצוע ביקורת בתאגידים מוחזקים ובפעילות מחוץ לישראל, ניתנת לביקורת - גישה מלאה כאמור בין אם באמצעות ביקורים במוקדי הפעילות מחוץ לישראל ובין אם באמצעות קבלת חומרים על פי דרישה.

הגשת דין וחשבון על ממצאי הביקורת

הביקורת מעבירה כל דוח ביקורת בדרך קבע ליושב ראש הדירקטוריון, ליושב ראש ועדת הביקורת, למנהל הכללי ולממונה על היחידה המבוקרת. כמו כן, עותק של כל דוח מועבר ל-CRO, לקצין הציות והממונה על אסור הלבנת הון, למנהלת אגף בקרת סיכונים ולחשבונאי הראשי. דוחות הביקורת מוגשים בכתב. תמציות כל דוחות הביקורת שהופצו במהלך התקופה החולפת מוגשות לחברי ועדת ביקורת אחת לרבעון ולמליאת הדירקטוריון אחת לחצי שנה. הדוחות נדונים בפורום הכולל את מנהל החטיבה ו/או המנהל האחראי על היחידה או על הפעילות המבוקרת. הדוחות המהותיים, נדונים בפורום בראשות המנהל הכללי. יושב ראש ועדת הביקורת, בהתייעצות עם המבקר הפנימית, קובע מהם דוחות הביקורת הפנימית המהותיים שיובאו לדיון בוועדת הביקורת.

בחודש אוגוסט 2022, הופץ הדיווח על ביצוע תוכנית העבודה של הביקורת למחצית הראשונה של שנת 2022, ונדון בוועדת הביקורת ביום 15 באוגוסט 2022. דוח סיכום עבודת הביקורת הפנימית לשנת 2022 הופץ בחודש פברואר 2023 ונדון בוועדת הביקורת ביום 13 בפברואר 2023. דוחות עיקריים אחרים נדונו במהלך השנה בישיבות השוטפות של ועדת הביקורת.

הערכת פעילות המבקר הפנימית

הדירקטוריון וועדת הביקורת סבורים, כי ההיקף, האופי, רציפות הפעילות ותוכנית העבודה של המבקר הפנימית, סבירים בנסיבות העניין, ויש בהם כדי להגשים את מטרות הביקורת הפנימית.

התגמול של המבקר הפנימית

להלן פרטים על השכר, ההפרשות הסוציאליות, ההטבות וההפרשות ששולמו או שנרשמה בגינם הפרשה למבקר הפנימית הראשית, בשנת 2022: שכר בסך של 1,222 אלפי שקלים חדשים, מענקים בסך של 655 אלפי שקלים חדשים (מזה מענק שימור בסך של 187 אלפי שקלים חדשים), הפרשות סוציאליות בסך של 337 אלפי שקלים חדשים, תשלום מבוסס מניות בסך של 430 אלפי שקלים חדשים, ושווי הטבות נוספות בסך של 107 אלפי שקלים חדשים. סך כל התגמולים ששולמו או שנרשמה בגינם הפרשה למבקר הפנימית בשנת 2022 עמד על 2,751 אלפי שקלים חדשים. היתרה של הלוואות שניתנו בתנאים רגילים לסוף שנת 2022 הסתכמה בסך של 52 אלפי שקלים חדשים. לפרטים בעניין מדיניות התגמול לנושאי משרה, ראה באיור 22 א.3 לדוחות הכספיים.

להערכת הדירקטוריון, אין בהיקף התגמול הניתן למבקר הפנימית כדי להשפיע על שיקול דעתה של המבקר בקשר עם עבודתה.

ממשל תאגידי, ביקורת, פרטים נוספים על הבנק ואופן ניהולו

ליום 31 בדצמבר 2022

שכר רואי החשבון המבקרים בקבוצה⁽¹⁾⁽²⁾⁽³⁾⁽⁴⁾

באלפי שקלים חדשים

הבנק		מאוחד		
2021	2022	2021	2022	
				עבור פעולות הביקורת⁽⁵⁾:
6,684	6,739	7,900	7,921	רואי החשבון המבקרים ⁽⁶⁾
447	507	1,344	1,354	רואי החשבון המבקרים האחרים
7,131	7,246	9,244	9,275	סך הכל
				עבור שירותים הקשורים לביקורת:
411	637	411	637	רואי החשבון המבקרים
-	-	-	-	רואי החשבון המבקרים האחרים
				עבור שירותי מס⁽⁷⁾:
-	-	18	18	רואי החשבון המבקרים
211	126	392	220	רואי החשבון המבקרים האחרים
				עבור שירותים אחרים⁽⁸⁾:
3,275	3,517	3,495	3,737	רואי החשבון המבקרים
-	-	265	447	רואי החשבון המבקרים האחרים
3,897	4,280	4,581	5,059	סך הכל
11,028	11,526	13,825	14,334	סך הכל שכר רואי החשבון המבקרים

(1) דיווח של הדירקטוריון לאסיפה הכללית השנתית על שכר רואי החשבון המבקר בעבור פעולות הביקורת ועבור שירותים נוספים לביקורת, לפי סעיפים 165 ו-167 לחוק החברות, התשנ"ט-1999.

(2) שכר רואי החשבון המבקר כולל תשלומים לשותפויות ולתאגידים בשליטתם וכן כולל תשלומים על פי חוק מע"מ.

(3) כולל שכר ששולם ושכר שנצבר.

(4) רואי החשבון המבקרים משנת 1995 ועד היום הינם בריטמן אלמגור זר ושות'.

(5) ביקורת דוחות כספיים שנתיים, סקירת דוחות ביניים וביקורת דוח מותאם לצרכי מס הכנסה.

(6) כולל רואי חשבון מבקרים אחרים בסניפי חוץ לארץ.

(7) כולל תשלומים בגין עריכת דוח מותאם לצרכי מס הכנסה ודוחות לרשויות המס.

(8) כולל תשלומי ייעוץ ושירותים שונים.

ממשל תאגידי, ביקורת, פרטים נוספים על הבנק ואופן ניהולו

ליום 31 בדצמבר 2022

פירוט תגמולים לנושאי משרה בכירה

באלפי שקלים חדשים

שנת 2022										
לואאות שניתנו תנאי הטבה ⁽³⁾			גמולים בעבור שירותים ⁽²⁾						רטי מקבל התגמולים ⁽¹⁾	
הלוואות שניתנו בתנאים רגילים	תקופה ממוצעת לפירעון (בשנים)	יתרה ליום 31.12.2022	סך הכל ⁽⁷⁾	שווי הטבות נספות ⁽⁶⁾	תשלום מבוסס מניות ⁽⁵⁾	הפרשות סוציאליות ⁽⁴⁾	מענקים	שכר	תפקיד	שם
21	-	-	3,776	93	-	707	-	2,976	יושב ראש הדירקטוריון	משה וידמן ⁽⁸⁾
20	9.6	824	4,351	135	512	714	-	2,990	מנהל כללי סגן מנהל כללי,	משה לארי ⁽⁹⁾
186	5.6	608	3,616	100	450	369	910	1,787	מנהלת החטיבה הקמעונאית סגן מנהל כללי,	שבי שמר ⁽¹⁰⁾ אופיר מורד ⁽¹¹⁾
342	6.2	1,930	3,259	106	600	341	992	1,220	מנהל החטיבה לבנקאות עסקית מנהלת חטיבת הטכנולוגיה של	
66	2.8	312	3,259	94	600	379	981	1,205	מזרחי טפחות בע"מ	אילה חכים ⁽¹¹⁾

שנת 2021										
לואאות שניתנו תנאי הטבה ⁽³⁾			גמולים בעבור שירותים ⁽²⁾						רטי מקבל התגמולים ⁽¹⁾	
הלוואות שניתנו בתנאים רגילים	תקופה ממוצעת לפירעון (בשנים)	יתרה ליום 31.12.2021	סך הכל ⁽⁷⁾	שווי הטבות נספות ⁽⁶⁾	תשלום מבוסס מניות ⁽⁵⁾	הפרשות סוציאליות ⁽⁴⁾	מענקים	שכר	תפקיד	שם
13	0.8	98	3,579	102	--	589	--	2,888	יושב ראש הדירקטוריון	משה וידמן ⁽⁸⁾
23	10.0	827	4,054	131	217	713	105	2,888	מנהל כללי סגן מנהל כללי,	משה לארי ⁽⁹⁾ ישראל אנגל ⁽¹²⁾
183	--	--	2,766	104	600	259	622	1,181	מנהל החטיבה הקמעונאית סגן מנהל כללי,	אופיר מורד ⁽¹¹⁾
775	4.9	2,042	2,766	102	600	297	590	1,177	מנהל החטיבה לבנקאות עסקית סגן מנהל כללי,	עדי שחף ⁽¹⁴⁾
15	6.5	683	2,766	61	586	454	519	1,146	מנהל החטיבה הפיננסית	
1,256	--	--	3,893	--	--	880	966	2,047	מנכ"ל בנק אגוד	שבי שמר
33	--	--	2,916	--	--	669	822	1,425	מנכ"ל בנק יהב	שאול גלברד

ממשל תאגידי, ביקורת, פרטים נוספים על הבנק ואופן ניהולו

ליום 31 בדצמבר 2022

הערות:

- (1) מקבלי התגמולים מועסקים בהיקף משרה של 100%, ואינם מחזיקים בהון הבנק.
- (2) הסכומים נכללים בדוח רווח והפסד בסעיף משכורות והוצאות נלוות.
- (3) ההטבה היא בתנאים שניתנו לכלל עובדי הבנק.
- (4) כולל פיצויים, תגמולים, קרן השתלמות, מענק הסתגלות, חופשה וביטוח לאומי.
- (5) לפרטים בדבר תשלום מבוסס מניות למנהל הכללי ולנושאי משרה, ראה ביאור 23 לדוחות הכספיים.
- (6) כולל הריבית המתייחסת להלוואות שניתנו בתנאי הטבה ביחס לתנאי השוק. לא קיימת הטבת ריבית בגין פיקדונות. בעסקאות בנקאיות אחרות, ההטבות חלות על כלל עובדי הבנק וסכומן אינו מהותי.
- (7) לא כולל מס שכר.
- (8) מר משה וידמן - תקופת ההעסקה של מר וידמן החלה ביום 1 בדצמבר 2012 לתקופה של שלוש שנים שהסתיימה ביום 30 בנובמבר 2015 והוארכה החל מיום 1 בדצמבר 2015 ועד ליום 31 בדצמבר 2017, והיא תתחדש מאליה, מידי שנה, לשנה נוספת, הכל בכפוף לאמור בהסכם ההעסקה. לפרטים בדבר תנאי העסקתו של מר וידמן, ראה נספח ב' לדיווח מיום 9 בינואר 2017 (אסמכתא 003457-01-2017) וביאור 22 א.1 לדוחות הכספיים.
- (9) מר משה לארי - ביום 8 ביוני 2020 אישר דירקטוריון הבנק את מינויו של מר משה לארי, למנהל הכללי של הבנק. מר לארי החל לכהן כמנהל הכללי של הבנק בהיקף של משרה מלאה, ביום 16 בספטמבר 2020. לפרטים בדבר תנאי העסקתו של מר לארי, ראה נספח ד' לדיווח מיום 27 באוגוסט 2020 (מספר אסמכתא 085165-01-2020), וביאור 22 א.2 לדוחות הכספיים.
- (10) גב' שבי שמר - מיום 1 באפריל 2022 מועסקת על פי הסכם העסקה אישי לתקופה בלתי קצובה. פירוט התגמולים לשנת 2022 כולל 1,433 אלפי ₪ בגין התקופה בה כיהנה גב' שבי שמר כמנכ"ל בנק אגוד כמפורט להלן: שכר - 877 אלפי ₪; מענקים - 420 אלפי ₪; הפרשות סוציאליות - 136 אלפי ₪.
- (11) נושאי משרה מועסקים על פי הסכם העסקה אישי לתקופה בלתי קצובה:

מר אופיר מורד	- מיום 1 בינואר 2014.
מר עדי שחף	- מיום 16 בספטמבר 2020.
גב' אילה חכים	- מיום 1 ביולי 2013
מר עדי שחף	- מיום 16 בספטמבר 2020.

לפרטים בדבר תנאי העסקה, ראה ביאור 22 א.3. לדוחות הכספיים.
- (12) מר ישראל אנגל - כיהן כנושא משרה מיום 15 ביוני 1999 ועד ליום 31 במרץ 2022.

ממשל תאגידי, ביקורת, פרטים נוספים על הבנק ואופן ניהולו

ליום 31 בדצמבר 2022

עסקאות עם בעלי שליטה וצדדים קשורים

בהתאם לתקנות ניירות ערך (דוחות תקופתיים ומיידיים), התש"ל-1970 (להלן: "התיקון") ועדת הביקורת של הדירקטוריון אישרה בעבר קריטריונים לעסקה חריגה ולעסקה זניחה, ואלה אושרו מחדש על ידי ביום 16 בינואר 2023 כדלהלן:

עסקה שאינה עסקה בנקאית

הגדרת "עסקה זניחה":

עסקה שאינה עסקה בנקאית, המתבצעת במהלך העסקים הרגיל ובתנאי שוק, והעונה על לפחות אחד מהקריטריונים שקבעה ועדת הביקורת, הינה עסקה זניחה.

עסקה בנקאית

הגדרת "עסקה חריגה" - עסקה שאינה בתנאי שוק או שאינה במהלך העסקים הרגיל או שהינה עסקה מהותית.
עסקה בנקאית העונה על אחד מהקריטריונים שנקבעו על ידי ועדת הביקורת תהיה לעניין זה "עסקה מהותית":

"תנאי שוק" - תנאים שאינם מועדפים על התנאים המקובלים בבנק לגבי עסקאות דומות עם אנשים או עם תאגידים שאינם בעלי שליטה בבנק או שלבעל השליטה אין בעסקאות עימם עניין אישי. תנאי השוק ביחס לעסקאות בנקאיות נבחנים בהשוואה לתנאים המקובלים בבנק לגבי עסקאות מאותו סוג, בהיקפים דומים, כמקובל בבחינת עסקאות עם אנשים קשורים בהתאם להוראה 312 להוראות ניהול בנקאי תקין, עם לקוחות הבנק שאינם אנשים קשורים או אינם גורמים שיש לבעלי השליטה עניין אישי בעסקה עמם; תנאי השוק ביחס לעסקאות שאינן עסקאות בנקאיות ייבחנו ביחס לעסקאות מאותו סוג שהבנק מתקשר בהן עם ספקים ו/או ביחס להצעות של ספקים אחרים שנבחנו בטרם הוחלט על ההתקשרות. במקרים בהם אין לבנק עסקאות מאותו סוג ייבחנו תנאי השוק ביחס לעסקאות מאותו סוג הנעשות במשק, ובתנאי שהעסקה הינה במהלך העסקים הרגיל ושלעסקאות מסוג זה קיים שוק בו נעשות עסקאות דומות.

עסקאות חבות אשר נוהל בנקאי תקין 312 אינו חל לגביהן - לגבי עסקאות חבות אשר הוראת ניהול בנקאי תקין 312 אינה חלה לגביהן, במידה שיוודע לבנק על עסקה כאמור, הבנק מתחייב להביא כל עסקה כאמור לאישור בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין 312, ולתת לגביה גילוי בדוח השנתי של הבנק. הגדרת "עסקה זניחה" ו-"עסקה חריגה" לגבי עסקאות אלו תהיה בדומה להגדרות שקבע הבנק לעיל.

ממשל תאגידי, ביקורת, פרטים נוספים על הבנק ואופן ניהולו

ליום 31 בדצמבר 2022

להלן ריכוז הנתונים בעניין עסקאות בנקאיות שהינן עסקאות עם קבוצת בעלי שליטה (במיליוני שקלים חדשים):

א. עסקאות חבות

31 בדצמבר 2022						
קבוצת בעלי השליטה ⁽²⁾	יתרת אשראי מאזני	מסגרת לא מנוצלת	נכסי סיכון הנובעים מפעילות בנגזרים	ערבויות שניתנו על ידי הבנק להבטחת אשראי של בעל שליטה או צד קשור אליו	השקעה בניירות ערך	סך הכל חבות ⁽¹⁾
קבוצת ורטהיים וחברות פרטיות בשליטתה	7	-	-	-	-	7
קרובי קבוצת ורטהיים וחברות פרטיות בשליטתה	17	2	-	1	-	20
סך הכל קבוצת ורטהיים	24	2	-	1	-	27
קבוצת עופר וחברות פרטיות בשליטתה	-	-	-	-	-	-
קרובי קבוצת עופר וחברות פרטיות בשליטתם	30	23	16	-	-	69
תאגידים מדווחים בשליטת קרובי קבוצת עופר	-	-	-	-	-	-
אופי.סי אנרגיה בע"מ	-	105	1	33	2	141
בתי זיקוק לנפט בע"מ	263	11	-	95	12	381
איי.סי.אל גרופ בע"מ (כימיקליים לישראל בע"מ)	-	-	-	-	47	47
סך הכל קבוצת עופר	293	139	17	128	61	638

31 בדצמבר 2021						
קבוצת בעלי השליטה	יתרת אשראי מאזני	מסגרת לא מנוצלת	נכסי סיכון הנובעים מפעילות בנגזרים	ערבויות שניתנו על ידי הבנק להבטחת אשראי של בעל שליטה או צד קשור אליו	השקעה בניירות ערך	סך הכל חבות ⁽¹⁾
קבוצת ורטהיים וחברות פרטיות בשליטתה	38	2	-	-	-	40
קרובי קבוצת ורטהיים וחברות פרטיות בשליטתה	-	-	-	-	-	-
סך הכל קבוצת ורטהיים	38	2	-	-	-	40
קבוצת עופר וחברות פרטיות בשליטתה	11	-	-	-	-	11
קרובי קבוצת עופר וחברות פרטיות בשליטתם	7	4	-	-	-	11
תאגידים מדווחים בשליטת קרובי קבוצת עופר	-	-	-	-	-	-
אופי.סי אנרגיה בע"מ	-	100	-	-	2	102
בתי זיקוק לנפט בע"מ	222	68	-	-	6	296
כימיקלים לישראל בע"מ	-	25	-	-	50	75
החברה לישראל בע"מ	-	1	-	-	-	1
סך הכל קבוצת עופר	240	198	-	-	58	496

(1) חבות כהגדרתה בהוראות ניהול בנקאי תקן 312, לאחר קיזוז ניכויים מותרים.

(2) נתוני בעלי השליטה נכונים למבנה השליטה בבנק ליום 31 בדצמבר 2021.

ממשל תאגידי, ביקורת, פרטים נוספים על הבנק ואופן ניהולו

ליום 31 בדצמבר 2022

ב. פיקדונות

היתרה הגבוהה בשנת 2022	יתרה ליום 31 בדצמבר 2022	קבוצת בעלי השליטה
17	11	קבוצת ורטהיים וחברות פרטיות בשליטתה
510	109	קרובי קבוצת ורטהיים וחברות פרטיות בשליטתם
		תאגידים מדווחים בשליטת קרובי קבוצת ורטהיים
50	15	קוויק סופר אונליין בע"מ
577	135	סך הכל קבוצת ורטהיים
127	113	קבוצת עופר וחברות פרטיות בשליטתה
180	156	קרובי קבוצת עופר וחברות פרטיות בשליטתם
		תאגידים מדווחים בשליטת קרובי קבוצת עופר
813	743	א.פ.י.סי אנרגיה בע"מ
212	212	בתי זיקוק לנפט בע"מ
718	718	החברה לישראל בע"מ
2,050	1,942	סך הכל קבוצת עופר

היתרה הגבוהה בשנת 2021	יתרה ליום 31 בדצמבר 2021	קבוצת בעלי השליטה
568	538	קבוצת ורטהיים וחברות פרטיות בשליטתה
-	-	קרובי קבוצת ורטהיים וחברות פרטיות בשליטתם
		תאגידים מדווחים בשליטת קרובי קבוצת ורטהיים
50	50	קוויק סופר אונליין בע"מ
618	588	סך הכל קבוצת ורטהיים
4	4	קבוצת עופר וחברות פרטיות בשליטתה
130	96	קרובי קבוצת עופר וחברות פרטיות בשליטתם
		תאגידים מדווחים בשליטת קרובי קבוצת עופר
1,084	279	א.פ.י.סי אנרגיה בע"מ
367	62	בתי זיקוק לנפט בע"מ
447	385	החברה לישראל בע"מ
117	116	כימיקלים לישראל בע"מ
1	-	גדיב תעשיות פטרוכימיה בע"מ
2,150	942	סך הכל קבוצת עופר

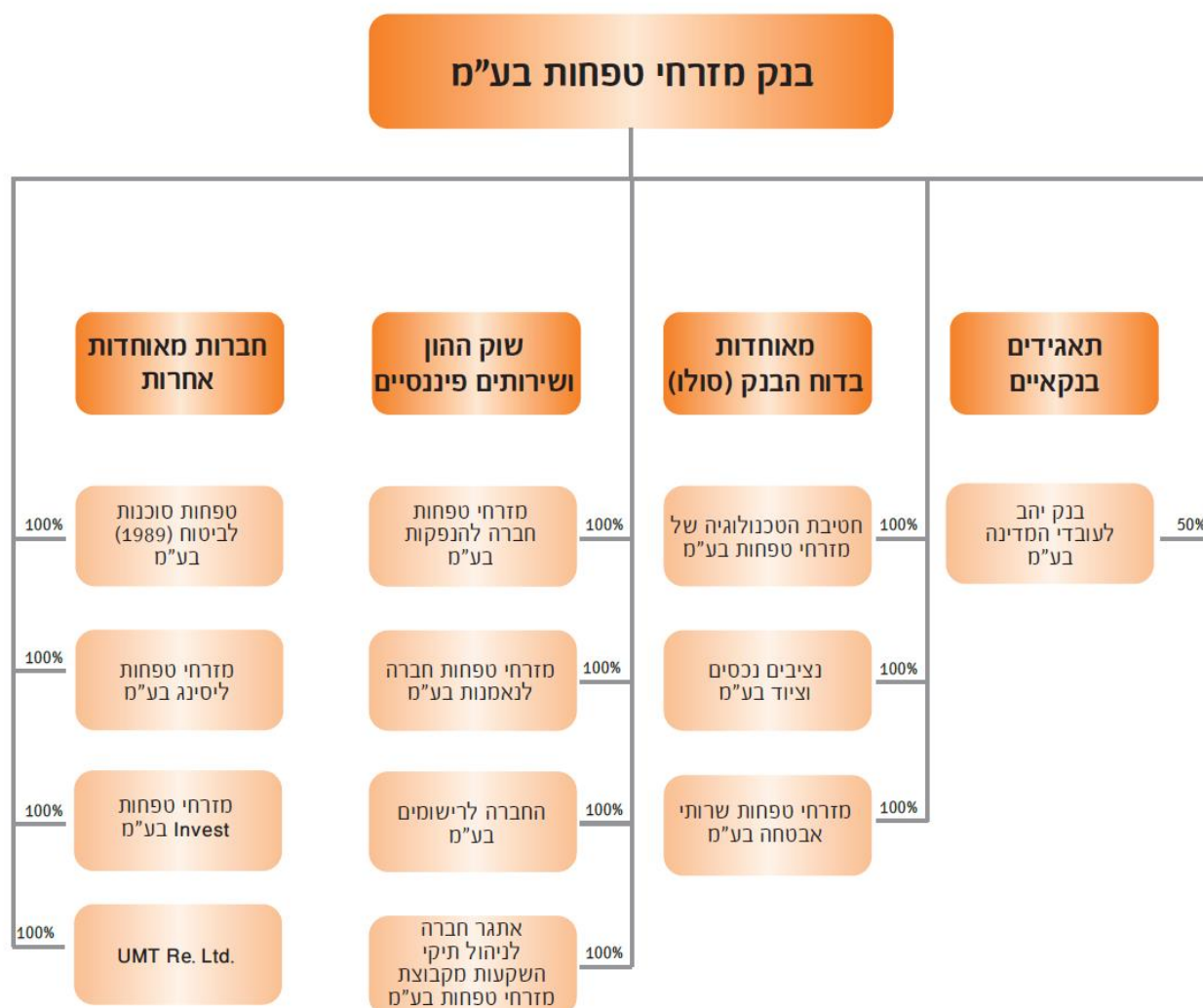
למיטב ידיעתו של הבנק, עסקאות עם אנשים קשורים נעשו במהלך העסקים הרגיל, בתנאי שוק ובתנאים דומים לתנאי עסקאות עם גורמים שאינם קשורים בבנק.

ביום 7 במרץ 2022 אישר דירקטוריון הבנק, לאחר קבלת אישורה של ועדת התגמול את התקשרות הבנק בפוליסה לביטוח אחריות הדירקטורים ונושאי המשרה האחרים, לתקופה של 12 חודשים שתחל ביום 1 באפריל 2022 בהתאם לתקנה 1 ב1 ו-1א1(א) לתקנות החברות (הקלות בעסקאות עם בעלי עניין), התש"ס 2000.

במסגרת פוליסת הביטוח האמורה יבוטחו בין היתר המנהל הכללי של הבנק ובעלי השליטה בבנק וקרוביהם. לפרטים נוספים, ראה דיווח מיידי מיום 7 במרץ 2022 (מספר אסמכתא 026989-01-2022).

פרטים נוספים על הבנק ואופן ניהולו

מבנה ההחזקות העיקריות של הבנק

לפרטים ראה ביאור 15 לדוחות הכספיים

ממשל תאגידי, ביקורת, פרטים נוספים על הבנק ואופן ניהולו

ליום 31 בדצמבר 2022

בעלי השליטה

בעלי השליטה בבנק ליום 31 בדצמבר 2022 הם קבוצת ורטהיים וקבוצת עופר. החזקתיה של קבוצת ורטהיים הינן באמצעות אמ. דבליו. דד. (אחזקות) בע"מ ו-אף אנד דבליו (שותפות רשומה) המחזיקות, נכון ליום 31 בדצמבר 2022, בכ-7.30% ו-13.09%, בהתאמה, מההון ומכוח ההצבעה. החזקתיה של קבוצת עופר הינן באמצעות ל.י. (אחזקות) בע"מ, המחזיקה, במישרין ובאמצעות ל.א.ב.מ. (אחזקות) בע"מ (חברה בבעלותה המלאה), נכון ליום 31 בדצמבר 2022, בכ-21.19% מההון ומכוח ההצבעה בבנק.

קבוצת ורטהיים

ביום 21 בספטמבר 2022 העבירה ל.י. (אחזקות) בע"מ ("לין"), לחברת ל.א.ב.מ. (אחזקות) בע"מ (ל.א.ב.מ.), חברה בת בבעלותה המלאה של לין, כמות של 40,000 מניות רגילות בנות 0.1 שקלים חדשים ע.ב. כ"א של בנק מזרחי טפחות כנגד הקצאת הון נוסף בל.א.ב.מ., לפי סעיף 104א לפקודת מס הכנסה. לפרטים נוספים ראה דיווח מיידי מיום 28 בספטמבר 2022 (מספר אסמכתא: 121297-01-2022).

ביום 12 באוקטובר 2022 העבירה אמ. דבליו. דד. (אחזקות) בע"מ, לידי אף. אנד. דאבליו שותפות רשומה, 150,000 מניות של בנק מזרחי טפחות בע"מ, לשם השלמת גרעין השליטה. המניות האמורות אינן משועבדות והן הופקדו בנאמנות בחברת נאמנות. לפרטים נוספים ראה דיווח מיידי מיום 23 באוקטובר 2022 (מספר אסמכתא: 128869-01-2022).

הסכמים בין בעלי המניות

ל.א.ב.מ. (אחזקות) בע"מ מ"קבוצת עופר" ופיינברג - ורטהיים (שותפות רשומה) מ"קבוצת ורטהיים" הן צד להסכם לשיתוף פעולה בהפעלת הזכויות הנלוות למניות הבנק מיום 6 באוקטובר 1994 (להלן: "הסכם ההצבעה"). בהסכם ההצבעה האמור נקבע, בין היתר, כללים ביחס להצבעה משותפת של בעלי השליטה באסיפות כלליות, לזכות סירוב של כל אחד מהצדדים במכירת מניות השליטה על ידי הצד האחר, לזכות למינוי דירקטורים ולזכות למינוי יושב ראש הדירקטוריון.

רכוש קבוע ומתקנים

העלות המופחתת של הבניינים והמקרקעין בקבוצת הבנק (לרבות התקנות ושיפורים במושכר) בניכוי הפרשה לירידת ערך, נכון ליום 31 בדצמבר 2022 הינה 668 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 857 מיליוני שקלים חדשים בסוף שנת 2021. הקיטון ביתרת בניינים ומקרקעין נובע בעיקר ממכירת נכסי מקרקעין, לפרטים נוספים ראה אירועים מהותיים בעסקי קבוצת הבנק בדוח הדירקטוריון וההנהלה לשנת 2022. בהתאם להחלטת דירקטוריון הבנק לרכז את כל יחידות הנהלת הבנק בקמפוס מרכזי אחד בלוד, אושר במהלך שנת 2019 פרויקט הקמת הקמפוס, בעלות כוללת של כ-322 מיליוני שקלים חדשים (כולל רכישת המגרש שאושרה ובוצעה בשנת 2017). הפרויקט יימשך מספר שנים. בשנת 2022 התחילו עבודות בניית השלד, לאחר שבשנת 2021 נמשך שלב תכנון המבנה והסתיימו רוב עבודות החפירה. היקף הפרויקט והתקציב עודכנו על ידי דירקטוריון הבנק ותקציב הפרויקט העדכני הועמד על כ-389 מיליוני שקלים חדשים. כמו כן, היתר הבניה לשטחים העיליים התקבלו בחודש פברואר 2023.

מלבד האמור לעיל, בשנת 2023 לא צפויות השקעות חריגות ברכוש קבוע ומתקנים (בניינים, מקרקעין, ציוד, ריהוט וכלי רכב).

לפרטים נוספים על הרכוש הקבוע בקבוצה ראה ביאור 16 - "בניינים וציוד" בדוחות הכספיים.

מידע זה הינו בבחינת מידע צופה פני עתיד, והוא מתבסס על הנחות ועל תחזיות שונות, בין היתר, באשר למצב הכלכלי במשק, לחקיקה, להוראות גורמי פיקוח, להתפתחויות טכנולוגיות, להתפתחויות בשוק הנדל"ן והבנייה ולנושאי כוח אדם. המידע עשוי שלא להתממש, או להתממש בחלקו, בהיקפים ובמועדים כפי שייקבעו על ידי הנהלת הבנק, או בשל שינויים העשויים לחול בגורמים משפיעים שונים שאינם בשליטת הבנק בלבד. לפרטים בדבר השקעות והוצאות בגין מערך טכנולוגיות המידע ראה פרק ניתוח המבנה של הנכסים, ההתחייבויות, ההון והלימות ההון בדוח הדירקטוריון וההנהלה.

נכסים לא מוחשיים

לקבוצת הבנק מאגרי מידע רשומים של לקוחות ושל עובדים. כמו כן, הבנק הוא בעל הזכויות בסימנים "מזרחי-טפחות", לרבות במשולב עם סמל האינסוף (Infinity), והמילים "Team", "Live", "טפחות", "טפחות מס' 1 במשכנתאות", "תיק פנסיוני על בסיס מודל זוכה פרס נובל" "בנק המזרחי" ודמות השמש, ובוריאציות שונות של סימנים אלה. הבנק הוא בעל זכויות בסימנים הקשורים בשם הבנק גם בארצות הברית, בקנדה, בשווייץ ובאיחוד האירופי.

הבנק פועל רבות לפיתוח יכולותיו הטכנולוגיות וזאת כמענה להתפתחות בפעילותו העסקית ולצורך עמידה בתוכנית האסטרטגית.

יתרת ההיוון של עלויות פיתוח תוכנה נכללת בדוחות הכספיים במסגרת סעיף בניינים וציוד.

לפרטים בדבר הטיפול בעלויות פיתוח תוכנה דוחות הכספיים לרבות אורך החיים שלהן ראה ביאור 1 בדוחות הכספיים.

לפרטים בדבר השקעות והוצאות בגין מערך טכנולוגיות המידע ראה פרק הסבר וניתוח לתוצאות ולמצב העסקי בדוח הדירקטוריון וההנהלה.

ממשל תאגידי, ביקורת, פרטים נוספים על הבנק ואופן ניהול

ליום 31 בדצמבר 2022

הון אנושי

המבנה הארגוני של הבנק

המבנה הארגוני של הבנק נועד לתמוך בהשגתם של יעדי הבנק ובהגשמת תוכניתו העסקית. המבנה מושתת על חטיבות, ויחידות נוספות הכפופות למנהל הכללי (פרט לחטיבת הביקורת הפנימית הכפופה ליושב ראש הדירקטוריון).

בתחילת שנת 2021 הועברה האחריות על הפעילות הבינלאומית ושלוחות חוץ לארץ מהחטיבה הפיננסית לאחריות החטיבה העסקית. כמו כן, הועברה האחריות על תחום הבנקאות הפרטית לאחריות החטיבה הקמעונאית.

מבנה הבנק המעודכן מפורט להלן:

החטיבה הקמעונאית - בחטיבה זו מרוכזת מרבית הפעילות הבנקאית של לקוחות פרטיים ושל לקוחות עסקיים קטנים. בפעילות החטיבה נכללים: תחום הקמעונאות, האחראי בעיקר לפעילות מגזר משקי הבית ומגזר העסקים הקטנים ותחום המשכנתאות, האחראי לפעילות המשכנתאות. סניפי הבנק ומרכזי העסקים פועלים במסגרת החטיבה באמצעות שישה מרחבים גיאוגרפיים, ומרחב LIVE הפועל באמצעות בנקאים אישיים במגוון ערוצי תקשורת (אינטרנט, טלפון, SMS, פקס, ווידאו צ'ט). כמו כן, כוללת החטיבה את היחידות המטפלות ביעוץ הפיננסי וביעוץ הפנסיוני המוצעים ללקוחות. בנוסף, אחראית החטיבה גם על חברת הבת אתגר חברה לניהול תיקי השקעות מקבוצת מזרחי טפחות בע"מ והחל מסוף שנת 2022 גם על חברת הבת מזרחי טפחות ליסינג, שפועלת בתחום הליסינג המימוני והלוואות הרכב. מתחילת שנת 2021 אחראית החטיבה על תחום הבנקאות הפרטית ופעילות תושבי חוץ ועולים חדשים, בין היתר, באמצעות יחידות הבנקאות הפרטית בארץ.

החטיבה לבנקאות עסקית - בחטיבה זו מרוכזות מרבית הפעולות הבנקאיות של תאגידים גדולים ושל לקוחות עסקיים. בחטיבה סקטור תאגידיים, האחראי בעיקר לפעילות מגזר הבנקאות העסקית, וסקטור עסקים, האחראי בעיקר לפעילות מגזר הבנקאות המסחרית, ומפעיל שלושה מוקדים עסקיים הפרוסים גיאוגרפית. בחודש ינואר 2023 הורחבה הפריסה הגיאוגרפית של סקטור עסקים והוקם מוקד נוסף – מוקד שרון. במסגרת החטיבה נכללות יחידות נוספות, המספקות שירותים ייחודיים לטיפול בלקוחות מתחומים ספציפיים: סקטור בנייה ונדל"ן, סקטור סחר חוץ ופעילות בינלאומית, האחראי גם על הפעילות הבינלאומית של הקבוצה וכן את האחריות על השלוחות בחוץ לארץ, ומרכז עסקים יהלומים. כמו כן, פועל במסגרת החטיבה סקטור לקוחות מיוחדים, המטפל בהסדרה ובגבייה של חובות בעייתיים בכלל הבנק.

החטיבה הפיננסית - במסגרת החטיבה פועלים סקטור ניהול פיננסי, האחראי לניהולם של הנכסים הפיננסיים ושל התחייבויותיו של הבנק, סקטור מסחר, במסגרתו מופעל חדר עסקאות מאוחד, הפועל בכל השווקים הפיננסיים, במסחר במטבעות, בריביות ובניירות ערך ישראלים וזרים, וכן סקטור תפעול מידע ושירות לקוחות, התומך בכלל הפעילויות בשווקים הפיננסיים, ומספק שירותי "משרד אחורי" (Back Office) ותפעול קופות הגמל. במסגרת פעילותה, אחראית החטיבה גם על חברת הבת הפועלת בשוק ההון מזרחי טפחות חברה לנאמנות בע"מ.

חטיבת הטכנולוגיה - אחראית לתחום טכנולוגיית המידע, לרבות כנדרש בהוראת ניהול בנקאי תקין 357, באמצעות חטיבת הטכנולוגיה של מזרחי טפחות בע"מ, חברה בת בבעלות מלאה של הבנק.

החטיבה לבקרת סיכונים - חטיבה זו כוללת את יחידות בקרת הסיכונים השונים של הבנק, (ביניהם: שוק, ריבית, נזילות, אשראי ונגזרים), ובמסגרתה מנהלים גם הסיכונים התפעוליים של הבנק. החטיבה אחראית על נושא אבטחת המידע. במסגרת החטיבה פועלים קצין הציות הראשי של הבנק ומחלקת האנליזה שתפקידה לגבש המלצה בלתי תלויה למתן אשראי וחוות דעת לגבי הסיכונים הכרוכים בו.

חטיבת הון אנושי, משאבים ותפעול - במסגרת חטיבה זו נכללים ניהול משאבי האנוש, תחום ההדרכה, לוגיסטיקה (כולל נכסים, בינוי ורכוש), תחום הביטחון והאבטחה (כולל מרכז המזומנים והבלדרות), תחום קשרי הקהילה וריכוז נושא האחריות התאגידית. החטיבה כוללת גם זרוע הנדסה ותפעול הכוללת את אגף הנדסת תהליכים, האחראי בין היתר לתפעול הבנקאי העורפי, את תחום ביטוחי הבנק (בכלל זה: הביטוח הבנקאי וביטוח נושאי משרה ודירקטורים), הביטוח אגב משכנתא והמסלקה.

חטיבת שיווק, פרסום ופיתוח עסקים - בחטיבה זו מרוכזות הפעילויות בנושא הפרסום, השיווק ופיתוח מוצרים פיננסיים ושירותים אחרים אותם משווק הבנק ללקוחות.

חטיבת מידע ודיווח כספי - אחראית על הכנה ועריכה של הדוחות הכספיים של הבנק לציבור, על דיווחים לרשויות סטטוטוריות ולהנהלה, על תחום המיסוי, על הספר הראשי של הבנק, על הנהלת החשבונות, הגזברות וחשבות השכר. כמו כן, אחראית החטיבה לסינון אשראי, לקביעת הפרשה להפסדי אשראי ולאתגור תהליכי האיתור וההצפה של חובות בעייתיים. החטיבה כוללת גם את אגף מידע, ניתוח ותכנון שבאחריותו פיקוח ובקרה על תקציב הבנק, בקרה על חברות בנות, מדידת רווחיות סניפיים ומעקב אחר תכניות עבודה של הבנק.

החטיבה המשפטית - חטיבה זו אחראית למתן שירותים משפטיים לכל יחידות הבנק, ליצירת התשתית המשפטית לפעילות הבנק, לניהול החשיפה לסיכונים משפטיים ולטיפול בתביעות נגד הבנק.

חטיבת הביקורת הפנימית - החטיבה אחראית לביצוע ביקורת פנימית על היחידות העסקיות והתפעוליות של הבנק. כמו כן, אחראית החטיבה על הטיפול בפניות ובתלונות הציבור בקשר עם פעילות הבנק.

שינויים צפויים במבנה הארגוני

החל מיום 1 באפריל 2023 יוקמו שני מערכים חדשים: מערך תפעול בנקאי ומערך פרויקטים חוצי-ארגון. המערך לתפעול בנקאי יהיה אחראי בין השאר על פעילויות התפעול העורפי, הנדסה ותהליכים בנקאיים, המסלקה וסוכנות הביטוח במשכנתאות. מערך פרויקטים חוצי-ארגון יהיה אחראי, בין השאר, על פעילות הדיגיטל של הבנק, המשך יישום והטמעת מערכת ה-CRM החדשה ושיתופי פעולה עם תעשיית הפינטק. לפרטים נוספים ראה פרק התפתחויות משמעותיות בתחום ההון האנושי והמינהל בדוח הדירקטוריון וההנהלה.

ממשל תאגידי, ביקורת, פרטים נוספים על הבנק ואופן ניהולו

ליום 31 בדצמבר 2022

מדיניות אגף משאבי אנוש

הנהלת הבנק רואה בעובדי ומנהלי הבנק נדבך עיקרי בהגשמת האסטרטגיה העסקית ויעדי הגידול בהיקפי הפעילות. מחויבות זו באה לידי ביטוי ביישום שלושה עקרונות מרכזיים בפעילות הבנק:

- יצירת סביבת עבודה מכבדת - הבנק רואה בעובדיו ומנהליו שותפים להצלחתו ועל כן פועל לקידום תוך יצירת סביבת עבודה תומכת.
 - דאגה לזכויות העובדים - הבנק מקפיד לשמור על זכויות כלל עובדיו, לצד שמירה על זכותם להתאגד. הבנק מעניק לעובדיו תנאי עבודה טובים יותר מהנדרש על פי חוקי העבודה.
 - דאגה לרווחת העובדים - רווחת העובדים מנהלת בדרכים הבאות: יצירת מעטפת רווחה לעובדי הבנק ובני משפחותיהם, תוכנית נרחבת לשמירה על בריאות העובדים, הנהגת תרבות ארגונית מוקירה ונתינת אפשרויות לפעילות בשעות הפנאי, מתוך הבנה כי איזון זה יוצר ערך עבור העובד והבנק כאחד.
- הבנק פועל באופן שוטף לקידום שוויון בסביבת העבודה. זאת, מתוך ההכרה בחשיבותו העליונה של ערך השוויון. הבנק אינו מפלה אף עובד או עובדת על בסיס השתייכות לדת, לאום, גזע, מוצא, מין או כל מאפיין אחר.

כח אדם - נתונים כלליים

להלן נתונים בדבר מספר המועסקים ששכרם דווח כמשכורות והוצאות נלוות, במונחים של משרה מלאה (כולל השפעת שעות נוספות) בבנק ובחברות המאוחדות. מספרם של עובדי הבנק המוצג להלן כולל גם את מניינם של עובדים שאינם מועסקים על ידי הבנק, אלא הינם עובדים של חברות קשורות של הבנק, כולל עובדי חטיבת הטכנולוגיה של מזרחי טפחות בע"מ ומזרחי טפחות שירותי אבטחה בע"מ - חברות שירותים בבעלות ושליטה מלאים של הבנק, המספקות את שירותי המחשוב, השמירה והאבטחה לבנק:

2022 ⁽⁴⁾					
בבנק	סניפים בחו"ל	סך הכל הבנק	חברות מאוחדות בארץ	חברות מאוחדות בחו"ל	סך הכל הקבוצה
6,431	90	6,521	1,002	-	7,523
5,848	86	5,934	1,702	-	7,636
2021					
בבנק	סניפים בחו"ל	סך הכל הבנק	חברות מאוחדות בארץ	חברות מאוחדות בחו"ל	סך הכל הקבוצה
5,619	79	5,698	1,934	-	7,632
5,367	76	5,443	1,977	-	7,420

להלן התפלגות מספר המשרות בקבוצה על פי מגזרי הפעילות⁽⁴⁾⁽⁵⁾⁽⁶⁾:

ליום 31 בדצמבר		מגזר פעילות
2021	2022	
4,490	4,407	משקי בית
108	183	בנקאות פרטית
1,612	1,486	עסקים קטנים
311	359	בנקאות מסחרית
776	822	בנקאות עסקית
335	266	ניהול פיננסי
7,632	7,523	סך הכל

(1) הנתונים עד ליום 31 בדצמבר 2022 כוללים 373 מעובדי בנק אגוד לשעבר, שסיימו את עבודתם בתחילת שנת 2023.

(2) ההתפלגות הינה לפי מגזרי הפעילות ב"גישת ההנהלה". לפרטים ראה ביאור 29 לדוחות הכספיים.

(3) כולל משרות עובדי מטה המועמסות באופן יחסי על המגזרים השונים.

ממשל תאגידי, ביקורת, פרטים נוספים על הבנק ואופן ניהולו

ליום 31 בדצמבר 2022

עלות ושכר למשרת עובד

2021		2022		
כולל רכיבי תגמול משתנה	ללא רכיבי תגמול משתנה	כולל רכיבי תגמול משתנה	ללא רכיבי תגמול משתנה	
338	284	398	333	שכר למשרת עובד
471	410	527	456	עלות שכר למשרת עובד

ניהול המשאב האנושי

הנהלת הבנק רואה בכלל עובדי הבנק ומנהליו נדבך משמעותי בהגשמת האסטרטגיה העסקית ויעדי הגידול בהיקפי הפעילות וברווחיות. ניהול המשאב האנושי בבנק ממוצע בשני מישורים:

- הטיפול בפרט, כולל: גיוס, ליווי בכניסה לתפקיד ובמהלך חיי העובד, ועד שלב הפרישה.
- פיתוח המשאב האנושי במהלך העבודה השוטפת באמצעות הכשרות ותהליכי פיתוח אישי וקבוצתי.

הבנק משקיע בפיתוח עובדי הבנק ומנהליו הן באמצעות הקניית מיומנויות בנקאיות, רגולטוריות, התנהגותיות וניהוליות חדשות, והן באמצעות שימור ידע ומיומנויות קיימים. זאת באמצעות פעילויות הדרכתיות במהלך חיי העובד בארגון, החל מכניסה לתפקיד, דרך מסלולי הכשרה חניכה וקידום, השלמה והרחבה של ההשכלה האקדמית והרחבת אופקים באמצעות השתלמויות חיצוניות.

בשנת 2022 מרכז ההדרכה היה שותף למהלכים אסטרטגיים חוצי ארגון, בין השאר באמצעות חיזוק והטמעת מיומנויות עסקיות ומערכות תומכות חדשות בקרב הבנקאים והמשך הטמעת תפיסת השירות האנושי של הבנק. הוגבר השימוש בכלים דיגיטליים והורחב תמהיל שיטות ההדרכה - הדרכות פרונטליות או מקוונות, למידה פרונטלית ביחידה, עזרי עבודה אינטראקטיביים, ספריית VOD עם סרטוני הדרכה, פודקאסטים, חניכה מקצועית וניהולית, משחקים, ועוד. מרכז ההדרכה ממשיך להטמיע את תפיסת "ארגון לומד", במסגרתו המנהלים והעובדים מתייחסים ללמידה כאל פעילות מתמשכת המתקיימת גם בעמדת העבודה. מנהלי היחידות, בשיתוף וסיוע מרכז ההדרכה, מובילים שינויים ארגוניים ואחרים על מקצועיות העובדים באמצעות חניכה והדרכה.

מרכז ההדרכה פועל לפיתוח המנהלים בבנק באמצעות הכשרות ניהוליות המלוות אותם מכניסתם לתפקיד ולכל אורך תפקידם, וכן מסלולי עבודה לתפקיד הניהולי הבא. בשנת 2022 התקיימו הדרכות ניהוליות באמצעי הדרכה מגוונים: הדרכות וסימולציות, הרצאות מקוונות ופודקאסטים. האגף לפיתוח ארגוני והדרכה פועל באמצעים מגוונים לפיתוח ערוצי תקשורת פנים ארגוניים. וביניהם תהליכי הערכה ומשוב, כשכל עובד מקבל משוב אישי על ביצועיו בשנה החולפת ויעדי פיתוח לשנה הבאה.

מרכז ההדרכה קיים הדרכות לקליטת עובדי בנק אגוד באמצעות בניית תוכניות הדרכה וחניכה מפורטות ויעודיות לכל בעל תפקיד נקלט, כמו גם היערכות לניהול השינוי, והטמעת תרבות ארגונית אחידה לבנק הממוזג.

הוצאות ההדרכה בשנת 2022 הסתכמו ב-15 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 8 מיליוני שקלים חדשים בשנת 2021.

במהלך שנת 2022 השתתפו כלל עובדי הקבוצה בהדרכות (פרונטליות ומתוקשבות) בהיקף כולל של 48,650 ימי הדרכה, לעומת 42,960 ימי הדרכה בשנת 2021.

לפרטים נוספים בדבר ניהול המשאב האנושי ראה גם דוח אחריות תאגידי לנת 2021 באתר האינטרנט של הבנק:

www.mizrahi-tefahot.co.il << אודות הבנק >> קשרי משקיעים

יחסי עבודה קיבוציים

יחסי העבודה בבנק הינם קיבוציים (למעט קבוצה מצומצמת של עובדים בכירים) והם באים לידי ביטוי בארגוני עובדים המפורטים להלן:

- ארגון עובדי בנק מזרחי טפחות בע"מ** הוא ארגון ותיק, אשר מכוח הסכם בין ארגוני שנעשה בינו לבין הסתדרות הפועל המזרחי הוא מורשה, על ידי ההסתדרות האמורה, לפעול כארגון היציג של עובדי הבנק לצורך עשיית הסכמים קיבוציים ויצוג עובדי הבנק (להלן: "ארגון העובדים").
- ארגון המנהלים ומורשי החתימה בבנק מזרחי טפחות בע"מ** הוקם על ידי מנהלי הסניפים והמחלקות בשנת 2005 (להלן: "ארגון המנהלים"). הארגון הוכר על ידי הבנק ועל ידי ארגון עובדי הבנק כ"יחידת מיקוח" לצורך ניהול משא ומתן וחתירת הסכמים.
- ועד עובדי חטיבת הטכנולוגיה של בנק מזרחי טפחות בע"מ** - הארגון המוסמך לחתום בצירוף הסתדרות המעו"ף בשם עובדי חטיבת הטכנולוגיה של בנק מזרחי טפחות בע"מ, חברה בת בבעלות ושליטה מלאים של הבנק, על הסכמים קיבוציים החלים על עובדי החברה (למעט עובדי חטיבת הטכנולוגיה המועסקים בהסכמים אישיים).
- בנק יהב** - נציגות עובדי בנק יהב המוסמכת לחתום בשם עובדי בנק יהב על הסכמים קיבוציים החלים על עובדי יהב.
- בנק אגוד**

- ארגון עובדי בנק אגוד לישראל בע"מ - מוסמך לחתום בשם עובדי בנק אגוד (פקידים) על הסכמים קיבוציים החלים על עובדים (פקידים) בבנק אגוד.

- ארגון המנהלים ומורשי החתימה בבנק אגוד לישראל בע"מ - מוסמך לחתום בשם מנהלים ומורשי חתימה בבנק אגוד על הסכמים קיבוציים החלים על מנהלים ומורשי חתימה בבנק אגוד.

- ועד עובדי אגוד מערכות בע"מ - מוסמך לחתום בשם עובדי אגוד מערכות בע"מ על הסכמים קיבוציים החלים על עובדי אגוד מערכות בע"מ.

תנאי העבודה לעובדים המיוצגים על-ידי ארגון העובדים

כללי

תנאי העבודה מעוגנים בשורת הסכמים קיבוציים, המכונים כולם יחד "חוקת העבודה". חוקת העבודה מציבה את המסגרת הכללית של התקשרות העובדים עם הבנק, ומסדירה את תנאי העבודה הבסיסיים. בנוסף, נחתמים, מעת לעת, במסגרת החוקה הסכמי שכר.

הסכם קיבוצי

ממשל תאגידי, ביקורת, פרטים נוספים על הבנק ואופן ניהולו

ליום 31 בדצמבר 2022

ביום 3 בדצמבר 2017 נחתם הסכם קיבוצי חדש בין ההנהלה לארגון העובדים. לפרטים ראה ביאור 22 לדוחות הכספיים.

אופן עדכון שכר

עדכון שכרם של רוב עובדי הבנק (למעט מספר מצומצם של עובדים המועסקים על פי תנאי חוזים אישיים שנחתמו בינם לבין הבנק, ראה פרק הסכמי עבודה אישיים להלן) נעשה, בהתבסס על שלושה רכיבים עיקריים:

- רכיבים המתעדכנים באופן קבוע בשיעורים ובאופן שנקבעים ממת לעת, במשא ומתן על הסכמי העבודה. הרכיב העיקרי בין אלה הוא שכר היסוד. כמו כן, מתעדכנות במסגרת זו תוספות אחרות הנגזרות משכר היסוד, שהעיקרית בהן היא תוספת ותק, המתעדכנת בתחילת כל שנה בשיעור הולך ועולה ככל שהותק של העובד גבוה יותר. תוספת הותק, מגיעה עד לתוספת של 4% לשנה (משכר היסוד) לעובד בעל ותק של למעלה מ-26 שנות עבודה בבנק. תוספת הותק לעובדים שהחלו עבודתם בבנק מיום 17 באוגוסט 2017 ואילך תתעדכן בתחילת כל שנה לתוספת של עד 3% לשנה (משכר יסוד) לעובד בעל ותק של למעלה מ-22 שנות עבודה בבנק.
- רכיבים המתעדכנים על בסיס שינויים במדד המחירים לצרכן.
- רכיבים הצמודים לשינויים בתעריפים חיצוניים.

כל הרכיבים המנויים לעיל חלים באופן אחיד על כלל העובדים שתנאי העסקתם כפופים לחוקת העבודה ולהסכמי השכר הנחתמים בין הבנק לבין ארגוני העובדים. עדכון של חלק מהשכר על בסיס קריטריונים שאינם צמודי מדד, וכן מתן תוספת ותק אוטומטית כאמור לעיל, יוצרים מצב בו שיעור עליית השכר הריאלית בבנק הינו גבוה יותר ככל ששיעור האינפלציה קטן.

תשלומים מיוחדים

בנוסף לרכיבי שכר שוטפים, משלם הבנק לעובדיו, בהתאם לקבוע בחוקת העבודה, מענק חד פעמי בהגיעם לשלוש עשרה ולשמונה עשרה שנות ותק. בדוחות הכספיים של הבנק נערכה הפרשה בגין חבויות אלה, על פי חישוב אקטוארי המבוסס על ניסיון העבר וההסתברות כי בתאריך הקובע יהיה עדיין העובד מועסק בבנק.

במשך תקופת הסכם השכר לשנים 2016-2021, ובכפוף לעמידה ביעדי התשואה להון, שילם הבנק לעובדים מענק תשואה.

בבנק נהוגים גם כלי תגמול אינדיבידואליים, באמצעותם מיושם התגמול האישי של כל עובד ועובד. כלי תגמול אלה הינם סלקטיביים, ומבוססים על הערכות ספציפיות של המנהלים הישירים של עובדי הבנק במגזרים השונים בדבר תפקודו של כל עובד. הקידום האישי נעשה בעיקר באמצעות קידום בדרגות, וכן ברכיב הבונוס (המענק). ביחס אליהם מתקבלות החלטות בהנהלת הבנק, המאושרות בדירקטוריון, מדי שנה. החלטות הנוגעות להיקף הקידום האישי והבונוס אינן נגזרות מהוראות הסכמי העבודה, אלא מושפעות מהערכה של ביצועי העובד וממצב הבנק ורווחיותו בתקופה הרלוונטית.

תנאי העבודה לעובדים המיוצגים על ידי ארגון המנהלים ומורשי החתימה

כללי - הסכמי שכר

ביום 20 בדצמבר 2018 נחתם הסכם קיבוצי, עם ארגון המנהלים, בעניין שכר ותנאי עבודה לשנים 2018-2022. ההסכם כולל מבנה שכר חדש המורכב משכר בסיס, תוספת ותק, תוספת ניהול, שעות נוספות גלובליות ובנוסף השתתפות בהחזרי הוצאות כגון אחזקת רכב, ונושאי חינוך ולימודים. ההסכם כולל גם תוכנית פרישה מוצן, הגדלת כמות החוזים האישיים, וכן שקט תעשייתי לכל תקופת ההסכם.

הסכמי עבודה אישיים

בהסכמי עבודה אשר נחתמו בבנק בשנים 1995, 1998, 2003, 2006 ו-2018 נקבע כי הבנק יהיה ראשי להתקשר בחוזי עבודה אישיים עם עובדים בכירים כמפורט בהסכמים, וכן מספר חוזי עבודה אישיים עם בעלי תפקידים. חלק מן העובדים הבכירים, המועסקים על פי חוזים אישיים, זכאים, במקרה בו תופסק עבודתם על ידי הבנק, למענקי פרישה המבוססים על תקופת עבודתם בבנק, זאת בנוסף לסכומים ולזכויות האחרות שנצברו לזכותם בקופות השונות. בגין סכומי מענקי הפרישה שנצברו עד לתאריך המאזן, נערכו הפרשות בדוחות הכספיים. לפרטים נוספים, ראה ביאור 22 לדוחות הכספיים.

תנאי עבודה לעובדי חטיבת הטכנולוגיה של מזרחי טפחות בע"מ

תנאי ההעסקה של עובדי חטיבת הטכנולוגיה של מזרחי טפחות בע"מ (להלן: "חטיבת הטכנולוגיה" או "החברה"), מוסדרים בחוקת העבודה שנחתמה בשנת 1989 ובשורה של הסכמים שנחתמו בין ועד עובדי חטיבת הטכנולוגיה וההסתדרות, לחטיבת הטכנולוגיה במהלך השנים.

לעובדי חטיבת הטכנולוגיה קיים מודל הצמדה לשכר עובדי הבנק.

ביום 4 בפברואר 2020 נחתם הסכם קיבוצי מיוחד בין חטיבת הטכנולוגיה של מזרחי טפחות בע"מ לבין הסתדרות העובדים הכללית החדשה וועד עובדי החברה של חטיבת הטכנולוגיה של מזרחי טפחות בע"מ, שבמסגרתו סוכם על החלה בחברה, בהתאם להסכמות שאובשו, של הסכם המנהלים שנחתם בבנק בתאריך 20 בדצמבר 2018 ופסק הבוררות שהתקבל בבנק בתאריך 28 בינואר 2019, וזאת על פי המחויב בהסכמים הקיבוציים של החברה. בכך ניתן מענה לכלל התיבעות של ההסתדרות והועד של חברת הטכנולוגיה בנושאים אלו. להסכם שנחתם אין השפעה מהותית על הדוחות הכספיים של הבנק.

הסכמי עבודה ושכר בבנק יהב

ביום 17 בינואר 2019 נחתם בבנק יהב הסכם שכר קיבוצי חדש עם נציגות העובדים אשר מעגן את יחסי העבודה והתגמול בבנק יהב לשנים 2018-2022.

הסכמי עבודה ושכר בבנק אגוד

ביום 9 באוגוסט 2017 נחתם בבנק אגוד הסכם שכר קיבוצי חדש עם ועד הפקידים בבנק אגוד אשר מעגן את יחסי העבודה והתגמול בבנק אגוד לשנים 2014-2018.

ביום 13 בינואר 2020 נחתם בבנק אגוד הסכם שכר קיבוצי חדש עם ארגון המנהלים ומורשי החתימה בבנק אגוד אשר מעגן את יחסי העבודה והתגמול בבנק אגוד לשנים 2019-2022.

ביום 1 באוקטובר 2017 נחתם בבנק אגוד הסכם שכר קיבוצי חדש עם ועד עובדי אגוד מערכות בע"מ אשר מעגן את יחסי העבודה והתגמול בבנק אגוד מיום חתימתו למך שנתיים וחצי וכל עוד אין הודעה אחרת מתחדש בכל שנה ל 12 חודשים נוספים.

ממשל תאגידי, ביקורת, פרטים נוספים על הבנק ואופן ניהולו

ליום 31 בדצמבר 2022

הסכמים מהותיים

- א. הסכמי עבודה שנחתמו עם ארגון העובדים, ארגון המנהלים ומורשי החתימה, וועד עובדי חטיבת הטכנולוגיה. לפרטים, ראה סעיף ההון האנושי לעיל.
- ב. כתבי התחייבויות לשיפוי. לפרטים, ראה ביאור ג. 26 (9-4) לדוחות הכספיים.
- ג. הסכמים להנפקה משותפת של כרטיסי חיוב עם החברות הבאות - כרטיסי אשראי לישראל בע"מ ודיינרס קלוב ישראל בע"מ (להלן קבוצת כאל); חברת ישראלכרט בע"מ ו/או חברת יורופיי (יורוקרד) ישראל בע"מ; חברת פועלים אקספרס בע"מ מקבוצת ישראלכרט; וחברת לאומי קארד בע"מ. לפרטים נוספים, ראה ביאור ג. 26 13 לדוחות הכספיים.
- ד. הסכם בין ממשלת ישראל לבין הבנק למתן הלוואות ממקורות הבנקים לזכאי משרד הבינוי והשיכון, והסכם מסגרת בין ממשלת ישראל לבין הבנק בעניין העמדת הלוואות לזכאים מכספי המדינה. לפרטים ראה פרק מגזר משקי הבית להלן.
- ה. הסכם בין אגוד מערכות בע"מ (להלן: "אגוד מערכות"), וחטיבת הטכנולוגיה של מזרחי טפחות בע"מ (להלן: "חטיבת הטכנולוגיה") לבין וועד עובדי אגוד מערכות, במסגרתו הוסדרה קליטתם של עובדי אגוד מערכות וכן הוסדרו תנאי עבודתם של עובדי אגוד מערכות עם קליטתם בחטיבת הטכנולוגיה. לפרטים נוספים ראה ביאור 22 לדוחות הכספיים.
- ו. הסכם בין הבנק וחברות בנות שלו לבין מבנה נדל"ן (כ.ד.) בע"מ למכירת נכסי מקרקעין של קבוצת הבנק. לפרטים ראה ביאור 5 לדוחות הכספיים.

חקיקה והוראות פיקוח על פעילות קבוצת הבנק

חוקים ותקנות

חוק שירותי מידע פיננסי, התשפ"ב-2021

בחודש נובמבר 2021, במסגרת חוק התכנית הכלכלית (תיקוני חקיקה ליישום המדיניות הכלכלית לשנות התקציב 2021 ו-2022) התשפ"ב-2021, אושר חוק שירותי מידע פיננסי, תשפ"ב-2021. חוק זה נכנס לתוקפו ביום 14 ביוני 2022, אולם נקבע מועד תחילה מאוחר יותר לגבי היישום של חלקים מסוימים בו.

חוק זה משלים ומרחיב הסדר שבנק ישראל קבע בהוראות ניהול בנקאי תקין (נב"ת) 368, בעניין בנקאות פתוחה. עיקרו של החוק באסדרה של שירותי מידע פיננסי, לרבות איסוף מידע פיננסי, מסירתו לאחר ושימוש בו לצורך השירותים הבאים: ריכוז מידע פיננסי בעבור לקוח או גורם מוסמך מטעמו; שירות השוואת עלויות; תיווך; ייעוץ בדבר התנהלות כלכלית; מתן הצעה מטעם נותן השירות להתקשרות עם הלקוח לגבי מוצר פיננסי או שירות פיננסי.

מסירת מידע לגבי לקוח בעל חשבון, נעשית אך ורק בהרשאתו. החוק מסדיר את אופן קבלת ההרשאה וכן את היקף המידע שיימסר, וזאת מתוך "סלי מידע" שהוגדרו בחוק.

החוק מטיל חובת מסירת מידע על מספר סוגי מקורות מידע, ומרחיב את תחולת ההסדר שנקבע בנב"ת 368, כך שכעת חובה זו חלה לא רק על תאגידים בנקאיים אלא גם על גופים מוסדיים, חברי בורסה, מנהלי תיקים, בעלי רישיון למתן שירותי אשראי, לתיווך באשראי או לשירותי אשראי ופיקודן, ככלל, מסירת המידע נעשית ללא תשלום.

החוק מטיל חובת רישוי של ספקי שירותי מידע פיננסי. חובת הרישוי אינה חלה על גופים פיננסיים שהינם מקורות מידע, לרבות תאגידים בנקאיים, אולם הם נדרשים לאישור מטעם המאסדר הרלבנטי (במקרה של הבנק - בנק ישראל). בכפוף לאישור כאמור, גם הבנק יוכל לספק שירותי מידע פיננסי. הבנק פנה לבנק ישראל לקבלת אישור.

החוק מטיל על נותני שירותי מידע פיננסי חובת אמון וזהירות, חובת סודיות ואבטחת מידע וכן נקבעו הוראות למניעת ניגוד עניינים, הטעיה והשפעה בלתי הוגנת. נדרש הסכם בכתב עם הלקוח, הכולל גילוי נאות. כן הוטלה אחריות על פגם במידע. בחוק נקבעו עיצומים בקשר להפרות מסוימות מצד נותני שירות או מקורות מידע. הבנק מיישם את הוראות החוק שנכנסו לתוקף.

לתיקון החוק אין השפעה מהותית על הדוחות הכספיים של הבנק.

חוק הבנקאות (שירות ללקוח) (תיקון מס' 34) (הגבלת עמלה בעד הגשת בקשה להלוואה לדיר), התשפ"ב-2022

החוק התפרסם ביום 22 ביוני 2022 וקובע כי תאגיד בנקאי רשאי לגבות עמלה בעד טיפול בבקשה להלוואה לדיר, בתנאי כי העמלה שתגבה לא תעלה על סך של 360 שקלים חדשים. החוק נכנס לתוקף ביום 22 באוגוסט 2022. על פי הערכת הנהלת הבנק, החוק צפוי להביא לירידה בהכנסות הבנק מפעילות זו בהיקף שאינו מהותי.

תקנות הבנקאות (רישוי) (בנק בעל היקף פעילות רחב), התשפ"ג-2023

ביום 30 בינואר 2023, אישרה ועדת הכספים את תקנות הבנקאות (רישוי) (בנק בעל היקף פעילות רחב), התשפ"ג-2023, שעדכנו בין היתר את הגדרת בנק בעל היקף פעילות רחב, באופן שתחול על הבנק.

בהתאם לתקנות, הבנק יידרש לצמצם את היקף המסגרות בכרטיסי אשראי בכ-25% החל מיום 31 בינואר 2027 ועד ליום 31 בינואר 2030, וזאת בהשוואה להיקף המסגרות הרלוונטיות (מסגרות מעל 10,000 שקלים חדשים) בכרטיסי אשראי כפי שהיו ב-2015. שר האוצר הודיע, כי בכוונתו לבטל את המגבלה האמורה, במסגרת חוק ההסדרים הקרוב.

בנוסף, החל מיום 31 בינואר 2026, נתח ההנפקה של חברת כרטיסי אשראי עם בנק בודד בכרטיסים חדשים לא יעלה על 52%. זאת למשך 3 שנים.

ממשל תאגידי, ביקורת, פרטים נוספים על הבנק ואופן ניהול

ליום 31 בדצמבר 2022

הפיקוח על הבנקים

חוזרים והוראות דיווח לציבור

מעבר מריבית ליבור

החל מיום 1 בינואר 2022 הבנק חדל משימוש בריביות הליבור עבור כל העסקאות החדשות. לקראת ביטול הליבור הדולרי החל מיום 30 ביוני 2023, הבנק יעביר את כל המכשירים הקיימים שעדיין מתנהלים לפי ריבית ליבור דולרית לשיעורי ריבית חלופיים בהתאם לרגולציה העולמית.

יישום תקן של בנקאות פתוחה בישראל

ביום 24 בפברואר 2020 פרסם בנק ישראל חוזר הקובע הוראות ניהול בנקאי תקין מספר 368 (יישום תקן בנקאות פתוחה). החוזר מתאר את התפתחות הבנקאות הפתוחה בעולם והסטנדרטים שגובשו ומפרט את גיבוש החקיקה בישראל שהוביל את הפיקוח על הבנקים לקדם פרויקט בנקאות פתוחה ולקבוע הוראה בנושא. ההוראה כוללת הנחיות לגבי יישום התקן של בנקאות פתוחה, כללים לרמת שירות והסכמת לקוח והנחיות לגבי ארכיטקטורה ואבטחת מידע. ההוראה חלה על הבנקים וחברות כרטיסי האשראי בפעילותם בישראל ביחס לחשבונות של יחידים. ההוראה קובעת גם הנחיות לגבי ממשל תאגידי ובכלל זה מפרט את תחומי האחריות של הדירקטוריון והנהלה הבכירה בגיבוש מדיניות, הקצאת משאבים נאותים ופיקוח על יישום המסגרת לניהול הבנקאות הפתוחה. תחילתה של ההוראה ביום 31 בדצמבר 2020, למעט מידע אודות כרטיסי חיוב שמועד תחילתו ביום 1 ביולי 2021 ומידע אודות אשראי, פיקדונות וניירות ערך שיכנס לתוקף ביום 31 בדצמבר 2021.

ביום 7 באפריל 2020 פרסם בנק ישראל חוזר על רקע התפתחות אירוע נגיף הקורונה עם מועדי תחילה מעודכנים להוראה מספר 368. מועד התחולה של ההוראה עודכן ליום 31 במרץ 2021, תחילתו של מידע אודות כרטיסי חיוב עודכן ליום 10 באוקטובר 2021 ותחילתו של מידע אודות אשראי, פיקדונות וניירות ערך עודכן ליום 31 במרץ 2022.

ביום 5 באפריל 2021 פרסם בנק ישראל חוזר אשר דוחה במספר חודשים את היישום המתוכנן כדי לאפשר התייחסות נאותה לסוגיות שונות שעלו במהלך ההערכות ליישום ומתוך רצון לבסס את המערכת של הבנקאות הפתוחה. שלב 2 נדחה ליום 31 בינואר 2022 (לעומת 10 באוקטובר 2021) ושלב 3 נדחה ליום 31 במאי 2022 (לעומת 31 במרץ 2022). הדחייה תאפשר למערכת הבנקאית לייצב את השירותים במערכת על מנת שזמינות המערכת תהיה איתנה והשירותים בה יענו על דרישות השוק.

ביום 17 בינואר 2022 פרסם בנק ישראל חוזר בנושא יישום תקן של בנקאות פתוחה בישראל המעדכן את מועדי התחילה של החובה ליתן גישה למידע אודות פעילות של לקוח בכרטיסי חיוב, ושל החובה ליתן גישה לחשבון העובר ושב של לקוח לצורך יזום תשלומים כפי שנקבע בהוראה. לוחות הזמנים למתן גישה למידע אודות אשראי ופיקדונות הותאמו לאלו הקבועים בחוק. תחילתו של מידע אודות כרטיסי חיוב יזום תשלומים עודכן ליום 31 במרץ 2022 ותחילתו של מידע אודות אשראי, חסכונות ופיקדונות עודכן ליום 31 באוקטובר 2022.

ביום 23 בפברואר 2022 פרסם בנק ישראל חוזר בנושא יישום תקן של בנקאות פתוחה בישראל המתקן את ההוראה כך שתתאים להוראות שנקבעו בחוק שירות מידע פיננסי. תחילתה של ההוראה ביום כניסת החוק לתוקף ובהתאם למועדים הקבועים בו. החל מיום 30 ביוני 2023 לא יחול פרק ח' בהוראה 367 ביחס לחשבונות יחידים וימשיך להתקיים לשירותי ריכוז מידע ללקוחות שהם תאגידיים עד ליום 31 בדצמבר 2024.

ביום 15 במאי 2022 פרסם בנק ישראל חוזר בנושא יישום תקן של בנקאות פתוחה בישראל המתקן את ההוראה 368 וקובע הוראות בנושא איסור קבלת טובות הנאה ומוסיף סעיף 57 ב' בהוראה, בהתאם לסמכות המפקח לפי חוק שירות מידע פיננסי, כמו גם תיקונים בגוף הסטנדרט עצמו. מועד תחילתו של סעיף 57 בהוראה ביום תחילת חוק שירות מידע פיננסי (נכון למועד פרסום זה - 14 ביוני 2022).

ביום 24 ביולי 2022 פרסם בנק ישראל מכתב בנושא יישום חוק שירות מידע פיננסי והתקן לבנקאות פתוחה. החוזר מדגיש כי התאגידיים הבנקאיים מחויבים לפעול כמקורות מידע ובעתיד כנותני שירות מידע פיננסי ולוודא כי תהליכי העבודה כוללים לכל הפחות מדיניות לרמת שירות, יישום בקרות לרמת זמינות וזמני תגובה, שלמות ואיכות המידע, יישום הוראות רגולציה במסגרת ועדה פנימית ייעודית לנושא וקיום תהליכי ביקורת פנימית. המכתב מבקש לבחון את תהליכי ההסמכה ולוודא שתקלות המתקבלות ביחס לשירות או זמינות מטופלות בזמן סביר. הבנק נערך למענה ויישום ההנחיות במכתב זה.

ביום 22 בינואר 2022 פרסם בנק ישראל חוזר בנושא יישום תקן של בנקאות פתוחה בישראל המתקן את ההוראה 368 וקובע הוראות בין היתר, בנוגע למתן גישה למידע אודות ניירות ערך, רמת שירות, אופן השימוש בסרטיפיקט ומתן אישור לפעול כיוזם תשלומים. תחילת התיקונים בחוזר הינו יום פרסום החוזר למעט, מועד הצגת המידע אודות ניירות ערך שנקבע ליום 14 ביוני 2023, ולמעט התיקונים לאופן טיפול בתקלות, זמני תגובה ורמת שירות שנקבע ליום 30 ביוני 2023.

התאמות להוראות ניהול בנקאי תקין לצורך התמודדות עם ירוס הקורונה (הוראת שעה)

ביום 19 במרץ 2020 פרסם בנק ישראל חוזר הקובע הוראות ניהול בנקאי תקין מספר 250 (התאמות להוראות ניהול בנקאי תקין לצורך התמודדות עם ירוס הקורונה). החוזר מפרט שורה של צעדים מקלים שגובשו להוראת שעה על רקע התפתחות אירוע נגיף הקורונה והשלכותיו על הכלכלה בעולם ובישראל. ההתאמות בהוראה נועדו לאפשר לבנקים את הגמישות העסקית הנדרשת בעת הזו. התאמות נוספות להוראה פורסמו בחוזרים מימים 31 במרץ 2020, 1 באפריל 2020, 7 באפריל 2020, 27 באפריל 2020, 5 במאי 2020, 20 במאי 2020, 1 ביוני 2020, 23 ביוני 2020, 16 בספטמבר 2020, 22 בספטמבר 2020, 1 באפריל 2021, 15 בנובמבר 2020, 3 בדצמבר 2020, 17 בדצמבר 2020, 7 בינואר 2021, 22 במארס 2021, 19 ביולי 2021, 26 ביולי 2021, 9 באוגוסט 2021, 30 בספטמבר 2021, 2 בדצמבר 2021, 18 בינואר 2022 ו-15 במאי 2022. הבנק יישם חלק מההקלות המפורטות בהוראה וכן הקלות נוספות על פי החלטות עסקיות של הבנק ובכלל זה:

- השהיית הגבלה של חשבונות ובעליהם בשל שיקים שסורבו מחמת אין כיוסו מספיק החל מיום 4 במרץ 2020 (השהייה זו הסתיימה לאור הנחייה לסיום תוקף ההשהייה).
- הנפקת כרטיסי חיוב מידי ללקוחות שאין ברשותם כרטיס חיוב ומושכים את הקצבה בסניפים (ההנפקה בוצעה במהלך חד פעמי).
- יישום הנחיות הנוגעות לצמצום בפתיחת סניפים וכן צמצום הפעילות והתנועה במרחב הציבורי (הנחיות אלו בוטלו בהדרגה בהמשך לאור ההקלות שפרסמה הממשלה. כלל סניפי המערכת הבנקאית נפתחו לקבלת קהל וניתנים בהם כלל השירותים שניתנו ערב המשבר. בחוזר מיום 18 בינואר 2022 עקב התפשטות מחודשת של הנגיף פורסמו הנחיות מעודכנות לצמצום בפתיחת סניפים ומתן שירותים ללקוחות).

ממשל תאגידי, ביקורת, פרטים נוספים על הבנק ואופן ניהול

ליום 31 בדצמבר 2022

- הקלות במגבלות למתן אשראי הלוואות לדיור (ההקלות הסתיימו) ובמועדים להנפקת מכתבי כוונות ואישורי סילוק (בוטלה הוראת השעה שהתירה לבנק לאשר הלוואה לדיור לכל מטרה עד לשיעור מימון 70% במקום לשיעור מימון של 50%).
 - בחוזר מיום 27 בדצמבר 2021 צוין כי החל מיום 1 בינואר 2022 יפוג תוקף הוראת השעה למעט הוראות ספציפיות, בין היתר עודכנה הוראה 329 בנושא מגבלות למתן הלוואות לדיור בעניין חישוב דרישת ההון.
 - הקלות בתחום בנקאות בתקשורת ומתן הוראות טלפוניות וקדימות בתור לאזרחים ותיקים (ביום 30 בדצמבר 2020, עודכן במסגרת תיקון להוראה 426 בנושא מתן מענה טלפוני אנושי מקצועי, גיל הלקוחות שיקבלו קדימות בתור 70 במקום 75, גם בימי שגרה).
 - דחיית תשלומי הלוואות מסחריות והלוואות לדיור (לנוכח התמשכות אירוע נגיף הקורונה והרחבת המתווה לדחיית תשלומי הלוואות פרסם בנק ישראל חוזר ביום 30 בספטמבר 2020 המוסיף הוראת דיווח מספר C889 - "דיווח על דחיית תשלומים במצב מיוחד (חודשי)").
 - ביום 11 באוקטובר 2020 וביום 3 בדצמבר 2020, פרסם הפיקוח על הבנקים דגשים פיקוחיים לשינויים נוספים בתנאי הלוואה ובנושא המתווה הנוסף לדחיית תשלומים במסגרת אירוע נגיף הקורונה, בתחום ניהול סיכונים, דיווח לציבור, סיווג ובקרה פנימית.
 - ביום 15 במאי 2022 פורסמה הארכת תוקף ההקלה שנקבעה בנוגע ליחסי המינוף עד ליום 31 בדצמבר 2023. תאגיד בנקאי שינצל את ההקלה במועד זה יידרש לשוב ליחס המינוף הנדרש בטרם הוראת השעה בתוך שני רבעונים.
- ליישום החוזר אין השפעה מהותית על הדוחות הכספיים של הבנק.

ניהול סיכונים איסור הלבנת הון ואיסור מימון טרור

ביום 9 במאי 2022 פרסם בנק ישראל חוזר בנושא ניהול סיכונים איסור הלבנת הון ואיסור מימון טרור (תיקון להוראת ניהול בנקאי תקין 411). על רקע הגידול בהיקפי פעילות של לקוחות במטבעות וירטואליים ומאחר והפיקוח על הבנקים רואה בשירותי תשלום שמעניקים תאגידיים בנקאיים אגב פעילות במטבע וירטואלי כפעילות בסיכון גבוה בהיבטי איסור הלבנת הון ואיסור מימון טרור, התיקון להוראה מעגן את הדרישות הייחודיות מהמערכת הבנקאית ניהול סיכון איסור הלבנת הון ואיסור מימון טרור הכרוך במתן שירותי תשלום אגב פעילות במטבעות וירטואליים.

הבנק מיישם את התיקונים שנכנסו לתוקף ביום 9 בנובמבר 2022. ליישום החוזר אין השפעה מהותית על הדוחות הכספיים של הבנק.

ביום 19 בספטמבר 2022 פרסם בנק ישראל חוזר בנושא ניהול סיכונים איסור הלבנת הון ואיסור מימון טרור (הוראת ניהול בנקאי תקין 411), בו הוא מאריך את תקופת התחולה של נספח ב' ליום 15 בינואר 2023.

ביום 5 בדצמבר 2022 פרסם בנק ישראל חוזר בנושא ניהול סיכונים איסור הלבנת הון ואיסור מימון טרור (הוראת ניהול בנקאי תקין 411), בו משולב חוזר המפקח מיום 30 ביוני 2022 בנושא תשלומי שכר לעובדים פלסטיניים באמצעות העברות בנקאיות בהוראה.

הבנק מיישם את החוזרים ליישום החוזרים אין השפעה מהותית על הדוחות הכספיים של הבנק.

נהלים למתן הלוואות לדיור

ביום 31 בינואר 2022 פרסם בנק ישראל חוזר בנושא נהלים למתן הלוואות לדיור (תיקון להוראת ניהול בנקאי תקין 451). ההוראה קובעת סלים אחידים אותם נדרשים התאגידיים הבנקאיים להציע ללקוחות. ההוראה קובעת כי באישור העקרוני יכללו גם 3 סלים אחידים אשר נבדלים ברמת הסיכון ובשכיחותם. התיקונים להוראה כוללים הנחייה לתאגידיים הבנקאיים להעמיד לרשות הציבור מחשבון מקוון המאפשר ביצוע סימולציות של תמהילים שונים של הלוואות בטווחי זמן שונים לרבות של המסלולים האחידים שנקבעו בהוראה, לצורך קבלת אומדן של השפעת השינויים בתמהיל הלוואה על סכום החוזר החודשי ועל הסכום הכולל שישולם עד סוף תקופת ההלוואה.

ביום 7 ביולי 2022 פרסם בנק ישראל חוזר בנושא נהלים למתן הלוואות לדיור (תיקון להוראת ניהול בנקאי תקין 451) אשר נועד לתת מענה לשאלות שעלו אגב עבודת התאגידיים הבנקאיים על יישום דרישות ההוראה המתייחסות בין היתר לאופן שילוב הלוואות מוכוונות, באישור העקרוני, מידע הניתן ללקוח לשם בחינת כדאיות פירעון מוקדם ולגבי תוכנו של המחשבון המקוון.

הבנק מיישם הוראה זו החל מיום 31 באוגוסט 2022.

מכירת הלוואות לדיור ושיתופי פעולה להעמדת הלוואות לדיור

ביום 18 במאי 2022 פרסם בנק ישראל חוזר בנושא מכירת הלוואות לדיור ושיתופי פעולה להעמדת הלוואות לדיור (תיקון להוראת ניהול בנקאי תקין 329B). ההוראה מסדירה עקרונות לשמירת זכויות הלווים בתיקי הלוואות שנמכרו, למנוע מצב של סלקציה שלילית שתפגע באיכות תיק האשראי של הבנק ולמנוע התפתחות של סיכון מוסרי לגוף הרוכש.

ההוראה קובעת דרישות אשר יחייבו תאגידיים בנקאיים, ככל שאלה מעמידים הלוואות לדיור, לעמוד בדרישות שנקבעו בה בכל הקשור לעסקאות מכירת אשראי, סינדיקציה וכל הסכם המסדיר שיתופי פעולה להעמדת הלוואות לדיור.

הבנק מיישם הוראה זו מיום פרסומה. ליישום ההוראה אין השפעה מהותית על הדוחות הכספיים של הבנק.

שירותי תשלום מתקדמים

ביום 13 ביוני 2022 פרסם בנק ישראל חוזר בנושא שירותי תשלום מתקדמים (הוראת ניהול בנקאי תקין 427). על רקע הגידול המשמעותי בהיקפי השימוש באפליקציות תשלום עלה הצורך להסדיר את היבטי הגילוי הניתן ללקוחות על ידי מנהל חשבון העו"ש ו/או מנפיק כרטיס החיוב שבאמצעותם מתבצעת פעולת התשלום. הוראה זו משלימה את הוראות חוק שירותי תשלום ותחילתה של הוראה זו הינה מיום 1 בינואר 2023.

בחוזר מיום 21 בדצמבר 2022 נדחתה תחולת ההוראה ליום 1 בפברואר 2023.

הבנק מיישם את ההוראה. ליישום ההוראה אין השפעה מהותית על הדוחות הכספיים של הבנק.

ממשל תאגידי, ביקורת, פרטים נוספים על הבנק ואופן ניהולו

ליום 31 בדצמבר 2022

מחשוב ענן

ביום 13 ביוני 2022 פרסם בנק ישראל חוזר בנושא מחשוב ענן (הוראת ניהול בנקאי תקין 362). הפיקוח על הבנקים רואה בשירותי מחשוב ענן כמקרה פרטי של מיקור חוץ ועל כן תאגיד בנקאי העושה שימוש בשירותי מחשוב ענן יחולו לבד מהנחיות הוראה זו גם כל הנחיות ההוראה העוסקות בנושא מיקור חוץ. ההוראה מבחינה בין מחשוב ענן, ענן פרטי ומחשוב ענן מהותי. התאגידיים הבנקאיים יחויבו בקביעת מדיניות לשימוש בשירותי ענן. התיקונים להוראה יחולו מיום 1 בינואר 2023.

הבנק מיישם את ההוראה. ליישום ההוראה אין השפעה מהותית על הדוחות הכספיים של הבנק.

מכירת הלוואות לדיור ושיתופי פעולה להעמדת הלוואות לדיור

ביום 6 באוקטובר 2022 פרסם בנק ישראל חוזר בנושא מכירת הלוואות לדיור ושיתופי פעולה להעמדת הלוואות לדיור (הוראת ניהול בנקאי תקין 329B). ההוראה מסדירה עקרונות לביצוע עסקאות מכירה וסינדיקציה של הלוואות לדיור שנועדו, בין היתר, לשמור על זכויות הלווים בתיקי הלוואות ולמנוע מצב של סלקציה שלילית שתפגע באיכות תיק האשראי של הבנק ולמנוע התפתחות של סיכון מוסרי לגוף הרוכש.

הבנק מיישם את ההוראה. ליישום ההוראה אין השפעה מהותית על הדוחות הכספיים של הבנק.

עדכון דרישות הגילוי לציבור על היבטי סביבה, חברה וממשל (ESG)

ביום 31 בדצמבר 2022 פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר לעדכון דרישות הגילוי לציבור על היבטי סביבה, חברה וממשל (ESG).

עיקרי הדרישות שנוספו כוללות, בין היתר:

- הרחבת דרישות גילוי בנושא ניהול סיכונים אקלים – בפרט נוספו בהוראות הדיווח לציבור דוגמאות לנושאים לגביהם מומלץ לתת גילוי איכותי וכמותי בהתייחס לניהול הסיכונים וההזדמנויות הסביבתיים של התאגיד הבנקאי, לרבות סיכונים אקלים.
 - הורחבה ההתייחסות למידת המעורבות של הדירקטוריון ושל ההנהלה בנושאי סביבה חברה וממשל מהותיים, לאופן שבו התאגיד הבנקאי קובע את אסטרטגיית ההשפעה שלו.
 - נושאים חברתיים – הורחבו הדוגמאות לגילוי על הפעילויות של התאגידיים הבנקאיים בתחומים כגון הנגשת שירותים לאוכלוסיות מגוונות או מוחלשות, דיאלוג עם הקהילה ומעורבות חברתית, וכן גיוון, הכלה ושוויון הזדמנויות בסביבת העבודה.
- תחילת התיקונים לחוזר הינם מהדוחות של סביבה, חברה וממשל לשנת 2022 ואילך.
- הבנק מיישם את החוזר. ליישום החוזר אין השפעה מהותית על הדוחות הכספיים של הבנק.

דירוג האשראי של הבנק

ביום 28 באוגוסט 2022 הותירה חברת מדרוג בע"מ (אשר הוקמה בשיתוף עם חברת מודיס העולמית המחזיקה ב-51% מהבעלות) (להלן: "מדרוג") את דירוגי הבנק ללא שינוי. דירוג פיקדונות לזמן ארוך והחוב הבכיר של הבנק הינו Aaa באופק יציב.

כתבי התחייבות נדחים עם מנגנון חוזי לספיגת הפסדים (CoCo) אשר כשירים להכרה כהון רובד 2 בהתאם להוראות באזל III מדרוגים על ידי מדרוג Aa3.il באופק יציב.

ביום 26 ביולי 2022 אישרה S&P GLOBAL RATINGS MAALOT LTD (להלן: "מעלות") את דירוג המנפיק של הבנק העומד על ilAAA, תחזית דירוג "יציבה". לדברי סוכנות הדירוג: "אשרור הדירוג של מזרחי טפחות משקף את השקפתנו כי הבנק ימשיך להינות ממעמדו המוביל בתחום האשראי למשכנתאות ומהכלכלה האיתנה".

כתבי ההתחייבות הנדחים עם מנגנון חוזי לספיגת הפסדים (CoCo) אשר כשירים להכרה כהון רובד 2 בהתאם להוראות באזל III, מדרוגים על ידי מעלות ilAA. ביום 22 בדצמבר 2022 אישרה חברת הדירוג Fitch Ratings (להלן: "Fitch") את דירוג הבנק לטווח ארוך (Long term IDR) בדירוג A, באופק יציב, ואת דירוג הבנק לטווח הקצר ברמה של F1+, וכן אישרה את כתבי ההתחייבות הנדחים הכוללים מנגנון לספיגת הפסדים בדרוג BBB.

ביום 20 ביולי 2022 אישרה חברת הדירוג S&P Global Ratings (להלן: "S&P") את הדירוג לטווח ארוך (Long term Issuer Credit Rating) העומד על A-, ואת דירוג הבנק לטווח קצר (Short term Issuer Credit Rating) העומד על A-2. אופק הדירוג חיובי. בנוסף, הסוכנות אישרה את הדירוג – BBB של סדרת כתבי התחייבות נדחים הכוללים מנגנון לספיגת הפסדים, הכשירים להכרה כהון רובד 2, אשר הונפקו על ידי הבנק ביום 7 באפריל 2021 בהנפקה פרטית בינלאומית למשקיעים מוסדיים.

ביום 30 בספטמבר 2020 אישרה חברת הדירוג Moody's Investors Services את דירוג פיקדונות הבנק לטווח ארוך ברמת A2 ואת אופק הדירוג "יציב".

ממשל תאגידי, ביקורת, פרטים נוספים על הבנק ואופן ניהולו

ליום 31 בדצמבר 2022

מגזרי פעילות – מידע נוסף

ביום 3 בנובמבר 2014 פרסם הפיקוח על הבנקים תיקון להוראות הדיווח לציבור בנושא מגזרי פעילות פיקוחיים. בהתאם להוראה, נדרש הבנק לתת בדוחות הכספיים גילוי על מגזרי פעילות פיקוחיים בהתאם למתכונת אחידה ובת השוואה שקבע הפיקוח על הבנקים, כאשר השינוי למגזר פעילות פיקוחי נקבע לרוב על פי מחזור הפעילות של הלקוח (מחזור מכירות שנתי או היקף הכנסות שנתי).

מתכונת הגילוי על מגזרי הפעילות הפיקוחיים כוללת את המגזרים הבאים: אנשים פרטיים, עסקים זעירים וקטנים, עסקים בינוניים, עסקים גדולים, גופים מוסדיים וניהול פיננסי. פעילות הבנק בחוץ לארץ תוצג בנפרד.

מגזרי הפעילות הפיקוחיים

מגזרי הפעילות הפיקוחיים נחלקים למגזרי פעילות הנוגעים לאנשים פרטיים ומגזרי פעילות ללקוחות עסקיים שאינם פרטיים (לרבות גופים מוסדיים והניהול הפיננסי של הבנק).

אנשים פרטיים מוגדרים כיחידים שאין להם חבות לבנק או שהחבות שלהם מסווגת ל"אנשים פרטיים - הלוואות לדיור ואחר", בהתאם להגדרות סיווג סיכון האשראי לפי ענפי משק.

להלן תיאור תמציתי של מגזרי הפעילות הפיקוחיים:

משקי בית - אנשים פרטיים, למעט לקוחות בנקאות פרטית כאמור להלן.

בנקאות פרטית - אנשים פרטיים אשר יתרת תיק הנכסים הפיננסיים שלהם בבנק עולה על 3 מיליוני שקלים חדשים.

עסקים זעירים וקטנים - עסקים בעלי מחזור פעילות עד 50 מיליוני שקלים חדשים.

עסקים בינוניים - עסקים בעלי מחזור פעילות מעל 50 מיליוני שקלים חדשים ומתחת ל-250 מיליוני שקלים חדשים.

עסקים גדולים - עסקים בעלי מחזור פעילות מעל 250 מיליוני שקלים חדשים.

גופים מוסדיים - המגזר כולל קופות גמל, קרנות פנסיה, קרנות השתלמות, קרנות נאמנות, תעודות סל, חברות ביטוח וחברי בורסה המנהלים כספי לקוחות, בהתאם להגדרות הפיקוח על הבנקים.

ניהול פיננסי - כולל את פעילות המסחר, ניהול הנכסים וההתחייבויות והשקעות ריאליות.

פעילות חוץ לארץ - מגזרי הפעילות לעיל נחלקים לפעילות בישראל ופעילות בחוץ לארץ, כאשר הפעילות בחוץ לארץ מוצגת בנפרד ונחלקת לפעילות של אנשים פרטיים ופעילות עסקית בלבד.

המידע הכספי בדוח הדירקטוריון וההנהלה נכלל בהתאם להגדרות המגזרים הפיקוחיים.

בנוסף, נכלל בדוחות הכספיים, במסגרת ביאור 29, גילוי על "מגזרי פעילות בהתאם לגישת ההנהלה".

מגזר פעילות בהתאם לגישת ההנהלה הינו מרכיב בבנק אשר עוסק בפעילויות שמחן הוא עשוי להניב הכנסות והוצאות אשר עומדות בקריטריונים להלן:

- תוצאות פעילותו נבחנות באופן סדיר לצורך קבלת החלטות בנוגע להקצאת משאבים והערכות ביצועים.
- קיים לגבי מידע פיננסי נפרד.

בפועל, קיים מתאם בין מגזרי הפעילות הפיקוחיים ל"מגזרי הפעילות בהתאם לגישת ההנהלה". יחד עם זאת, קיימים הבדלים מסוימים בשינוי הלקוחות למגזרים ובאופן קבלת החלטות. לפיכך, בשלב זה, מדווחות בדוחות הכספיים גם תוצאות הפעילות לפי "גישת ההנהלה" כאמור.

להלן תמצית ההבדלים:

- מגזרי הפעילות של הבנק ב"גישת ההנהלה" מבוססים על שיוך הלקוח ליחידה הארגונית האחראית בתקופה שחלפה. לעומת זאת פילוח הלקוחות למגזרי פעילות פיקוחיים מבוסס על הגדרות אחידות שנקבעו על-ידי הפיקוח על הבנקים, כמפורט לעיל.
- קיים מתאם גבוה בין המאפיינים שקבעה ההנהלה לצורך שיוך לקוחות לחטיבה האחראית לבין ההגדרות הפיקוחיות.
- יחד עם זאת, ייתכנו מצבים בהתאם ל"גישת ההנהלה" בהם השיוך הסופי של הלקוח יתבסס על פרמטרים נוספים, לדוגמה: התמחות של יחידה מסוימת בסוגי פעילות של לקוחות או ניסיון שנצבר בעבודה עם הלקוח, המעניק יתרונות עסקיים ושירותיים לשיוך הלקוח לחטיבה ספציפית או השתייכות לאותה קבוצת לווים.
- הבדלים נוספים באים לידי ביטוי בהגדרת הבנק לבנקאות הפרטית, אופן טיפולו בגופים מוסדיים, פעילות עסקית המשויכת למגזר הניהול הפיננסי והבדלים נוספים הנובעים מההגדרות המפורטות לעיל.
- השוני בהגדרות בא לידי ביטוי בעיקר במגזרים הבאים:
 - לקוחות פרטיים עם תיק נכסים פיננסיים בבנק הנמוך מ-3 מיליוני שקלים שסווגו למגזר בנקאות פרטית בגילוי על מגזרי פעילות לפי גישת ההנהלה, סווגו למגזר משקי בית בגילוי על מגזרי פעילות פיקוחיים.
 - עסקים זעירים וקטנים, שסווגו למגזר בנקאות פרטית בגילוי על מגזרי פעילות לפי גישת ההנהלה, בהתבסס על שיוכם ליחידה הארגונית האחראית, סווגו למגזרים העסקיים הפיקוחיים בהתאם להגדרות לעיל בגילוי על מגזרי פעילות פיקוחיים.
 - לקוחות עסקיים שסווגו למגזר העסקי או למגזר המסחרי בגילוי על מגזרי פעילות לפי גישת ההנהלה, בהתבסס על שיוכם ליחידה הארגונית האחראית, סווגו למגזר עסקים זעירים וקטנים בהתאם לקריטריונים שפורטו לעיל בגילוי על מגזרי פעילות פיקוחיים.
 - גופים מוסדיים שסווגו למגזר העסקי או למגזר ניהול פיננסי בגילוי על מגזרי פעילות לפי גישת ההנהלה, סווגו למגזר גופים מוסדיים בגילוי על מגזרי פעילות פיקוחיים.
 - לקוחות עסקיים ופרטיים בסניפי חוץ לארץ שסווגו למגזרי הפעילות בהתאם לגישת ההנהלה, סווגו למגזר פעילות חוץ לארץ בגילוי על מגזרי פעילות פיקוחיים.

ממשל תאגידי, ביקורת, פרטים נוספים על הבנק ואופן ניהול

ליום 31 בדצמבר 2022

חריגים לסיווג לקוחות עסקיים בהתאם למחזור פעילות

בהתאם לקובץ שאלות ותשובות של בנק ישראל מסווג הבנק לקוחות עסקיים למגזרי פעילות שלא על פי מחזור פעילותם במקרים הבאים:

- כאשר לבנק אין מידע לגבי מחזור ההכנסות של לקוח עסקי, מסווג הלקוח למגזר הפעילות הפיקוחי המתאים לפי סך הנכסים הפיננסיים של הלקוח בבנק. סיווג זה יעשה בהתאמה לקטגוריות מחזור ההכנסות לעיל כאשר סך הנכסים הפיננסיים יוכפלו ב-10 לצורך סיווגים כאמור.
- כאשר לדעת הבנק, מחזור ההכנסות של לקוח עסקי אינו מייצג את היקף פעילותו וסך המאזן של הלקוח גדול מ-100 מיליוני שקלים חדשים, מסווג הבנק את הלקוח למגזר עסקים גדולים. סיווג באופן זה מבוצע למשל בענף הנדל"ן. כאשר סך המאזן נמוך מ-100 מיליוני שקלים חדשים ומחזור ההכנסות אינו מייצג כאמור, יסווג הלקוח, בדרך כלל, כדלקמן:
- עסקים זעירים וקטנים - סך הנכסים במאזן הלקוח נמוך מ-50 מיליוני שקלים חדשים.
- עסקים בינוניים - עסקים שסך הנכסים במאזן הלקוח גדול או שווה ל-50 מיליוני שקלים וקטן מ-215 מיליוני שקלים חדשים.
- עסקים גדולים - עסקים שסך הנכסים במאזן הלקוח גדול או שווה ל-215 מיליוני שקלים חדשים.

העקרונות על פיהן מיוחסות היתרות, ההכנסות והוצאות ללקוחות במערכת הם כדלקמן:

- הכנסות ריבית מאשראי והוצאות ריבית על פיקדונות מיוחסות ישירות ללקוח. בגין אשראי מיוחסת ללקוחות הוצאה בגובה עלות המקורות (מחיר המעבר), כנגד זיכוי בין-מגזרי למגזר הניהול הפיננסי. כל אחד מהמגזרים מחויב גם בפרמיה העודפת הגלומה בעלות גיוס מכשירי הון כשירים להלימות הון. זאת על פי ההון המיוחס לפעילותו. בגין פיקדונות מיוחסת ללקוחות הכנסה בגובה עלות המקורות, כנגד חיוב בין-מגזרי למגזר הניהול הפיננסי. מחירי המעבר לאשראי ופיקדונות דומים. כל אחד מהמגזרים מזוכה בגין ההון המיוחס לפעילותו, כנגד חיוב מגזר הניהול הפיננסי. צריכת ההון נמדדת על פי ההיקף הממוצע של נכסי הסיכון המנוהלים במגזר.
- בחישוב נכסי הסיכון המיוחסים לכל מגזר, "מומרות" חשיפות אשראי חוץ מאזני לשווה ערך אשראי, לפי מקדמים שנקבעו בהוראות המדידה של הלימות הון.
- בפעילות במכשירים נגזרים מיוחסת ללקוח רווחיות בגובה המרווח המגולם במחיר המכשיר הנגזר המצוטט ללקוח. רווחים הנובעים משינויים בשווי ההון של הנגזרים מיוחסים לניהול הפיננסי.
- רווחים והפסדים מהשקעות הבנק בניירות ערך ומפוזיציות אסטרטגיות מיוחסים לניהול הפיננסי.
- הוצאות בגין הפסדי אשראי מיוחסות ישירות ללקוחות שבגינם נרשמו הוצאות.
- הכנסות מעמלות והכנסות אחרות משייכות ספציפית ללקוחות.
- הוצאות שכר, אחזקת מבנים והוצאות אחרות המשויכות ספציפית לסניפי הבנק, מועמסות על לקוחות הסניף באמצעות מפתחות העמסה המביאים לידי ביטוי את נפח הפעילות של הלקוח ומספר הפעולות בחשבון. בהמשך, מבוצעת התחשבות נוספת (בינמגזרית) במסגרתה מועמסות חלק מהוצאות הישירות של הסניף על הלקוחות ממגזרי הפעילות שאינם קמעונאיים.
- ההתחשבות הבינמגזרית משקפת את העובדה שהסניף משרת גם לקוחות שאינם קמעונאיים. התחשבות זו מוצגת במסגרת הוצאות/ההכנסות הבינמגזריות בביאור.
- הוצאות השכר של עובדי המטה, הוצאות האחזקה וההוצאות האחרות שאינן מתייחסות ספציפית לסניפים, מועמסות על הלקוחות לפי בסיסי העמסה המביאים בחשבון את חלקה היחסי של הוצאה למגזר.
- לעיתים ניתן לייחס הוצאות מטה מסוימות למגזר פעילות ספציפי ולעיתים ניתן לייחס הוצאות מטה מסוימות בהתאם להערכה קיימת על חלוקת המשאבים המוקצית לכל מגזר.
- כאשר לא ניתן לייחס את הוצאת המטה, הן תועמסנה לפי שקלול של נפח ופעולות מחשב כאמור לעיל. במסגרת הזו, הוצאות המחשב הנוגעות באופן ישיר למגזרי פעילות ספציפיים מיוחסות לאותם המגזרים, והוצאות מחשב אחרות מועמסות על מגזרי הפעילות לפי מספר עובדים.
- ההפרשה למיסים על רווח מפעולות רגילות יוחסה באופן יחסי ללקוחות לפי שעור המס האפקטיבי, ובהתחשב בהשפעות מס המתייחסות למגזרים מסוימים ולא לכלל פעילות הבנק.
- התשואה להון מחושבת כחיס שבין הרווח הנקי לבין ההון העצמי המיוחס. ההון העצמי מיוחס על בסיס נכסי הסיכון הממוצעים של הלקוחות.
- יתרות מאזניות ויתרות נכסים בניהול שויכו ספציפית ללקוחות.
- הרכוש הקבוע מיוחס בהתאם למפתחות העמסה מתאימים.

מגזר משקי הבית

לפרטים בדבר ההגדרה הפיקוחית, תיאור תמציתי של מאפייני המגזר (ב"גישת ההנהלה") והבדלים בין גישת ההנהלה להגדרה הפיקוחית ראה פרק מגזרי פעילות פיקוחיים בדוח הדירקטוריון וההנהלה.

מוצרים ושירותים

להלן תיאור המוצרים המרכזיים במגזר משקי הבית והשירותים העיקריים המוצעים במסגרת מוצרים אלו:

ממשל תאגידי, ביקורת, פרטים נוספים על הבנק ואופן ניהולו

ליום 31 בדצמבר 2022

בנקאות ופיננסים

עיקר השירותים הניתנים במסגרת זו:

- **אשראי וחשבונות עובר ושב:** מסגרת האשראי לפעילות בעובר ושב נקבעת בהתאם לצרכי הלקוח, לרמת הכנסתו ולשיקול דעת הבנק, המבוסס בין היתר על מודלים כלכליים. על פי הוראת ניהול בנקאי תקין 325, לא מתאפשרת חריגה מהמסגרות שנקבעו.
- **השקעות:** מתן שירות ללקוחות בתחום ההשקעות, כגון: פיקדונות מסוגים שונים ולתקופות שונות.
- **הלוואות:** הלוואות למטרות שונות ובהן הלוואות שאינן למטרת רכישת דירה כנגד שעבוד דירת מגורים והלוואות אחרות לתקופות שונות ובתנאים מגוונים.
- **מימון רכישת כלי רכב:** פעילות בתחום הלוואות לרכישת רכב חדש מהיבואן, במסגרתה פועל הבנק בשיתוף עם מספר יבואני רכב. בנוסף, קיימת פעילות ליסינג מימוני והלוואות רכב תחת החברה בת "מזרחי טפחות ליסינג".

משכנתאות

שירותים עיקריים בתחום המשכנתאות:

הלוואות מכספי הבנק - הלוואות מכספי הבנק ובאחריותו, ניתנות לרכישה/בנייה/הרחבה/שיפוץ של נכס מקרקעין, וכן הלוואות לכל מטרה במשכון דירת מגורים. הלוואות ניתנות לתקופות ארוכות של עד 30 שנה, בהתאם לסוג ההלוואה וליכולת ההחזר של הלווה.

הבנק נותן אשראי במגזרי הצמדה שונים ומציע "משכנתא משולבת" - הלוואה המשלבת בין מגזרי הצמדה וסוגי ריבית שונים. המשכנתא המשולבת מאפשרת לבנק לנהל סיכונים תוך שמירה על רווחיות, ומאפשרת ללקוח פיזור סיכון.

על רקע שיעורה הנמוך של ריבית בנק ישראל בשנים האחרונות, חל גידול בחלקן של הלוואות בריבית קבועה במסלול הלא צמוד והצמוד למדד. עם זאת במחצית השנייה של שנת 2022 מגמה זו התמתנה לאור העלייה החדה בריבית בנק ישראל ובמדד המחירים לצרכן.

שירותים במסגרת תוכניות הסיוע של משרד הבינוי והשיכון - בנוסף לפעילות הבנקאית של מתן אשראי מכספי הבנק, מהווה הבנק זרוע ביצוע של המדינה למתן שירותים לאוכלוסיית זכאי משרד הבינוי והשיכון. שירותים אלו כוללים הלוואות במסגרת תוכניות הסיוע של משרד הבינוי והשיכון, לרבות הלוואות מקום ומענקים מותנים. במסגרת תחום זה, מטפל הבנק, בנוסף לשירות הבנקאי המקובל, במכלול הצדדים המנהלתיים הנדרשים לשירות זכאי משרד הבינוי והשיכון, כגון הנפקת תעודת זכאות. ההחלטה באיזה בנק תמומש הזכאות נתונה בידי הלקוח נוטל המשכנתא. הריבית בהלוואות הניתנות במסגרת תוכניות הסיוע נקבעת בחוק הלוואות לדיר.

בנוסף להלוואות הרגילות במסגרת תוכניות הסיוע, קיים הסדר של מתן אשראי, שמטרתו לעודד רכישת דירות חדשות בישובים מסוימים אשר למדינה יש עניין באכלוסם ("הלוואת מקום") וכן סיוע מיוחד הניתן לרוכשי דירות במסגרת תוכנית "מחיר למשתכן".

ההתקשרות בין הבנק והמדינה למתן הלוואות במסגרת תוכניות הסיוע לרבות התמורה לבנק, מוסדרת בשני הסכמים, משנת 2004 ומשנת 2008. תוקף הסכמים אלו מוארך מידי שנה.

הכנסות הבנק בגין כלל פעילות הלוואות לזכאים באחריות המדינה הסתכמו בשנת 2022 ב-14 מיליוני שקלים חדשים בהשוואה ל-17 מיליוני שקלים בשנת 2021 ו-23 מיליוני שקלים חדשים בשנת 2020.

שיווק ביטוחים (ביטוח אגב משכנתא)

הרוב המכריע של הלויים מבוטחים בפוליסות ביטוח חיים בקשר להלוואה, והנכסים המשמשים כבטוחה מבוטחים בביטוח נכס.

בהתאם להוראות המפקח על הביטוח והמפקח על הבנקים, ביטוחי חיים וביטוחי מבנה אגב הלוואה לדיר משווקים על ידי סוכנות ביטוח בבעלות מלאה של הבנק (טפחות סוכנות לביטוח (1989) בע"מ), שפעילותה נפרדת מפעילות הבנק והיא מוגבלת רק לתיווך בביטוח מבנה, לרבות נזקי מים, וביטוח חיים אגב הלוואה הניתנת על ידי הבנק.

הלויים בוחרים בחלקם לערוך ביטוחיהם באמצעות סוכנות הביטוח של הבנק וחלקם באמצעות הסדרי ביטוח אחרים.

כדי לשמור על ההפרדה הנדרשת בין פעילות המשכנתאות ופעילות הביטוח, לצורך רכישת הביטוחים מסוכנות הביטוח של הבנק, הלקוחות נדרשים ליצור קשר ישיר עם הסוכנות לרבות באמצעות עמדות ייעודיות המקושרות ישירות לסוכנות הביטוח אשר הוצבו בסניפי הבנק.

להלן הכנסות הבנק מביטוח אגב משכנתא (במיליוני שקלים חדשים):

	2020	2021	2022
ביטוח חיים	100	109	112
ביטוח נכסים	15	13	15
סך הכנסות ממכירת ביטוח	115	122	127

שוק ההון

במסגרת מוצר זה נכללת פעילות הלקוחות בשוק ההון, לרבות קנייה, מכירה ומשמורת של ניירות ערך לסוגיהם, וכן מתן שירותים בגין מלאי ניירות הערך המוחזקים על ידי הלקוחות (קבלת ריבית, דיבידנד, הטבות ועוד). כמו כן, הבנק נותן שירותי הפצה של קרנות נאמנות ותפעול קופות גמל. בנוסף, לבנק חברה בת, אתגר חברה לניהול תיקי השקעות מקבוצת מזרחי טפחות בע"מ, אשר עוסקת בניהול תיקי השקעות בניירות ערך ובייעוץ להשקעות ללקוחות הבנק וללקוחות בנקים אחרים.

ממשל תאגידי, ביקורת, פרטים נוספים על הבנק ואופן ניהול

ליום 31 בדצמבר 2022

כרטיסי אשראי

כרטיס האשראי הינו אחד מאמצעי התשלום המרכזיים במשק. במסגרת הפעילות במגזר משקי הבית, מוצעים ללקוחות מגוון כרטיסי אשראי. הבנק מציע ללקוחותיו כרטיסי אשראי המונפקים על ידי חברות כרטיסי האשראי ישראלכרט, כאל ו-MAX ובהתאם לבקשת הלקוח. בנוסף, הבנק מאפשר ללקוחותיו לבצע תשלומים במסופים התומכים בטכנולוגיית EMV באפליקציות תשלום שונות וכן מאפשר ללקוחותיו לשלם לבתי עסק תוך שימוש באפליקציות התשלום Apple Pay, Google Pay ואפליקציות התשלום של חברות כרטיסי האשראי. כמו כן, לבנק מספר מוצרים בתחום כרטיסי האשראי: **"הכרטיס"**: כרטיס אשראי של מזרחי טפחות המשמש מועדון לקוחות ייחודי לבנק. הכרטיס כולל מבצעים ייחודיים ופעילות ממוקדת בתחום ההטבות הצרכניות והבנקאיות.

לפרטים בדבר הסכם עם קבוצת כ.א.ל, בין היתר בעניין הנפקה של כרטיס ממותג, ראה ביאור 26 ג.13 לדוחות הכספיים.

"כרטיס אשראי טפחות": מטרת המוצר לסייע, הן במכירת הלוואות המשכנתא, והן בעידוד פתיחת חשבונות עובר ושב. המוצר מאפשר הקצאת מסגרת אשראי, בהסתמך על יכולת החזר של הלקוח ועל הנכס המשועבד כבר לבנק, באמצעותה יוכל הלקוח לממן הוצאות נוספות הכרוכות ברכישת הדירה (ריהוט, שיפוצים וכדומה) או בכל פעולה אחרת.

שירותים ייחודיים הניתנים בבנק ללקוחות המגזר

השירות הייחודי המרכזי שמציע הבנק הינו הפעילות במסגרת "הבנקאות ההיברידית", המאפשרת ללקוח מעטפת רב ערוצית שבמרכזה ישנה גישה ישירה ונוחה לבנקאי האישי באמצעות מגוון אמצעים טכנולוגיים זמינים. כחלק ממהלך הבנקאות ההיברידית, המוקד הטלפוני הפך למרכז בנקאות המורכב מ-11 אשכולות וצוות לטיפול בלקוחות עסקיים. בהמשך לכך, גובשו צוותים ("צוותי סניף"), אשר כל אחד מהם משייך ל-9-8 סניפים במרחבים השונים. צוותים אלו מהווים חלק בלתי נפרד מהסניפים אליהם הם משויכים. בהתאם לכך, יכולים לקוחות הבנק להגיע ישירות אל הבנקאי שלהם בסניף, או לאחד מחברי צוות הסניף, באמצעות ערוצי התקשורת השונים, ועל פני 12 שעות פעילות, החל מהשעה 8:00 בבוקר ועד השעה 20:00 בערב ולאחר מכן לקבל שירותים בטלפון 24 שעות ביממה. כמו כן, במסגרת מגזר משקי הבית מציע הבנק ללקוחותיו שירותים, המביאים לידי ביטוי את היתרונות משילוב המוצרים השונים המוצעים על ידו ללקוחותיו ומתוארים לעיל. הבנק מציע הטבות שונות בתחום העובר ושב והאשראי ללקוחות נוטלי משכנתאות, במטרה לעודד לקוחות אלה לנהל חשבון עובר ושב בבנק. בנוסף, מציע הבנק הטבות בתחום המשכנתאות ללקוחות בעלי חשבונות עובר ושב בבנק, במטרה לעודד לקוחות אלו ליטול משכנתאות באמצעות הבנק. ההטבות הרלבנטיות הוחלו גם על לקוחות בנק יב, בהתאם לפעילותם ולמאפייניהם.

השירותים הייחודיים שמציע הבנק ללקוחות מגזר משקי הבית כוללים הן שירותים בתחום הבנקאות הקמעונאית והן שירותים בתחום המשכנתאות כדלהלן:

"חשבון פריוריטי": ליווי בנקאי צמוד בהתאמה אישית.

"חשבון מנהלים": המותג הייחודי "חשבון מנהלים", מציע לאוכלוסייה פרטית שירות מועדף בניהול החשבון, הצעות ערך בנקאיות, הטבות פיננסיות ושירותים חוץ בנקאיים. לרשות הלקוח עומדים יועצים מקצועיים בתחום הייעוץ הפיננסי, הייעוץ הפנסיוני וייעוץ בנושא המשכנתאות.

"אובדרפט בלי ריבית": קיזוז יתרות חובה כנגד יתרות זכות של הלקוח במהלך החודש, שירות הניתן ללקוחות נבחרים.

הטבות לבעלי משכנתא: הטבות ייחודיות, המוצעות לקבוצות מסוימות של לקוחות בעלי חשבון בבנק, שלהם משכנתא. ההטבות כוללות העמדת מסגרת אשראי ללא ריבית בחשבון עובר ושב, וכן ריבית על יתרת זכות עד לגובה החזר החודשי של המשכנתא. ההטבה ניתנת בכל חודש, בכפוף לעמידת הלקוח באותו חודש בתנאי התוכנית.

יעוץ פנסיוני: הבנק מעניק יעוץ פנסיוני ללקוחותיו וללקוחות בנקים אחרים, הן לשכירים והן לעצמאיים, על בסיס מודל הייעוץ הנתמך במערכת מחשב שפותחה בבנק. הייעוץ ניתן על ידי יועצים פנסיונים מוסמכים הנותנים יעוץ אובייקטיבי.

שווקים עיקריים ודרכי הפצה

פעילויות השיווק וההפצה של המוצרים והשירותים במגזר משקי הבית מבוצעות ככלל, באמצעות מערך הסניפים של הבנק ובאמצעות הערוצים הישירים והדיגיטליים.

בבנק פועלים משווקי משכנתאות בפריסה ארצית, על בסיס גיאוגרפי. תפקיד המשווקים, לאתר קהלי יעד במרחב הגיאוגרפי שלהם, להגדיל חשיפה של קהלים אלה למוצרים ושירותים של הבנק, וכן להביא למיצוי מירבי את הפוטנציאל השיווקי של קהלים אלה. המשווקים מעניקים לבנק יתרון יחסי בשוק תוך שימת הלקוח במרכז. בהתאם לאסטרטגיה אותה מוביל הבנק בשנים האחרונות.

המשווקים פועלים בארבעה מעגלים מרכזיים:

- פעילות ישירה מול גורמי נדל"ן - לצורך קבלת לקוחות פוטנציאליים.
- פעילות מול לקוחות קצה - קשר פרואקטיבי מול לקוחות משכנתא ועובר-ושב פוטנציאליים.
- פעילות סינרגיה מול לקוחות פרטיים - מימוש פוטנציאל הסינרגיה של לקוחות המשכנתא.
- פעילות סינרגיה מול לקוחות עסקיים ולקוחות MM - עסקים, מפעלים, וועדי עובדים וכדומה.

ממשל תאגידי, ביקורת, פרטים נוספים על הבנק ואופן ניהולו

ליום 31 בדצמבר 2022

סניפי הבנק במסגרת הקבוצה פועלים 204 מרכזי עסקים, סניפים, שלוחות ונציגויות בפריסה ארצית, ובתוכם 53 סניפי ייב (מתוכם 4 סניפים במתכונת חלקית). בהתאם לאסטרטגיית הבנק, בחינת הרחבת הפריסה הסניפית נעשית בדגש על שיפור מיקומים בערים מרכזיות ותוך מתן דגש לסביבות עתירות עסקים.

הערוצים הישירים: בהתאם לתפיסת הבנקאות ההיברידית הייחודית לבנק המקשרת בין הערוצים הישירים לבין הבנקאי האישי של הלקוח, להלן הערוצים הישירים המרכזיים שמפעיל הבנק:

- מרכז הבנקאות: צוות הסניף במרכז הבנקאות מגבה את הבנקאים בסניפים, מבצע פעולות ומוסר מידע ללקוחות הבנק כחלק מהשירות ההיברידית המשולב הניתן ללקוחות. השירות ניתן בשעות פעילות נרחבות בין 8:00 - 20:00.
- במרכז הבנקאות מבצעים מכירה מתוך שירות של "הלוואות ברגע" וכרטיסי אשראי, כמו כן מבצעים מהלך שימור לקוחות בתחום כרטיסי אשראי חוץ בנקאיים.
- מרכז המשכנתאות: נמצא בלב העשייה בתחום המשכנתאות ומבצע ללקוחות מגוון פעולות הקשורות לתחום, בין היתר, הגשת בקשה ומתן ייעוץ לגבי הלוואה לדיור, קבלת מידע על הלוואה קיימת וביצוע הסדרים ותשלומים בהלוואות בפיגור.
- שירות הבנקאות ההיברידית בתחום המשכנתאות ניתנים בכל סניפי הבנק.
- מרכז המכירות: נועד לתמוך ביכולת המכירה של סניפי הבנק במסגרת קמפיינים שיווקיים לגיוס לקוחות המופנים ישירות אליו, או במסגרת שיחות מכירה יזומה ללקוחות פוטנציאליים בנוסף, מטפל המרכז במכירת כרטיסי אשראי, הלוואה לכל מטרה, מחזור משכנתא מבנק אחר ללקוחות הבנק, חיזוק נאמנות ושימור לקוח.
- מרכז השקעות: מעניק מענה מקצועי, מיומן ומהיר ללקוחות שוק ההון בביצוע פעולות וייעוץ השקעות בין השעות 7:00 ועד 24:00, ומשלב הכשרת יעצי השקעות לשיבוץ בסניפים. בנוסף, עוסק המרכז בגיוס לקוחות חדשים בתחום הפאסיבה, והעמקת פעילות פאסיבה ללקוחות קיימים תוך תמיכה במיצי קמפיינים של השקעות. המרכז מפעיל שלוחה של חדר עסקות ונותן ללקוחות הבנק שירותי מטבע חוץ וניירות ערך זרים וישראלים.
- שירות האינטרנט מאפשר קבלת מידע בנקאי וביצוע פעולות בחשבון במגוון המוצרים הבנקאיים העומדים לרשות לקוחות הבנק בעלות מופחתת. השירות זמין 24 שעות ביממה.
- לקוחות הבנק יכולים להתכתב ישירות עם הבנקאי שלהם באמצעות הדיגיטל, לרבות אמצעי להעברת מסמכים קלה ונוחה ביו הלקוח והבנקאי בסניף.
- אפליקציית ניהול חשבון - אפליקציה מתקדמת הכוללת כניסה בטביעת אצבע וזיהוי פנים המאפשרת לצפות במידע ולבצע מגוון פעולות בכל זמן ומכל מקום. לאפליקציה החדשה נוספו פעולות מתקדמות וממשק חדש וידידותי.
- אפליקציית טפחות טאצ' - אפליקציית המשכנתאות אשר הושקה השנה, שמלווה את הלקוחות יחד עם מומחי המשכנתאות של הבנק מהרגע שהגישו בקשה למשכנתא ועד קבלת ההלוואה. התהליך המורכב של קבלת משכנתא הופך באמצעות האפליקציה לפשוט ונוח יותר בלי לאבד את המגע האנושי. חלק מהפעולות הנדרשות ללקוחות משכנתא, שעד עתה היה צורך להגיע לסניף כדי לבצע אותן, ניתן מעכשיו לעשות בקלות דרך טפחות טאצ'. בנוסף, היא מהווה ערוץ נוסף עבור הלקוחות לקשר עם מומחי המשכנתאות של הבנק.
- שירות הצ'אט: הבנק מאפשר ללקוחות מתעניינים וללקוחות קיימים בתחום ההשקעות להתכתב בצ'אט אונליין עם הבנקאים של הבנק.
- שירות WhatsApp: הבנק מאפשר ללקוחות מתעניינים להתכתב ב-WhatsApp עם הבנקאים של הבנק.
- שירות תיבת הודעות: קבלת הודעות מהבנק על הפעילות בחשבון באמצעות תיבת הודעות אישית באתר האינטרנט של הבנק.
- השירות הסוללרי: הפצת מידע בנקאי ופיננסי באמצעות טלפון סוללרי.
- השירות הטלפוני הממוחשב: השירות, הפעיל 24 שעות ביממה, ניתן ללקוחות המזדהים באמצעות סיסמא אישית, במסגרתו מקבלים מידע ממוחשב לשאלות הנפוצות.
- מכשירים אוטומטיים - הבנק נותן מגוון שירותים ישירים ללקוחות באמצעות עמדות השרות והכספונים, שירותים אלו הם בעיקר למשיכת והפקדת מזומנים, הזמנה והפקדת שיקים, ביצוע הלוואות וקבלת מידע.

אסטרטגיה עסקית

אסטרטגיית השירות בבנק נשענת על ההבנה כי קשר אישי ואנושי עם בנקאי בעל רמת מקצועיות ושירותיות גבוהה נמצא בליבת הצרכים של הלקוח. הפריסה הסניפית של הבנק מהווה עוגן מרכזי ליצירת הקשר האישי עם הבנקאי, שחייב להיות מלווה בסביבה טכנולוגית-דיגיטלית עדכנית ויעילה. הבנק רואה חשיבות להמתח הפיתוח של מגזר משקי הבית ומתכוון לשמור ולבסס את מעמדו כמוביל בתחום הקמעונאי. להלן עיקרי היעדים בתחום משקי הבית והאסטרטגיה העסקית הנגזרת מיעדים אלו:

- גידול בנתח השוק במשקי הבית באמצעות הרחבת בסיס הלקוחות, בעיקר מקרב לקוחות המשכנתאות כפלטפורמה להשגת הגידול בנתח השוק ובהכנסה.
- שמירה על הובלה בשוק המשכנתאות תוך התמקדות באפיקים בעלי רווחיות גבוהה, על ידי מתן הצעות ערך ללקוח, המבוססות על סינרגיה בין הפעילות בתחום המשכנתאות, הפעילות המסחרית והפעילות בתחום הפנסיוני.
- הרחבת הפעילות בסניפים והפיכת כלל הסניפים ליחידות מכירה של פעילות בנקאית מסורתית ושל פעילות משכנתאות, תוך ביצוע מכירה צולבת ללקוחות.
- המשך פיתוח מוצרים המיועדים לפלחי אוכלוסייה ממוקדים, במטרה להגדיל את היקפי הפעילות.
- מינוף הקשר בין פעילות מגזר הבנקאות העסקית בענף הבנייה והנדל"ן לבין מגזר המשכנתאות. במסגרת זו מושם דגש על מיצי מקסימאלי של שווק משכנתאות לרוכשי דירות בפרויקטים המוקמים על ידי לקוחות הנדל"ן.
- הגדלת נתח השוק של הבנק במגזר הערבי, במגזר החרדי ובלקוחות הגיל השלישי.

ממשל תאגידי, ביקורת, פרטים נוספים על הבנק ואופן ניהולו

ליום 31 בדצמבר 2022

מבנה התחרות במגזר ושינויים החלים בו

בנקאות ופיננסים, כרטיסי אשראי ושוק ההון

מספר המתחרים העיקריים במגזר משקי הינו כמספר הבנקים הפועלים במשק, כאשר ההתייחסות המרכזית הינה לקבוצת חמשת הבנקים המסחריים. בשנים האחרונות מצוי שוק הבנקאות הקמעונאית בתחרות עזה בין הבנקים. ככלל, ניתן לציין, כי מוצרי מגזר משקי הבית המוצעים על ידי כלל הבנקים הינם דומים, לכן מתמקדת התחרות בטיב השירות, בשיעורי המרווחים ובעמלות המשולמות על ידי הלקוחות. בשנת 2022 נכנס לשוק שחקן חדש - הבנק הדיגיטלי One Zero; בשנה זו ניתן גם רישיון בנקאי לבנק דיגיטלי חדש שעומד להיכנס לשוק - esh. במהלך שנת 2022 נמשכה, באופן מתון יותר בהשוואה לשנים קודמות, תופעת סגירת סניפים וצמצום קופות בסניפים של חלק מהבנקים במערכת תוך הפניית הלקוחות לפתרונות דיגיטליים.

בנוסף לתחרות בין הבנקים, מורגש מאמץ מוגבר של גופים חוץ בנקאיים, בעיקר חברות ביטוח וחברות כרטיסי אשראי, הפונים גם הם לפלח אוכלוסייה זה בהצעות לזמן אשראי. חברות כרטיסי האשראי, בשיתוף רשתות קמעונאיות ואחרות, פועלות גם להנפקת כרטיסי אשראי חוץ-בנקאיים ישירות ללקוח - מגמה שצברה תאוצה בשנים האחרונות לאור מספר הסכמים משמעותיים שנחתמו בין חברות כרטיסי אשראי לבין רשתות קמעונאיות גדולות.

בתחום שוק ההון ניתן למנות בין המתחרים, בנוסף לחברות הביטוח, גם את בתי ההשקעה הפרטיים.

לצד החוק להגברת התחרות ולצמצום הריכוזיות בשוק הבנקאות בישראל שחוקק בינואר 2017, קיימים מספר מהלכי חקיקה ורגולציה מקבילים שמביאים להגברת התחרות במגזר ובהם הפעלת מאגר נתוני אשראי שהחל לפעול באפריל 2019, פרויקט הסדרת ניווד חשבונות בין בנקים שעלה לאוויר בספטמבר 2021 ופרויקט להסדרת מערכת לשיטוף מידע בנקאי באמצעות הגדרת סטנדרט API ל"בנקאות פתוחה" שמיושם בהתאם לאבני דרך שנקבעו.

משכנתאות

עיקר פעילות המשכנתאות בישראל מתבצעת באמצעות כעשרה בנקים הפועלים בתחום, בסביבה תחרותית.

פעילות המשכנתאות כפופה להוראות בנק ישראל שבבסיסן הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 451 - "נהלים למתן הלוואה לדירור", אשר עיקריה:

- הגדרת הלוואות לדירור הכוללות שתי קבוצות עיקריות:
- הלוואות המיועדות לרכישה/ חכירה/ בנייה/ הרחבה/ שיפוץ של דירת מגורים, או רכישת מגרש לבניית דירת מגורים/זכויות בדמי מפתח בדירת מגורים.
- הלוואות למטרות אחרות במשכון דירת מגורים.
- הנחיות למתן אישור עקרוני ושמירת שיעור הריבית.
- שילוב באישור העקרוני של שלושה הרכבי הלוואה אחידים כפי שנקבעו בהוראה.
- כללים להערכת נכס על ידי שמאי.
- כללים לקבלת ביטוח נכס וביטוח חיים.
- מסירת מידע לשם בחינת כדאיות פירעון מוקדם/ אישור בגין פירעון מוקדם.
- קביעת שיעור הריבית בהלוואות בהן שיעור הריבית אינו קבוע.
- מועד ביצוע ההלוואה לצורך קביעת לוח הסילוקין.
- קביעת מדד בסיס בהלוואה.

כמו כן, מתן האשראי לדירור כפוף להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 329 - "מגבלות למתן הלוואות לדירור" אשר עיקריה:

- הגבלת שיעור המימון - עד 75% בגין דירה יחידה, עד 70% בגין דירה חלופית, ועד 50% בגין דירה להשקעה.
- הגבלת שיעור ההחזר מההכנסה - עד 50% (מעל שיעור של 40% משקל נכסי הסיכון שמקצה הבנק עולה ל-100%).
- הגבלת סוג הריבית - ניתן לקחת עד 2/3 מסך ההלוואה בריבית משתנה.
- הגבלת התקופה - ההלוואה לא תעלה על 30 שנים.

הבנק, מזה עשרות שנים, הינו הבנק המוביל במגזר המשכנתאות, הן בהיקפי מתן האשראי והן ביתרת תיק האשראי של הלוואות לדירור, כפוף לניהול סיכונים מתאים.

הבנק נוקט באמצעים שונים בהתמודדותו עם הסביבה התחרותית בתחום המשכנתאות, כולל פעולות פרסום נרחבות, שימוש במשווקים בשטח, פיתוח והפעלה של מוצרים חדשים, שמירה על נוכחות בשוק הדירות הראשוני בדרך של ליווי פרויקטים של בנייה למגורים ועוד. נדבך נוסף בהתמודדות הבנק עם התחרות בתחום המשכנתאות הינו השקעת משאבים בשיפור מתמיד של הרמה המקצועית והשירות הניתנים על ידו ללקוחות בדגש על קשר אישי ורב ערוציות.

מידע זה הינו מידע צופה פני עתיד, כהגדרתו בחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968, המידע מתבסס על הנחות, עובדות ונתונים (להלן ביחד: "הנחות") שהובאו בפני דירקטוריון הבנק. ההנחות עלולות שלא להתממש בשל גורמים שאינם בשליטת הבנק בלבד.

ממשל תאגידי, ביקורת, פרטים נוספים על הבנק ואופן ניהולו

ליום 31 בדצמבר 2022

מגזר בנקאות פרטית

לפרטים בדבר ההגדרה הפיקוחית, תיאור תמציתי של מאפייני המגזר ("גישת ההנהלה") והבדלים בין גישת ההנהלה להגדרה הפיקוחית, ראה פרק מגזרי פעילות פיקוחיים בדוח הדירקטוריון וההנהלה.

מוצרים ושירותים

- מרכז בנקאות פרטית מציע ללקוחותיו שירותים בנקאים מלאים בדגש על בנקאות פרטית. המוצרים והשירותים המוצעים ללקוחות מגזר זה הינם כדלקמן:
- **בנקאות ופיננסים** - ללקוחות המגזר מוצע, בנוסף לשירותי הבנקאות הרגילים, מגוון מוצרים בתחום בנקאות ופיננסים, תוך גיבוש אסטרטגיית השקעה מותאמת לכל לקוח על פי מאפייניו וצרכיו הייחודיים, וכן הצעת מוצרי השקעה מתקדמים.
 - **שוק ההון** - במסגרת מוצר זה נכללת פעילות הלקוחות בשוק ההון, לרבות קנייה, מכירה ומשמורת של ניירות ערך לסוגיהם, ומתן שירותים בגין מלאי ניירות הערך (קבלת ריבית, דיבידנד, הטבות וכיו"ב). כמו כן, נכללים שירותי הפצה של קרנות נאמנות.
 - **כרטיסי אשראי** - הבנק מציע ללקוחות המגזר מגוון כרטיסי אשראי יוקרתיים המונפקים על ידי חברות כרטיסי האשראי בארץ לרבות מועדונים ייעודיים לעסקים.

שווקים עיקריים ודרכי הפצה

השווקים אליהם פונה המגזר הם לקוחות בעלי עושר פיננסי גבוה (ישראלים ותושבי חוץ).

מבנה התחרות במגזר ושינויים החלים בו

תפיסת השירות הייחודית המוגדרת בבנק כ"בנקאות פרטית" נהוגה בכל המערכת הבנקאית הגלובאלית הבינלאומית, וגם בישראל. יחד עם זאת, יצוין כי התבחינים הקובעים את השייכות לקטגוריה זו, תפיסת השירות ואופיו הספציפי משתנים, ואינם נסמכים על עקרונות זהים בכל הבנקים. לאור זאת, היקף פעילותו של הבנק בתחום זה ביחס למתחריו אינו ידוע, ואין בנמצא נתונים פומביים אודות חלקם היחסי של הבנקים השונים, במגזר הבנקאות הפרטית.

בנוסף לבנקים המקומיים, קיימת בתחום זה תחרות מצד בנקים זרים וגופים חוץ בנקאיים כגון בתי השקעות, קרנות לסוגיהם (בארץ ובחוץ לארץ) וחברות ביטוח.

על מנת להתמודד עם התחרות במגזר זה, משקיע הבנק משאבים רבים בהכשרה מקצועית של עובדיו, במתן שירות איכותי ובשמירה על קשר הדוק עם הלקוח, בארגון כנסים מקצועיים ללקוחות הנבחרים של המגזר, בהשקת מוצרים ייעודיים וייחודיים ללקוחות המגזר ובמאמצים לאיתור ולגיוס לקוחות חדשים באופן שוטף.

מגזר עסקים זעירים וקטנים

לפרטים בדבר ההגדרה הפיקוחית, תיאור תמציתי של מאפייני המגזר ("גישת ההנהלה") והבדלים בין גישת ההנהלה להגדרה הפיקוחית, ראה פרק מגזרי פעילות פיקוחיים בדוח הדירקטוריון וההנהלה.

מוצרים ושירותים

להלן תיאור המוצרים המרכזיים במגזר העסקים הקטנים והשירותים העיקריים המוצעים במסגרת מוצרים אלו:

בנקאות ופיננסים

במסגרת מוצר זה מעניק הבנק את השירותים הבאים:

ניהול מסגרות חח"ד: המסגרות נקבעות בהתאם לצרכי הלקוח, מחזור הפעילות ושיקול דעת הבנק.

הלוואות למטרות שונות: הלוואות עסקיות, הלוואות כנגד ניכיון שיקים, שוברי אשראי וכדומה.

פעילות יבוא ויצוא: פעילות במטבע חוץ, התאמת מסגרות לפי אופי הפעילות של הלקוח תוך שימוש באמצעים טכנולוגיים כגון: EDI (Electronic Data Inter-charge) באינטרנט.

השקעות: מגוון פעולות בתחום ההשקעות כגון פיקדונות מסוגים שונים ולתקופות שונות.

שוק ההון

במסגרת מוצר זה נכללת פעילות הלקוחות בשוק ההון, לרבות קנייה, מכירה ומשמורת של ניירות ערך לסוגיהם, ומתן שירותים בגין מלאי ניירות הערך (קבלת ריבית, דיבידנד, הטבות ועוד). כמו כן, נכללים שירותי הפצה של קרנות נאמנות ותפעול קופות גמל.

כרטיסי אשראי

הבנק מציע ללקוחות המגזר מגוון כרטיסי אשראי המונפקים על ידי חברות כרטיסי האשראי בארץ.

הלוואות לעסקים קטנים בערבות המדינה

החל מחודש דצמבר 2022, החל הבנק לפעול בקרן החדשה בערבות המדינה לעסקים קטנים ובינוניים לאחר שנבחר על ידי משרד האוצר כאחד מהגופים המוגדרים "נותני אשראי" בקרן. במסגרת זו, הבנק מעמיד הלוואות בערבות המדינה במגוון מסלולים.

שווקים עיקריים ודרכי הפצה

גורמי השיווק וההפצה העיקריים במגזר הינם סניפי הבנק והערוצים הישירים. אין תלות בצניורות שיווק חיצוניים. לפירוט בדבר גורמי שיווק והפצה אלו, ראה תיאור מגזר משקי הבית.

ממשל תאגידי, ביקורת, פרטים נוספים על הבנק ואופן ניהולו

ליום 31 בדצמבר 2022

אסטרטגיה עסקית

הגברת המיקוד והרחבת הפעילות במגזרים העסקיים, ובהם מגזר העסקים הזעירים והקטנים, עומדת במרכז האסטרטגיה העסקית של הבנק. זאת תוך ביצוע שוטף של הערכות סיכון ובקורות ברמת הלקוח וברמת הענף והמשק.

להלן היעדים העיקריים בתחום העסקים הקטנים והאסטרטגיה העסקית הנגזרת מהם:

- הגברת הפעילות השיווקית מול הלקוחות, תוך פילוח הלקוחות על פי סוג העיסוק, היקף הפעילות וצרכיהם השונים.
- מיצוי פוטנציאל הרווחיות מכל לקוח על ידי ראייה כוללת של פעילות הלקוח, תוך יצירת מערכת יחסים מקיפה המתבססת על מוצרי האשראי ושיווק מוצרים נוספים, בהתאם למאפייני הלקוח.
- הרחבת פעילות בקרנות בערבות המדינה.
- הרחבת הפריסה הגיאוגרפית של השירותים הניתנים ללקוחות המגזר.

מבנה התחרות במגזר ושינויים החלים בו

עיקר התחרות במגזר העסקים הזעירים והקטנים מרוכזת בתוך המערכת הבנקאית. עם זאת, בשנים האחרונות נעשו מספר פעולות ציבוריות לחיזוק חלקם של גורמי אשראי חוץ בנקאיים (כדוגמת גופים מוסדיים, כרטיסי אשראי חוץ בנקאיים וחברות מימון שונות) בתחום. השיטות העיקריות של הבנק להתמודדות עם התחרות הן שיווק אקטיבי, קשר אישי עם הלקוח, הענקת שירות אישי ומתן פתרונות מקצועיים למכלול צרכיו הפיננסיים של הלקוח.

מגזר עסקים בינוניים

לפרטים בדבר ההגדרה הפיקוחית והבדלים בין גישת ההנהלה להגדרה הפיקוחית ראה פרק מגזרי פעילות פיקוחיים בדוח הדירקטוריון וההנהלה.

תיאור תמציתי של מאפייני המגזר ("גישת ההנהלה")

מגזר עסקים בינוניים כולל בעיקר חברות פרטיות וציבוריות בגודל בינוני (Middle Market) בעלי מחזור פעילות שבין 30 ל-120 מיליוני שקלים חדשים.

מגזר זה פועל בכל ענפי המשק כאשר העיקריים שבהם הינם תעשייה, אנרגיה סולארית, מסחר ושירותים ובנייה ונדל"ן.

בשנים האחרונות מסווגים לקוחות חדשים להתאם להגדרה הפיקוחית - בעלי מחזור פעילות שנתי גדול מ-50 מיליוני שקלים חדשים וקטן מ-250 מיליוני שקלים חדשים.

הטיפול בלקוחות מגזר זה הינו באחריות החטיבה העסקית של הבנק בעיקר בסקטור עסקים, הפועל באמצעות שלושה מוקדים עסקיים הפרוסים ברחבי הארץ ושירות משלים באמצעות מרכזי העסקים והסניפים העסקיים והפריסה הסניפית הרחבה של הבנק.

יצוין כי בחודש ינואר 2023 הורחבה הפריסה הגאוגרפית של הסקטור והוקם מוקד נוסף - מוקד שרון.

בכל מוקד מערך מקצועי לטיפול בכל צורכי הלקוח. המוקדים פועלים בתיאום עם מערך הסינוף של הבנק המטפל בהיבטים התפעוליים של פעילות הלקוח. בדרך זו, נהנים הלקוחות משירות מקצועי ואישי העונה על מכלול צרכיהם הבנקאיים ומהפריסה הסניפית הרחבה.

לקוחות המגזר שעיקר פעילותם בענף הנדל"ן, מקבלים שירות מסקטור בנייה ונדל"ן שבחטיבה העסקית, המתמחה במתן שירותים ייחודיים לענף זה. לקוחות אלו נהנים משירות בסניפי נדל"ן מתמחים, בכל הקשור להיבטים התפעוליים ומשירות מקצועי מתמחה של סקטור בנייה ונדל"ן.

לקוחות מגזר זה מאופיינים הן במגוון השירותים הבנקאיים שהם צורכים והן בשיעור הביטחונות הנדרשים, הגבוה על פי רוב ביחס ללקוחות מגזר הבנקאות העסקית.

הלקוחות פעילים בשוק המקומי בעיקר. יחד עם זאת, מבצעים הלקוחות פעילות סחר חוץ (יבוא וייצוא) בהיקפים משמעותיים.

מוצרים ושירותים

ללקוחות המגזר מותאמים שירותים ומוצרים, בתחום הבנקאות והפיננסים. במסגרת זו נותן הבנק אשראי לסוגיו, הן הלוואות שונות והן אשראי שוטף לצרכי הון חוזר; שירותי סחר חוץ - יבוא, יצוא ואשראי דוקומנטרי, ערבויות בנקאיות; עסקאות במטבע חוץ, לרבות עסקאות במכשירים נגזרים, שירותי פקטורינג וכן פעילות השקעה בפיקדונות ובניירות ערך.

שווקים עיקריים ודרכי הפצה

גורמי השיווק וההפצה העיקריים במגזר הם שלושה מוקדים עסקיים (החל מחודש ינואר 2023 ארבעה מוקדים) הפועלים בחטיבה העסקית, וכן מרכזי העסקים וסניפי הבנק הפזורים ברחבי הארץ. ניהול קשרי הלקוח מבוצע באמצעות פונקציות מקצועיות ייעודיות במוקדים העסקיים, אשר אמונים על הנושא ומצויים עם הלקוחות בקשר שוטף. גיוס לקוחות חדשים מבוצע בשיתוף פעולה הדוק עם מרכזי העסקים וסניפי הבנק הפועלים בחטיבה הקמעונאית.

הפעילות במגזר זה כוללת פיתוח פעילות שיווקית ועסקית המושתתת על הבנת צרכי הלקוחות והתאמת פתרונות בנקאיים כוללניים לצרכים אלו, תוך מתן שירות מקצועי, מהיר ויעיל, הצעת מגוון מוצרים ופתרונות מותאמים לצרכי הלקוחות תוך ניהול מבוקר של הסיכונים הנובעים מפעילות המגזר, המבוצע בין היתר גם בעזרת קביעת התניות פיננסיות המנטרות את חוסנם הפיננסי של הלקוחות.

לרשות הלקוחות עומדים גם ערוצי הבנקאות הישירה וערוצי התקשורת המקובלים בבנקאות.

אסטרטגיה עסקית

האסטרטגיה העסקית של הבנק שמה דגש על הרחבה משמעותית של בסיס הלקוחות ועל גידול בפעילות מגזר העסקים הבינוניים.

בכוונת הבנק להמשיך ולפעול להרחבה משמעותית בהיקף הפעילות במגזר זה, בעיקר על ידי גיוס לקוחות חדשים והרחבת השירותים הבנקאיים ללקוחות קיימים וללקוחות שהבנק מהווה להם בנק משני.

ממשל תאגידי, ביקורת, פרטים נוספים על הבנק ואופן ניהולו

ליום 31 בדצמבר 2022

מבנה התחרות במגזר ושניים החלים בו

פעילותם הפיננסית של לקוחות המגזר מתבצעת בעיקר במערכת הבנקאית ולפיכך, התחרות על פלח לקוחות זה גדולה שכן הבנקים כולם כמו גם חברות מימון חוץ בנקאיות מתחרים על אוכלוסייה זו.

כמו כן קיימת תחרות לא מהותית בתחום הפקטורינג ומצד חברות כרטיסי האשראי.

הבנק רואה בהרחבת פעילותו במגזר זה יעד חשוב ומרכזי, ולפיכך משקיע משאבים שונים בהתמודדות עם החברות, בין היתר באמצעות מתן פתרונות מקצועיים וכוללים לצרכי הלקוח, שמירה על קשר אישי ושירות מהיר ויעיל.

מגזר עסקים גדולים

לפרטים בדבר ההגדרה הפיקוחית והבדלים בין גישת ההנהלה להגדרה הפיקוחית ראה פרק מגזרי פעילות פיקוחיים בדוח הדירקטוריון וההנהלה.

תיאור תמציתי של מאפייני המגזר ("גישת ההנהלה")

המגזר מתמחה במתן מכלול השירותים הבנקאיים והפיננסיים לחברות מהגדולות במשק הפועלות במגזר ענפים בעלי מחזורי פעילות הגבוהים מ-120 מיליון שקלים חדשים.

בשנים האחרונות מסווגים לקוחות חדשים בהתאם להגדרה הפיקוחית - בעלי מחזור פעילות שנתי גדול מ-250 מיליון שקלים חדשים.

ענפי הפעילות העיקריים הם תעשייה, מסחר, בנייה ונדל"ן.

למגזר זה משתייכים לקוחות מובילי שוק, בעלי היקפי פעילות גדולים, חלקן חברות רב לאומיות או חברות בעלות פעילות מקומית עם פניה לשווקים זרים.

הטיפול בלקוחות מגזר זה הינו באחריות החטיבה העסקית בעיקר בסקטור תאגידי גדולים.

לקוחות המגזר הפועלים בענף הנדל"ן, מקבלים שירות מסקטור בנייה ונדל"ן שבחטיבה העסקית, המתמחה במתן שירותים ייחודיים לענף זה.

כלל הלקוחות מקבלים שירות משלים (תפעול) במערך הסינוף הנרחב של הבנק בארץ ובחוץ לארץ.

בפעילותו במסגרת מגזר זה, שם הבנק דגש על הרחבת בסיס הלקוחות הקיימים ושיפור הרווחיות על ידי הרחבת הפעילות בתחומים פיננסיים שונים, עתירי רווחיות ביחס להון, דוגמת עסקאות בחדר עסקאות, בהן, עסקאות נגזרים ומוצרים אחרים המבוצעים בחדר עסקאות עבור לקוחות.

מוצרים ושירותים

ללקוחות המגזר מוצע מגוון מוצרי בנקאות ופיננסיים, בהם: אשראי לסוגיו - On Call, הלוואות לטווחי זמן שונים; ערבויות לסוגיהן; מימון באמצעות הובלה וארגון סינדיקציות או השתתפות בהן, מימון פרויקטים של תשתית, רכישות ומיזוגים; וכן, פעילות במכשירים נגזרים; פעילות בתחום הסחר הבינלאומי (מימון בביטוח אשראי, יבוא, יצוא ואשראי דוקומנטרי) ופקטורינג. שירותים אלו מבוצעים בתמיכת סקטור מתמחה בבנק היודע להתאים לכל לקוח את המוצר הרלבנטי לעסקיו ולמאפייני פעילותו.

להלן תיאור המוצרים המרכזיים במגזר הבנקאות העסקית והשירותים העיקריים המוצעים במסגרת מוצרים אלו:

אשראי לתאגידיים גדולים בישראל ובחוץ לארץ

הבנק נותן שירותים בנקאיים ללקוחות רב לאומיים אשר בסיס פעילותם בישראל.

במסגרת זו ניתנים שירותי מטבע חוץ, סחר חוץ ופקטורינג ואף שירותי בשלוחות חוץ לארץ של הבנק.

מוצרים בתחום הנדל"ן

במסגרת זו, נותן הבנק אשראי למימון רכישה והקמה של נדל"ן, בעיקר פרויקטים של בנייה למגורים באזורי ביקוש, תוך הקפדה על יישום תבחינים שנקבעו לשמירת איכות תיק האשראי, ובין היתר, התקשרות עם לקוחות בעלי איתנות ויציבות פיננסית, עסקאות המתאפיינות במרווחי ביטחון נאותים לבנק, וניהול בשיטות המפחיתות את הסיכון.

להלן השירותים העיקריים הניתנים ללקוחות ענף הנדל"ן:

- **אשראי לבנייה** - במסגרת זו מעניק הבנק אשראי לסוגיו, ובפרט הלוואות לזמן קצר וביוני, המיועדות למימון רכישת קרקע לליווי ולהשקעה בבנייה, וכן ערבויות בנקאיות לסוגיהן.

- **מימון פרויקטי בנייה** - מימון פרויקטי בנייה הוא שירות ייחודי ללקוחות בענף הבנייה, הניתן על ידי הבנק לקבוצת הלקוחות בענף זה בלבד. במסגרת זו מורכבת ללקוח חבילה של שירותים פיננסיים ובנקאיים בהתאם לצרכים הספציפיים של כל פרויקט, ועל פי מאפייניו. בכלל זה, מוקצות מסגרות אשראי לרכישת קרקע, הלוואות לבנייה, ערבויות כספיות, ערבויות ביצוע וערבויות לרכישי היחידות בפרויקט. מימון בנייה מתבצע על ידי הבנק, על פי רוב בשיטת הליווי הפיננסי הסגור, במסגרתה פועל הבנק לניתוב מקורות המימון, לרבות כספי הרוכשים שהופקדו אצלו, באופן שיקדמו את השלמת הפרויקט.

- **קבוצות רכישה** - קבוצת רכישה הינה התאגדות של קבוצת אנשים לצורך רכישת קרקע משותפת והזמנת שירותי בנייה על הקרקע. לחילופין, בעלי קרקע קיימת מתאגדים לבנייה משותפת על ידי הזמנת שירותי בנייה.

הבנק נותן מימון ייעודי לפרויקטים מסוג זה ומלווה אותם מהשלבים המקדמיים של התגבשות הקבוצה ועד לסיום הבנייה.

ארגון והובלת סינדיקציות - הבנק רואה כיעד את הרחבת פעילותו בתחום ייזום, הובלה, ארגון וניהול עסקאות סינדיקציה כחלק מהיותו שחקן מרכזי בשוק האשראי העסקי. הפעילות בתחום זה מובלת על ידי בעלי תפקידים שזהו תחום התמחותם. באמצעות הובלה וארגון של סינדיקציות נותן הבנק מענה לעסקאות בהיקפי אשראי משמעותיים, תוך שמירה על רמת הסיכון במסגרת תיאבון הסיכון של הבנק.

שווקים עיקריים ודרכי הפצה

גורמי השיווק וההפצה העיקריים במגזר הם המנהלים ומנהלי הלקוחות בחטיבה לבנקאות עסקית, בתמיכת הסניפים ומרכזי העסקים של הבנק בארץ ובשלוחות בחוץ לארץ.

ממשל תאגידי, ביקורת, פרטים נוספים על הבנק ואופן ניהולו

ליום 31 בדצמבר 2022

במטרה לתת מענה מיטבי לצרכי הלקוחות המטופלים על ידי המגזר, מרכז הטיפול בלקוחות הבנקאות העסקית הגדולים בסקטור תאגידי המצוי בחטיבה העסקית, תוך חלוקה למחלקות ולצוותים בעלי התמחות והתמקצעות ענפית. הצוותים עובדים בשיתוף פעולה עם הגורמים המקצועיים בבנק בתחומי סינדיקציה, פקטורינג, סחר חוץ, שוק ההון, פעילות בחדר עסקאות וכדומה, במטרה לתת פתרון כולל לצרכי הלקוח.

הפעילות במגזר זה כוללת מתן שירות מקצועי, מהיר ויעיל, המציע פתרון כולל ומתאים לצרכי הלקוח בכל תחומי הבנקאות. והכל, תוך הצעת מוצרים ופתרונות פיננסיים מגוונים וחדשניים.

פעילות זו מגובה ביכולת גבוהה של ניתוח צרכי הלקוחות ומצבם הפיננסי ובמקביל זיהוי הסיכונים הנובעים מהפעילות מול הלקוח, בין היתר כתוצאה משינויים צפויים במשק ובענף בו הוא עוסק.

אסטרטגיה עסקית

האסטרטגיה העסקית של הבנק בתחום מגזר העסקים הגדולים מכוונת להגדלת מספר הלקוחות והעמקת הפעילות עם לקוחות קיימים, ומימון פרויקטים גדולים. זאת תוך מיצוי הפוטנציאל הכלכלי של ההון על ידי התמקדות בפעילויות בעלות רווחיות גבוהה ביחס להון הנדרש בגיבן. זאת, בין היתר, באמצעות הפעולות הבאות:

- יישום גישה המבוססת על הסתכלות כוללת על הלקוח העסקי, תוך מינוף מוצרי האשראי והצעת מוצרים נוספים לביסוס מערכת יחסים מקיפה עם הלקוח.
- פילוח הלקוחות העסקיים לפי הענף המשקי במסגרתו הם פועלים ולפי מאפיינים נוספים הדורשים התמחות יעודית כדוגמת המורכבות המשפטית בין היתר בפרויקטים מסוג קומבינציה ובתחום ההתחדשות העירונית (תוכנית פינוי-בינוי ותמ"א 38), בפרויקטי תשתית ובענף ההיי טק שהינו בעלי מאפייני פעילות יחודיים. זאת, במטרה להגדיר באופן המיטבי את צרכיהם העסקיים ולספק להם מענה מקצועי מתאים.
- שימת דגש על נושא הרווחיות והתשואה על השימושים.

הסיכון במימוש האסטרטגיה המפורטת לעיל הוא בעיקרו הקטנה של היקפי הפעילות עם לקוחות מסוימים, שהרווח לבנק מפעילות עימם לא משקף את התשואה הנדרשת, או שרמת הסיכון בפעילות עימם גבוהה באופן יחסי.

יש לציין, כי התמורות המקרו כלכליות מציבות אתגרים משמעותיים לניהול האשראי, בבנק בכלל ובמגזר הבנקאות העסקית בפרט, כאשר חלק מלקוחות המגזר חשופים במישרין או בעקיפין לפעילות פיננסית וכלכלית ענפה בארץ ובעולם וליכולת גיוס הון בשווקים הפיננסיים. אי לכך מפנה הבנק תשומות ניכרות להגברת אמצעי הבדיקה והבקרה של החשיפות, במטרה להדק את הפיקוח על תיק האשראי.

מבנה התחרות במגזר ושינויים החלים בו

התחרות במתן שירותי בנקאות ופיננסיים למגזר הבנקאות העסקית הינה מול הבנקים הגדולים והבינוניים בארץ ולעיתים אף מול בנקים בחוץ לארץ, ולגבי שירותים מסוימים - מול שוק ההון בכללותו. בשנים האחרונות ניכרת מגמת הרחבת פעילות הגופים המוסדיים וחברות הביטוח בקרב הלקוחות הללו תוך התמקדות במתן אשראי בהיקפים משמעותיים ולתקופות ארוכות.

תחליפים למוצרים ולשירותים הפיננסיים שמציע הבנק ללקוחות מגזר הבנקאות העסקית הם גיוס הון וחוב באמצעות הנפקות ציבוריות ופרטיות. הנכס המרכזי של הבנק להתמודדות עם התחרות במגזר הינו התשתית האנושית הקיימת והניסיון שנצבר במתן שירות מקצועי ובהתאמת הפתרונות הבנקאיים לצרכי הלקוח, לעיתים תוך שיתוף פעולה במסגרת קונסורציומים גם עם גופים אחרים.

השיטות העיקריות להתמודדות עם התחרות הן מתן שירות אמין, מהיר ויעיל תוך הצעת פתרונות אופטימליים לצרכי הלקוח במגוון תחומי הפעילות הפיננסית שלו. וכן תפירת פתרונות פיננסיים מורכבים כדי לתת מענה לצרכי לקוחותיו.

במסגרת פעילותו במגזר, שם הבנק דגש על שירות מיטבי ללקוח העסקי והתאמתו לצרכי הלקוח על פי מאפייניו הייחודיים, תוך התמקדות בהתמחות ענפית ובמתן יעוץ מקצועי ספציפי בתחומים מוגדרים.

בדומה לתחרות על מימון האשראי התאגידי, התחרות במתן השירותים לבנייה ונדל"ן במערכת הבנקאית מאופיינת במגמת חדירה של גופים חוץ בנקאיים גם לתחום זה, גופים אלה אף מלווים פרויקטים באופן עצמאי, ללא שיתוף פעולה עם הבנקים.

השיטות העיקריות של הבנק להתמודדות עם התחרות בתחום השירותים לבנייה ונדל"ן מתבססות על מתן פתרונות מקצועיים ותפירת חבילה בנקאית במקרים של עסקאות מורכבות תוך מתן מענה כולל לצרכי הלקוח, שירות זמין ומהיר ושמירה על קשר אישי והדוק עם הלקוחות. זאת, בפרט באמצעות המחלקות העסקיות הייעודיות המתמחות בענף הבנייה והנדל"ן.

מגזר גופים מוסדיים

לפרטים בדבר ההגדרה הפיקוחית, תיאור תמציתי של מאפייני המגזר ("גישת ההנהלה") והבדלים בין גישת ההנהלה להגדרה הפיקוחית, ראה פרק מגזרי פעילות פיקוחיים בדוח הדירקטוריון וההנהלה.

מוצרים ושירותים

לבנק הסכמים למתן שירותים תפעוליים בעבור חברות לניהול קופות-גמל, חלקם כחלק נלווה למכירת קופות-גמל שהיו בבעלות הבנק. בתחום קרנות הנאמנות, לבנק הסכמים למתן שירותים לחברות לניהול קרנות נאמנות. בנוסף, המעריך נותן טיפול כולל לחברות הניהול של קופות הגמל ולקרנות הנאמנות. כן כוללים השירותים הבנקאיים אשראי לסוגיו ופעילות במכשירים נגזרים.

שווקים עיקריים ודרכי הפצה

גורמי השיוק וההפצה העיקריים במגזר הם המנהלים ומנהלי הלקוחות בחטיבה הבנקאות עסקית בחטיבה הפיננסית ובחטיבה לתכנון ותפעול. במטרה לתת מענה מיטבי לצרכי הלקוחות המטופלים על ידי המגזר, מרכז הטיפול בלקוחות הגדולים בסקטור תאגידי המצוי בחטיבה העסקית, בסקטור מסחר בחטיבה הפיננסית ובסקטור תפעול קופות גמל בחטיבה לתכנון ותפעול, הצוותים עובדים בשיתוף פעולה עם הגורמים המקצועיים בבנק בתחומי שוק ההון, פעילות בחדר עסקאות וכדומה במטרה לתת פתרון כולל לצרכי הלקוח.

אסטרטגיה עסקית

האסטרטגיה העסקית של הבנק בתחום זה מכוונת להגדלת מספר הלקוחות והעמקת הפעילות עם לקוחות קיימים. זאת תוך מיצוי הפוטנציאל הכלכלי של ההון על ידי התמקדות בפעילויות בעלות רווחיות גבוהה ביחס להון הנדרש בגיבן.

ממשל תאגידי, ביקורת, פרטים נוספים על הבנק ואופן ניהולו

ליום 31 בדצמבר 2022

הסיכון במימוש האסטרטגיה המפורטת לעיל הוא בעיקרו הקטנה של היקפי הפעילות עם לקוחות מסוימים, שהרווח לבנק מפעילות עימם לא משקף את התשואה הנדרשת, או שרמת הסיכון בפעילות עימם גבוהה באופן יחסי. לעומת זאת, עשייה הרווחית הכוללת לבנק לעלות, עם ההתמקדות בלקוחות הרווחיים והרחבת הפעילות מולם, תוך ניצול משאבי ההון של הבנק.

מבנה התחרות במגזר ושינויים החלים בו

מבחינת מתן שירותי ביצוע בבורסה בתל אביב לגופים המוסדיים קיימת תחרות עזה בין הבנקים המקומיים וחברי הבורסה. בפעילות בתחום הנגזרים קיימת תחרות גם עם בנקים זרים בהם חלק מהגופים פתחו חשבונות באופן ישיר.

מגזר ניהול פיננסי

לפרטים בדבר ההגדרה הפיקוחית, תיאור תמציתי של מאפייני המגזר ("גישת ההנהלה") והבדלים בין גישת ההנהלה להגדרה הפיקוחית, ראה פרק מגזרי פעילות פיקוחיים בדוח הדירקטוריון וההנהלה.

מוצרים ושירותים

חדר העסקאות מעניק שירותי מסחר ללקוחות הבנק בתחום ה-OTC (בעיקר: מטבע חוץ, ריבית, אופציות) ובתחום ברוקראד' ניירות ערך זרים וישראלים כאשר הצד הנגדי לעסקאות הם גופים מהארץ ומחוץ לארץ.

מסחר OTC - סוגי עסקאות אותם ניתן לבצע באמצעות חדר העסקאות: קניה ומכירה של מטבע חוץ, אופציות, ונגזרי ריבית. הבנק הינו בעל רישיון לעשיית שוק בדולר/שקל ובאגרות חוב של ממשלת ישראל.

מסחר בניירות ערך - המסחר בניירות ערך נותן מענה ללקוחות הבנק לפעילות הן בשוק המקומי והן בשווקי העולם השונים. מחלקת המסחר נחלקת לשני חלקים - מסחר בניירות ערך ישראלים ומסחר בניירות ערך זרים, כששתיהן מעניקות שירותי ביצוע בתחום המניות, אגרות חוב, אופציות וחוזים עתידיים שחירים, קרנות נאמנות.

שווקים עיקריים ודרכי הפצה

חדר העסקאות מספק שירותים במטבעות וניירות ערך מכל רחבי העולם, כאשר ההתמקדות היא בעיקר בשווקים המפותחים. בחדר העסקאות פועלת יחידת לקוחות ושיווק אשר מהווה כלי הפצה למוצרי חדר העסקאות.

אסטרטגיה עסקית

בפעילות ניהול הנכסים וההתחייבויות היעד המרכזי הינו ניהול אקטיבי של החשיפות לסיכונים שוק ונזילות ותיק איגרות החוב, במטרה לנהל באופן יעיל את הרווחיות המימונית, תוך שמירה על חשיפה מבוקרת לסיכונים שוק ונזילות נאותה, המשקפים את תיאבון הסיכון של הבנק בכפוף למגבלות שנקבעו בהנחיות הדירקטוריון וההנהלה.

בבנק, הפעילות העיקרית בתיק איגרות החוב הינה ניהול יעיל של עודפי נזילות הבנק בשקלים ובמטבע חוץ, ביחס להשקעה אלטרנטיבית חסרת סיכון. מדיניות ניהול עודפי הנזילות מבוססת על הדרישות לניהול סיכונים הנזילות לפי הוראת ניהול בנקאי תקין 342, הוראת ניהול בנקאי תקין 221 - יחס כיסוי הנזילות והוראת ניהול בנקאי תקין 222 - יחס מימון יציב נטו (לפרטים בדבר מודל הנזילות ומגבלות ההנהלה והדירקטוריון, ראה פרק סקירת הסיכונים בדוח הדירקטוריון וההנהלה, וכן דוח הסיכונים המפורט באתר האינטרנט של הבנק). כמו כן, הוגדרו קריטריוני סף לפעילות באיגרות חוב, בהתאם לסיכונים אשראי הגלומים בפעילות התיק, לפיזור ההשקעות ולנזילות. הפעילות באיגרות חוב כפופה לעמידה במסגרות האשראי שנקבעו בבנק למדינות, לבנקים ולחברות, כאשר עיקר הפעילות היא בחשיפה לסיכון מדינת ישראל.

בתחום ניהול החשיפות לסיכונים שוק מנהל הבנק את התיק הסחיר באופן אקטיבי במטרה ליצור רווחים, ברמת סיכון שנקבעה. התיק הבנקאי מנוהל ומנוטר באופן שוטף מתוך מטרה לשפר את ההכנסות מריבית בכפוף לתיאבון הסיכון. היקפי הפעילות והסיכונים כפופים לעמידה במגבלות החשיפה לסיכונים שוק שנקבעו על ידי הדירקטוריון וההנהלה. לפירוט בדבר מגבלות הסיכון ואופן ניהול החשיפה לסיכונים שוק, ראה דוח הסיכונים המפורט באתר האינטרנט של הבנק.

כמו כן, פועל המגזר לגייס מקורות פיננסיים בהתאם לנדרש לפעילות הבנק, ותוך שמירה על עמידה ביעדי יחסי הנזילות והמימון ויעדי יחס ההון על פי החלטות הדירקטוריון. זאת, באמצעות גיוס פיקדונות בבסיס הצמדה שונים, ולטווחי זמן שונים, ובאמצעות הנפקת כתבי התחייבות וכתבי התחייבות נדחים מותנים (הון רובד 2). לפרטים נוספים ראה פרק התפתחויות במקורות המימון ופרק התפתחויות במבנה ההון בדוח הדירקטוריון וההנהלה.

אחד הכלים המשמש את המגזר בניהול הנזילות והחשיפות לסיכונים שוק הוא הנפקת תעודות התחייבות, בין היתר באמצעות חברה בת, מזרחי טפחות חברה להנפקות בע"מ, כמפורט בפרק התפתחויות במקורות המימון בדוח הדירקטוריון וההנהלה.

במסגרת המגזר מתנהלת פעילות הבנק בחדר העסקאות בשוקי הכספים וההון. פעילות זו כוללת עשיית שוק בכל המכשירים הנגזרים הסטנדרטיים הנסחרים בארץ "מעבר לדלפק" (Over The Counter), ומסחר Back To Back במכשירים נגזרים מורכבים. בנוסף, משרת חדר העסקאות לקוחות גדולים מהארץ ומחוץ לארץ הפועלים בניירות ערך הנסחרים בבורסות בארץ ובעולם. הבנק פועל למיצובו כאחד המובילים בתחום ה-OTC בישראל תוך שמירה על רמת הסיכון שנקבעה במדיניות הבנק והתאמת הפעילות לרגולציה המקומית והעולמית. בנוסף, הבנק פועל באופן שוטף להרחבת פעילותו באמצעות הרחבת מעגל הלקוחות והעמקת הפעילות והקשר העסקי עמם, בין היתר על ידי הגברת שיתוף הפעולה בין היחידות השונות של הבנק הפעילות במסגרת חדר העסקאות, פיתוח סוגי עסקאות חדשים והשקעה ברכישה ובהטמעה של ידע מקצועי.

גורם ההצלחה הקריטי במגזר פעילות זה הוא יכולת הבנק להבין את גורמי המקור והמיקרו המשפיעים על מגמות ועל תנאי השוק, לזהות נכון את תנאי השוק ומצבי השוק, והיכולת לפעול באופן מהיר בפתיחה ובסגירה של פוזיציות. בנוסף, מקצועיות העובדים העוסקים בתחום, מערכות טכנולוגיות התומכות בפעילויות השונות, זיהוי צרכי יחידות אחרות וכן שיתוף פעולה בין היחידות השונות בבנק.

ניהול המגזר הפיננסי, על מרכיביו השונים, מחייב רמה מקצועית גבוהה הנתמכת במערכות מחשוב מתאימות ובמודלים מתקדמים לניהול העסקאות והסיכונים. כל אלה מונחים על ידי מדיניות הכוללת מגבלות וכללים ברורים, ומבוקרים באמצעי בקרה מתקדמים. בפרט, בכל הקשור בחשיפות של הבנק למוסדות פיננסיים אחרים בארץ ובחוץ לארץ, בחשיפות למוצרים הפיננסיים השונים ובחשיפה ללקוחות שייצובתם הפיננסית עלולה להיות רגישה במיוחד. לפרטים נוספים, לרבות באשר לחשיפת הבנק למוסדות פיננסיים זרים, ראה פרק סקירת הסיכונים בדוח הדירקטוריון וההנהלה, וכן פרק סיכון האשראי בדוח הסיכונים המפורט באתר האינטרנט של הבנק.

ממשל תאגידי, ביקורת, פרטים נוספים על הבנק ואופן ניהולו

ליום 31 בדצמבר 2022

מבנה התחרות במגזר ושינויים החלים בו

מגזר הניהול הפיננסי כולל, כאמור, את פעילות חדר העסקאות. תחום זה מאופיין ברמה גבוהה של תחרות, כאשר המתחרים העיקריים הינם ארבע הקבוצות הבנקאיות הגדולות בישראל וכן בנקים זרים.

תוצאות הפעילות בחוץ לארץ

לפרטים בדבר ההגדרה הפיקוחית, תיאור תמציתי של מאפייני המגזר ("גישת ההנהלה") והבדלים בין גישת ההנהלה להגדרה הפיקוחית, ראה פרק מגזרי פעילות פיקוחיים בדוח הדירקטוריון וההנהלה.

מוצרים ושירותים

להלן פירוט השלוחות השונות ועיסוקיהן:

סניפי הבנק בחוץ לארץ - הסניפים בחוץ לארץ מציעים ללקוחותיהם שירותים בנקאיים בהתאם לחוקים ולדינים המקומיים. הסניפים כפופים לפיקוח מקומי וישראלי כאחד.

- **סניף לוס אנג'לס** - הסניף עוסק בעיקר בתחומי הבנקאות המסחרית, מימון עסקאות נדל"ן, מימון חברות היי טק, השתתפות בהלוואות סינדיקטיות וגיוס פיקדונות. הפיקדונות המופקדים בסניף מבטוחים על ידי (Federal Deposit Insurance Corporation) FDIC. על לקוחות הסניף נמנים לקוחות מקומיים, ישראלים ובינלאומיים.

- **סניף לונדון** - הסניף פועל בעיקר בתחומי הבנקאות העסקית, השתתפות בהלוואות סינדיקטיות, מימון סחר חוץ, אשראי לחברות היי טק, מימון עסקאות נדל"ן, קבלת פיקדונות, מסחר במטבע חוץ ומתן שירותים בתחום הבנקאות האישית ללא ייעוץ בניירות ערך. עם לקוחות הסניף נמנים לקוחות מקומיים, ישראלים ובינלאומיים.

סניפי בנקאות פרטית בינלאומית בישראל - הבנק מפעיל ארבעה סניפים ייעודיים, הממוקמים בירושלים, תל אביב, נתניה ואשדוד, ומשרתים לקוחות תושבי חוץ ועולים חדשים. הסניפים מציעים ללקוחותיהם שירותים בנקאיים מלאים, בדגש על בנקאות פרטית. הסניפים נתונים לפיקוח הגורמים הפיקוחיים והרשויות הרלוונטיות בישראל, וכפופים לסקטור הפעילות הבינלאומית ובנקאות פרטית.

שווקים עיקריים ודרכי הפצה

השווקים העיקריים הם לקוחות מקומיים, בעיקר מהקהילה היהודית, הממוקמים גיאוגרפית במדינות בהם פועלות שלוחות הבנק בחוץ לארץ וכן לקוחות תושבי ישראל שהפעילות הפיננסית והעסקית שלהם מצריכה קבלת שירותים בנקאיים בחוץ לארץ.

דרכי הפצה העיקריים הם השתתפות בכנסים מקצועיים במדינות בהן ממוקמות השלוחות ופרסום מקומי בקרב הקהילה היהודית.

אסטרטגיה עסקית

שלוחות הבנק בחוץ לארץ פועלות בסביבה תחרותית של בנקים מקומיים ובינלאומיים הפועלים באותה המדינה אך יחד עם זאת ממוקדים במתן שירותים בנקאיים בתחום מצומצם בהשוואה לבנקים המקומיים והבינלאומיים. התחרות מתמקדת ברמת השירות, מהירות התגובה ומקסום מערכת היחסים של הלקוח עם הבנק. לכל שלוחה של הפעילות הבינלאומית קהל יעד ייחודי. גורמי ההצלחה הקריטיים מבוססים על מתן שירות אישי ומהיר ברמה בינלאומית. השירות הניתן ללקוחות מבוסס על הבנת הצרכים האישיים ומתן מענה פרטני המבוסס על הכרה מעמיקה של השווקים המקומיים, ומציאת סל מוצרים מתאים.

על מנת להתמודד עם התחרות הקיימת במגזר זה משקיע הבנק משאבים רבים בגיוס כוח אדם איכותי, בעל ניסיון, בהכשרה מקצועית של עובדיו, ובמכירת סל מוצרים איכותי ביחס למקובל בעולם. כמו כן מתמקד הבנק במתן שירות איכותי ובשמירה על קשר הדוק עם הלקוחות, בארגון כנסים מקצועיים ללקוחות נבחרים ובמאמצים לאיתור ולגיוס לקוחות חדשים באופן שוטף.

הבנק פועל לפיתוח הפעילות בשלוחות הקיימות וליצירת קשרים אסטרטגיים עם גופים פיננסיים מרכזיים בבנקאות הבינלאומית ולעבודה משותפת עמם. כמו כן, נבחנות אפשרויות למתן שירותים המתאימים לכל אחת מהשלוחות ואשר עונים על הצרכים המתחדשים עם השינויים הטכנולוגיים, העסקיים והרגולאטורים, בכל שוק ושוק.

הפעילות הבינלאומית מגלמת מספר סיכונים ייחודיים:

- פעילות תחת משטרי חוק ורגולציה, שונים וייחודיים לכל מדינה.
- סיכון הנובע מקושי בשליטה בשלוחה מרוחקת מהמשרדים הראשיים.
- הסיכונים העסקיים (סיכוני אשראי וסיכוני שוק) מושפעים מגורמים מקומיים, שאינם בהכרח זהים לסביבה ולגורמים בישראל.

כל אחת מהשלוחות בחוץ לארץ פועלת על פי החוק והרגולציה המקומיים, ומלווה באופן שוטף על ידי יועצים משפטיים מקומיים המתמחים בפעילות הבנקאית הרלוונטית לכל שלוחה. בנוסף, הבנק מיסד ומקיים תהליך פיקוח ובקרה על פעילות השלוחות באמצעות מנהלי הסיכון הרלוונטיים בבנק בישראל והן שימוש ביועצים מקצועיים חיצוניים מטעם הבנק בישראל.

מבנה התחרות במגזר ושינויים החלים בו

בשנים האחרונות הצטמצמה התחרות מול שלוחות הבנקאים הישראליים הפועלות בחוץ לארץ. כמו כן, שינויי רגולציה גלובליים הביאו לשינוי מיקוד עסקי ושינויים בהעדפות הלקוחות.

בנק מזרחי טפחות
נספחים לדוחות השנתיים

2022

תוכן עניינים

322	נספח 1 - שיעורי הכנסות והוצאות ריבית - של הבנק ושל חברות מאוחדות שלו
326	נספח 2 - מידע רב-תקופתי
328	נספח 3 - מידע רב-רבעוני
332	נספח 4 - פרטים נוספים

נספחים לדוחות השנתיים

ליום 31 בדצמבר 2022

נספח 1 - שיעורי הכנסות והוצאות ריבית - של הבנק ושל חברות מאוחדות שלו⁽¹⁾

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר
סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

א. יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית - נכסים

2020		2021		2022					
שיעור הכנסות ריבית	הכנסות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾	שיעור הכנסה	הכנסות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾	שיעור הכנסה	הכנסות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾	
%-ב			%-ב			%-ב			
נכסים נושאי ריבית									
אשראי לציבור⁽³⁾									
3.34	7,113 ⁽⁷⁾	212,769	4.06	10,052 ⁽⁷⁾	247,531	5.09	14,469 ⁽⁷⁾	284,495	בישראל
5.64	186	3,300	5.35	190	3,552	6.72	325	4,838	מחוץ לישראל
3.38	7,299	216,069	4.08	10,242	251,083	5.11	14,794	289,333	סך הכל
אשראי לממשלה									
0.47	1	212	0.32	1	311	0.96	3	312	בישראל
4.93	21	426	4.48	10	223	7.92	8	101	מחוץ לישראל
3.45	22	638	2.06	11	534	2.66	11	413	סך הכל
פיקדונות בבנקים									
0.71	9	1,271	0.47	7	1,504	0.75	37	4,961	בישראל
1.10	2	182	-	-	204	0.88	1	113	מחוץ לישראל
0.76	11	1,453	0.41	7	1,708	0.75	38	5,074	סך הכל
פיקדונות בבנקים מרכזיים									
0.12	61	52,831	0.08	66	79,726	1.06	817	77,168	בישראל
0.28	29	10,289	0.12	13	10,536	1.87	197	10,535	מחוץ לישראל
0.14	90	63,120	0.09	79	90,262	1.16	1,014	87,703	סך הכל
ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר									
-	-	85	-	-	369	0.90	10	1,108	בישראל
-	-	-	-	-	-	-	-	-	מחוץ לישראל
-	-	85	-	-	369	0.90	10	1,108	סך הכל
איגרות חוב מוחזקות לפידיון וזמינות למכירה⁽⁴⁾									
0.91	90	9,908	1.30	201	15,476	1.94	288	14,840	בישראל
1.54	10	651	0.82	7	849	2.21	22	994	מחוץ לישראל
0.95	100	10,559	1.27	208	16,325	1.96	310	15,834	סך הכל
איגרות חוב למסחר⁽⁵⁾									
1.60	6	376	2.75	10	363	8.26	18	218	בישראל
-	-	-	-	-	-	-	-	-	מחוץ לישראל
1.60	6	376	2.75	10	363	8.26	18	218	סך הכל
2.58	7,528	292,300	2.93	10,557	360,644	4.05	16,195	399,683	סך כל הנכסים נושאי ריבית
		3,708			4,305			4,218	חייבים בגין פעולות בכרטיסי אשראי
		5,531			6,427			7,615	נכסים אחרים שאינם נושאים ריבית ⁽⁶⁾
		301,539			371,376			411,516	סך כל הנכסים
סך הנכסים נושאי ריבית המיוחסים לפעילויות מחוץ לישראל									
1.67	248	14,848	1.43	220	15,364	3.34	553	16,581	

ראה הערות להלן.

נספחים לדוחות השנתיים

ליום 31 בדצמבר 2022

נספח 1 - שיעורי הכנסה והוצאה - של הבנק ושל חברות מאוחדות שלו⁽¹⁾ - המשך

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר
סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

ב. יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית - התחייבויות והון

2020			2021			2022		
שיעור הכנסה	הוצאות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾	שיעור הכנסה	הוצאות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾	שיעור הכנסה	הוצאות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾
% -ב			% -ב			% -ב		
התחייבויות נושאות ריבית								
פיקדונות הציבור								
בישראל								
0.04	13	32,679	0.23	104	45,249	0.44	211	47,479
0.95	1,267	133,409	1.10	1,605	146,126	2.28	3,861	169,384
לפי דרישה								
לזמן קצוב								
מחוץ לישראל								
-	-	723	-	-	640	-	-	513
0.90	36	4,019	0.20	7	3,420	2.04	96	4,699
0.77	1,316	170,830	0.88	1,716	195,435	1.88	4,168	222,075
סך הכל								
פיקדונות הממשלה								
בישראל								
7.69	4	52	6.25	4	64	5.77	3	52
מחוץ לישראל								
7.69	4	52	6.25	4	64	5.77	3	52
סך הכל								
פיקדונות מבנקים								
בישראל								
0.41	7	1,728	0.07	4	5,687	0.12	9	7,727
מחוץ לישראל								
-	-	2	-	-	34	-	-	345
0.40	7	1,730	0.07	4	5,721	0.11	9	8,072
סך הכל								
ניירות ערך שהושאלו או נמכרו								
במסגרת הסכמי רכש חוזר								
בישראל								
-	-	-	-	-	-	-	-	-
מחוץ לישראל								
-	-	-	-	-	-	-	-	-
סך הכל								
איגרות חוב וכתבי התחייבויות נדחים								
1.22	380	31,062	3.34	1,142	34,238	5.13	1,744	34,009
בישראל								
-	-	-	-	-	-	-	-	-
1.22	380	31,062	3.34	1,142	34,238	5.13	1,744	34,009
סך הכל								
התחייבויות אחרות								
בישראל								
0.21	1	485	0.86	6	695	1.03	31	3,005
מחוץ לישראל								
-	-	-	-	-	-	-	-	-
0.21	1	485	0.86	6	695	1.03	31	3,005
סך הכל								
0.84	1,708	204,159	1.22	2,872	236,153	2.23	5,955	267,213
סך הכל התחייבויות נושאות ריבית								
פיקדונות הציבור שאינם נושאים ריבית								
68,110			98,833			101,245		
3,709			4,305			4,114		
זכאים בגין פעולות בכרטיסי אשראי התחייבויות אחרות שאינן נושאות ריבית ⁽⁸⁾								
7,782			11,055			15,191		
283,760			350,346			387,763		
17,779			21,030			23,753		
סך כל ההתחייבויות								
301,539			371,376			411,516		
פער הריבית								
1.74			1.71			1.82		
תשואה נטו⁽⁹⁾ על נכסים נושאי ריבית								
בישראל								
2.02	5,608	277,452	2.16	7,472	345,280	2.55	9,783	383,102
מחוץ לישראל								
1.43	212	14,848	1.39	213	15,364	2.76	457	16,581
1.99	5,820	292,300	2.13	7,685	360,644	2.56	10,240	399,683
סך הכל								
סך ההתחייבויות נושאות ריבית המיוחסות לפעילויות מחוץ לישראל								
0.76	36	4,744	0.17	7	4,094	1.73	96	5,557

ראה הערות להלן.

נספחים לדוחות השנתיים

ליום 31 בדצמבר 2022

נספח 1 - שיעורי הכנסה והוצאה - של הבנק ושל חברות מאוחדות שלו^(א) - המשך

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר
כסומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

ג. יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית - מידע נוסף על נכסים והתחייבויות נושאי ריבית המיוחסים לפעילות בישראל

2020			2021			2022		
שיעור (הכנסה)	הכנסות (הוצאות)	יתרה ממוצעת ⁽²⁾	שיעור הכנסה (הוצאה)	הכנסות (הוצאות)	יתרה ממוצעת ⁽²⁾	שיעור הכנסה (הוצאה)	הכנסות (הוצאות)	יתרה ממוצעת ⁽²⁾
%-ב			%-ב			%-ב		
מטבע ישראלי לא צמוד								
2.65	5,423	204,346	2.45	6,290	256,660	3.25	9,307	286,245
(0.68)	(963)	140,760	(0.53)	(824)	156,406	(1.12)	(1,956)	175,330
1.97			1.92			2.14		
מטבע ישראלי צמוד למדד								
2.50	1,532	61,359	5.08	3,715	73,138	7.17	5,781	80,577
(1.01)	(400)	39,480	(3.65)	(1,835)	50,294	(5.81)	(3,185)	54,779
1.49			1.43			1.36		
מטבע חוץ (לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ)								
2.77	325	11,747	2.14	332	15,482	3.40	554	16,280
(1.61)	(309)	19,175	(0.81)	(206)	25,359	(2.28)	(718)	31,547
1.16			1.33			1.13		
סך פעילות בישראל								
2.62	7,280	277,452	2.99	10,337	345,280	4.08	15,642	383,102
(0.84)	(1,672)	199,415	(1.23)	(2,865)	232,059	(2.24)	(5,859)	261,656
1.78			1.76			1.84		

ראה הערות להלן.

נספחים לדוחות השנתיים

ליום 31 בדצמבר 2022

נספח 1 - שיעורי הכנסה והוצאה - של הבנק ושל חברות מאוחדות שלו⁽¹⁾

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר
סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

ד. ניתוח השינויים בהכנסות והוצאות ריבית

	2021 לעומת 2020			2022 לעומת 2021		
	גידול (קטון) בגלל שינוי ⁽¹⁰⁾			גידול (קטון) בגלל שינוי ⁽¹⁰⁾		
	שינוי נטו	מחיר	כמות	שינוי נטו	מחיר	כמות
נכסים נושאי ריבית						
אשראי לציבור						
בישראל	2,939	1,527	1,412	4,417	2,537	1,880
מחוץ לישראל	4	(9)	13	135	49	86
סך הכל	2,943	1,518	1,425	4,552	2,586	1,966
נכסים נושאי ריבית אחרים						
בישראל	118	22	96	888	878	10
מחוץ לישראל	(32)	(33)	1	198	199	(1)
סך הכל	86	(11)	97	1,086	1,077	9
סך כל הכנסות הריבית	3,029	1,507	1,522	5,638	3,663	1,975
התחייבויות נושאות ריבית						
פיקדונות הציבור						
בישראל	429	203	226	2,363	1,884	479
מחוץ לישראל	(29)	(28)	(1)	89	68	21
סך הכל	400	175	225	2,452	1,952	500
התחייבויות נושאות ריבית אחרות						
בישראל	764	555	209	631	467	164
מחוץ לישראל	-	-	-	-	-	-
סך הכל	764	555	209	631	467	164
סך כל הוצאות הריבית	1,164	730	434	3,083	2,419	664

- (1) הנתונים בלוחות אלה ניתנים לאחר השפעת מכשירים נגזרים מגדרים.
- (2) על בסיס יתרות לתחילת החודשים (במגזר מטבעי ישראלי - לא צמוד - על בסיס יתרות יומיות).
- (3) לפני ניכוי היתרה המאזנית הממוצעת של הפרשות להפסדי אשראי. לרבות חובות פגומים שאינם צוברים הכנסות ריבית.
- (4) מהיתרה הממוצעת של איגרות חוב זמינות למכירה לתקופות של שנה שהסתיימו בימים 31 בדצמבר 2022, 2021 ו-2020, (נוכחה) נוספה היתרה הממוצעת של (הפסדים) רווחים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של איגרות חוב זמינות למכירה, הכלולות בהון העצמי במסגרת רווח כולל אחר מצטבר בסעיף "התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן" בסך (409) מיליוני שקלים, (27) מיליוני שקלים ו-20 מיליוני שקלים בהתאמה.
- (5) מהיתרה הממוצעת של איגרות חוב למסחר לתקופות של שנה שהסתיימו בימים 31 בדצמבר 2022, 2021 ו-2020, נוספה (נוכחה) היתרה הממוצעת של רווחים (הפסדים) שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של איגרות חוב למסחר בסך 16 מיליוני שקלים, (3) מיליוני שקלים ו-9 מיליוני שקלים, בהתאמה.
- (6) לרבות מכשירים נגזרים, נכסים אחרים שאינם נושאים ריבית ובניכוי הפרשה להפסדי אשראי.
- (7) עמלות בסך 571, 711 ו-452 מיליוני שקלים נכללו בהכנסות ריבית בתקופות של שנה שהסתיימו בימים 31 בדצמבר 2022, 2021 ו-2020, בהתאמה.
- (8) לרבות מכשירים נגזרים.
- (9) תשואה נטו - הכנסות ריבית נטו לחלק לסך הנכסים נושאי הריבית.
- (10) השינוי המיוחס לשינוי בכמות חושב על ידי הכפלת הכמות הישנה בשינוי במחיר.

נספחים לדוחות השנתיים

ליום 31 בדצמבר 2022

נספח 2 - מידע רב-תקופתי

דוח רווח והפסד מאוחד - מידע רב-תקופתי

לשנים שהסתיימו ביום 31 בדצמבר 2022 - 2018

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

2018	2019	(1)2020	(1)2021	(1)2022	
7,359	7,711	7,528	10,557	16,195	הכנסות ריבית
2,437	2,371	1,708	2,872	5,955	הוצאות ריבית
4,922	5,340	5,820	7,685	10,240	הכנסות ריבית, נטו
310	364	1,050	(278)	532	הוצאות בגין הפסדי אשראי
4,612	4,976	4,770	7,963	9,708	הכנסות ריבית, נטו לאחר הוצאות בגין הפסדי אשראי
הכנסות שאינן מריבית					
445	357	221	401	754	הכנסות מימון שאינן מריבית
1,475	1,535	1,671	1,947	2,052	עמלות
47	74	221	287	622	הכנסות אחרות
1,967	1,966	2,113	2,635	3,428	סך כל ההכנסות שאינן מריבית
הוצאות תפעוליות ואחרות					
2,407	2,562	2,644	3,536	4,029	משכורות והוצאות נלוות
747	770	871	1,002	1,012	אחזקה ופחת בניינים וציוד
1,230	656	764	1,030	1,132	הוצאות אחרות
4,384	3,988	4,279	5,568	6,173	סך כל ההוצאות התפעוליות והאחרות
2,195	2,954	2,604	5,030	6,963	רווח לפני מיסים
922	1,029	903	1,730	2,356	הפרשה למיסים על הרווח
1,273	1,925	1,701	3,300	4,607	רווח לאחר מיסים
1	-	1	(10)	5	חלק ברווחים (הפסדים) של חברות כלולות, לאחר השפעת מס
רווח נקי:					
1,274	1,925	1,702	3,290	4,612	לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(68)	(83)	(92)	(102)	(140)	המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
1,206	1,842	1,610	3,188	4,472	המיוחס לבעלי מניות הבנק
רווח למניה (2) (בשקלים חדשים)					
רווח בסיסי למניה:					
5.17	7.86	6.70	12.47	17.47	סך הכל רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
רווח מדולל למניה:					
5.15	7.83	6.69	12.35	17.38	סך הכל רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק

(1) החל מיום 30 בספטמבר 2020 מאחד הבנק את הדוחות הכספיים של בנק אגוד. דוח הרווח וההפסד המאוחד לשנת 2021 כולל את התוצאות הכספיות של בנק אגוד.

(2) מניה בת 0.1 ש"ח ערך נקוב.

נספחים לדוחות השנתיים

ליום 31 בדצמבר 2022

נספח 2 - מידע רב תקופתי - המשך

מאזן מאוחד - מידע רב-תקופתי

ליום 31 בדצמבר 2022 - 2018

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

2018	2019	2020	2021	2022	
					נכסים
45,162	51,672	86,570	95,267	93,673	מזומנים ופיקדונות בבנקים
11,081	10,113	17,290	15,033	15,144	ניירות ערך
26	120	200	1,332	315	ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר
195,956	206,401	247,958	273,531	310,356	אשראי לציבור
(1,575)	(1,693)	(2,433)	(2,103)	(2,884)	הפרשה להפסדי אשראי
194,381	204,708	245,525	271,428	307,472	אשראי לציבור, נטו
630	656	613	477	318	אשראי לממשלות
32	32	31	69	127	השקעות בחברות כלולות
1,424	1,457	1,743	1,734	1,503	בניינים וציוד
87	87	239	208	178	נכסים בלתי מוחשיים ומוניטין
3,240	2,578	4,543	3,652	5,789	נכסים בגין מכשירים נגזרים
1,810	1,821	3,386	3,071	3,773	נכסים אחרים
257,873	273,244	360,140	392,271	428,292	סך כל הנכסים
					התחייבויות והון
199,492	210,984	284,224	307,924	344,514	פיקדונות הציבור
625	714	3,779	6,992	6,994	פיקדונות מבנקים
42	29	70	81	47	פיקדונות הממשלה
30,616	33,460	33,446	38,046	33,287	איגרות חוב וכתבי התחייבויות נדחים
3,661	2,686	5,506	3,753	5,214	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
8,047	8,566	13,446	13,746	13,368	התחייבויות אחרות
242,483	256,439	340,471	370,542	403,424	סך כל ההתחייבויות
14,681	16,033	18,804	20,770	23,780	הון עצמי המיוחס לבעלי מניות הבנק
709	772	865	959	1,088	זכויות שאינן מקנות שליטה
15,390	16,805	19,669	21,729	24,868	סך כל ההון
257,873	273,244	360,140	392,271	428,292	סך כל ההתחייבויות וההון

נספחים לדוחות השנתיים

ליום 31 בדצמבר 2022

נספח 3 - מידע רב-רבעוני

דוח רווח והפסד מאוחד לפי רבעונים בשנת 2022

(במיליוני שקלים חדשים)

רבעון ראשון	רבעון שני	רבעון שלישי	רבעון רביעי	
3,144	3,961	4,213	4,877	הכנסות ריבית
1,000	1,508	1,522	1,925	הוצאות ריבית
2,144	2,453	2,691	2,952	הכנסות ריבית, נטו
79	107	155	191	הוצאות בגין הפסדי אשראי
2,065	2,346	2,536	2,761	הכנסות ריבית, נטו לאחר הוצאות בגין הפסדי אשראי
הכנסות שאינן מריבית				
117	176	263	198	הכנסות מימון שאינן מריבית
520	508	519	505	עמלות
432	66	60	64	הכנסות אחרות
1,069	750	842	767	סך כל ההכנסות שאינן מריבית
הוצאות תפעוליות ואחרות				
909	924	1,002	1,194	משכורות והוצאות נלוות
237	254	240	281	אחזקה ופחת בניינים וציוד
242	264	287	339	הוצאות אחרות
1,388	1,442	1,529	1,814	סך כל ההוצאות התפעוליות והאחרות
1,746	1,654	1,849	1,714	רווח לפני מיסים
569	572	635	580	הפרשה למיסים על הרווח
1,177	1,082	1,214	1,134	רווח לאחר מיסים
1	1	2	1	חלק ברווחים נטו, של חברות כלולות, לאחר השפעת מס
רווח נקי:				
1,178	1,083	1,216	1,135	לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(24)	(30)	(38)	(48)	המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
1,154	1,053	1,178	1,087	המיוחס לבעלי מניות הבנק
רווח למניה⁽¹⁾ (בשקלים חדשים)				
רווח בסיסי למניה				
4.50	4.11	4.59	4.23	סך הכל רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
רווח מדולל למניה				
4.43	4.09	4.56	4.21	סך הכל רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק

(1) מניה בת 0.1 ש"ח ערך נקוב.

נספח 3 - מידע רב רבעוני - המשך
דוח רווח והפסד מאוחד לפי רבעונים בשנת 2021
(במיליוני שקלים חדשים)

רבעון ראשון	רבעון שני	רבעון שלישי	רבעון רביעי	
2,208	3,085	2,800	2,464	הכנסות ריבית
517	1,050	799	506	הוצאות ריבית
1,691	2,035	2,001	1,958	הכנסות ריבית, נטו
13	(240)	(36)	(15)	הוצאות בגין הפסדי אשראי
1,678	2,275	2,037	1,973	הכנסות ריבית, נטו לאחר הוצאות בגין הפסדי אשראי
				הכנסות שאינן מריבית
189	66	63	83	הכנסות מימון שאינן מריבית
477	469	473	528	עמלות
66	75	78	68	הכנסות אחרות
732	610	614	679	סך כל ההכנסות שאינן מריבית
				הוצאות תפעוליות ואחרות
870	843	863	960	משכורות והוצאות נלוות
240	245	250	267	אחזקה ופחת בניינים וציוד
231	245	226	328	הוצאות אחרות
1,341	1,333	1,339	1,555	סך כל ההוצאות התפעוליות והאחרות
1,069	1,552	1,312	1,097	רווח לפני מיסים
358	540	442	390	הפרשה למיסים על הרווח
711	1,012	870	707	רווח לאחר מיסים
(12)	1	1	-	חלק ברווחים (הפסדים) נטו, של חברות כלולות, לאחר השפעת מס
				רווח נקי:
699	1,013	871	707	לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(23)	(25)	(26)	(28)	המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
676	988	845	679	המיוחס לבעלי מניות הבנק
				רווח למניה⁽¹⁾ (בשקלים חדשים)
				רווח בסיסי למניה
2.65	3.87	3.30	2.65	סך הכל רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
				רווח מדולל למניה
2.64	3.85	3.24	2.62	סך הכל רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק

(1) מניה בת 0.1 ש"ח ערך נקוב.

נספחים לדוחות השנתיים

ליום 31 בדצמבר 2022

נספח 3 - מידע רב רבעוני - המשך מאזנים מאוחדים לסוף כל רבעון בשנת 2022 סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

רבעון ראשון	רבעון שני	רבעון שלישי	רבעון רביעי	
				נכסים
84,666	81,330	95,596	93,673	מזומנים ופיקדונות בבנקים
16,967	22,384	14,379	15,144	ניירות ערך
542	2,124	914	315	ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר
285,457	300,871	306,908	310,356	אשראי לציבור
(2,540)	(2,638)	(2,804)	(2,884)	הפרשה להפסדי אשראי
282,917	298,233	304,104	307,472	אשראי לציבור, נטו
457	464	339	318	אשראי לממשלה
109	109	106	127	השקעות בחברות כלולות
1,400	1,421	1,410	1,503	בניינים וציוד
201	193	185	178	נכסים בלתי מוחשיים ומוניטין
3,353	7,080	8,695	5,789	נכסים בגין מכשירים נגזרים
3,433	3,631	4,039	3,773	נכסים אחרים
394,045	416,969	429,767	428,292	סך כל הנכסים
				התחייבויות והון
312,653	327,884	345,339	344,514	פיקדונות הציבור
6,850	8,515	7,725	6,994	פיקדונות מבנקים
66	57	48	47	פיקדונות הממשלה
36,045	35,173	31,352	33,287	איגרות חוב וכתבי התחייבויות נדחים
2,940	6,264	7,549	5,214	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
13,307	15,893	13,708	13,368	התחייבויות אחרות
371,861	393,786	405,721	403,424	סך כל ההתחייבויות
21,199	22,166	22,989	23,780	הון המיוחס לבעלי מניות הבנק
985	1,017	1,057	1,088	זכויות שאינן מקנות שליטה
22,184	23,183	24,046	24,868	סך כל ההון
394,045	416,969	429,767	428,292	סך כל ההתחייבויות וההון

נספחים לדוחות השנתיים

ליום 31 בדצמבר 2022

נספח 3 - מידע רב רבעוני - המשך מאזנים מאוחדים לסוף כל רבעון בשנת 2021 (במיליוני שקלים חדשים)

רבעון ראשון	רבעון שני	רבעון שלישי	רבעון רביעי	
נכסים				
91,392	94,337	96,365	95,267	מזומנים ופיקדונות בבנקים
19,529	17,539	14,749	15,033	ניירות ערך
139	187	383	1,332	ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר
251,957	256,441	261,905	273,531	אשראי לציבור
(2,418)	(2,205)	(2,163)	(2,103)	הפרשה להפסדי אשראי
249,539	254,236	259,742	271,428	אשראי לציבור, נטו
582	578	479	477	אשראי לממשלה
18	19	28	69	השקעות בחברות כלולות
1,702	1,678	1,667	1,734	בניינים וציוד
231	223	216	208	נכסים בלתי מוחשיים ומוניטין
3,643	2,426	2,769	3,652	נכסים בגין מכשירים נגזרים
3,635	3,147	3,165	3,071	נכסים אחרים
370,410	374,370	379,563	392,271	סך כל הנכסים
התחייבויות והון				
293,766	294,391	303,921	307,924	פיקדונות הציבור
4,293	5,945	6,801	6,992	פיקדונות מבנקים
44	43	102	81	פיקדונות הממשלה
33,335	35,594	32,664	38,046	איגרות חוב וכתבי התחייבויות נדחים
3,172	2,412	2,626	3,753	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
15,489	14,622	11,688	13,746	התחייבויות אחרות
350,099	353,007	357,802	370,542	סך כל ההתחייבויות
19,422	20,444	20,831	20,770	הון המיוחס לבעלי מניות הבנק
889	919	930	959	זכויות שאינן מקנות שליטה
20,311	21,363	21,761	21,729	סך כל ההון
370,410	374,370	379,563	392,271	סך כל ההתחייבויות וההון

נספח 4 - פרטים נוספים

חברות מאוחדות שהבנק אינו מחזיק בלמעלה מ-50% מאמצעי השליטה

אילו הבנק לא היה מאחד את הדוחות הכספיים של בנק יהב, אזי הדוחות הכספיים המאוחדים (ללא בנק יהב) היו דומים לדוחות הכספיים של הבנק בלבד (סולו) כפי שהוצגו בביאור 36 לדוחות הכספיים, למעט השינויים המהותיים להלן:

נתונים מאזניים עיקריים (ליום 31 בדצמבר 2022)

- יתרת ההשקעה בחברות כלולות הייתה קטנה בכ-3.5 מיליארדי שקלים חדשים.
- יתרת פיקדונות הציבור הייתה קטנה בכ-30.7 מיליארדי שקלים חדשים.
- יתרת איגרות חוב וכתבי התחייבויות נדחים הייתה גדלה בכ-30.3 מיליארדי שקלים חדשים.

נתוני רווח והפסד עיקריים (לשנת 2022)

- סך כל ההכנסות שאינן מריבית היו גדלות בכ-516 מיליוני שקלים חדשים.
- חלק הרווחים, נטו, של חברות כלולות, לאחר השפעת המס היה קטן בסכום של כ-303 מיליוני שקלים חדשים.

נתונים מאזניים עיקריים (ליום 31 בדצמבר 2021)

- יתרת ההשקעה בחברות כלולות הייתה קטנה בכ-5.1 מיליארדי שקלים חדשים.
- יתרת פיקדונות הציבור הייתה קטנה בכ-7.7 מיליארדי שקלים חדשים.
- יתרת איגרות חוב וכתבי התחייבויות נדחים הייתה גדלה בכ-32.3 מיליארדי שקלים חדשים.

נתוני רווח והפסד עיקריים (לשנת 2021)

- סך כל ההכנסות שאינן מריבית היו גדלות בכ-562 מיליוני שקלים חדשים.
- חלק הרווחים, נטו, של חברות כלולות, לאחר השפעת המס היה קטן בסכום של כ-234 מיליוני שקלים חדשים.

מילון ואינדקס מונחים שנכללו בדוחות השנתיים

ליום 31 בדצמבר 2022

מילון ואינדקס מונחים שנכללו בדוחות השנתיים

להלן פירוט תמציתי למונחים שנכללו בדוחות הכספיים ומראה המקום שלהם

מונחים המתייחסים לניהול הסיכונים בבנק ולהלימות הון

	ABC
ICAAP - Internal Capital Adequacy Assessment Process - תהליך פנימי להערכת נאותות ההון הכולל של הבנק. התהליך משלב, בין היתר, קביעה של יעדי ההון, תהליכי תכנון ההון ובחינת מצב ההון במגוון תרחישי קיצון. התהליך מהווה חלק מהנדבך השני של הוראת באזל וו.	
VAR - מודל המשמש לאמידת החשיפה הכוללת למגוון סיכונים שוק. ערך ה-VAR (הערך בסיכון) המתקבל במודל הינו אומדן סטטיסטי להפסד המקסימלי הצפוי לבנק בשל התממשות סיכונים שוק, בתקופת זמן נתונה וברמת ביטחון סטטיסטית קבועה מראש.	
SOFR (Secured Overnight Financing Rate) - ריבית בה משתמשים בנקים בכדי לתמחר נגזרים והלוואות הצמודים לדולר. שיעור הריבית מבוסס על עסקאות בהן המשקיעים מציעים לבנקים הלוואות המגובות בנכסי איגרות החוב שלהם. הפרדל רזרב החל לפרסם את התעריף בחודש אפריל 2018 כחלק מהמאמץ להחליף את ריבית הליבור.	
באזל - באזל וו / באזל ווו - מסגרת להערכת הלימות הון וניהול הסיכונים אשר פורסמה על ידי ועדת באזל לפיקוח על הבנקים.	ב
EVE - Economic Value of Equity - גישת השווי הכלכלי - גישת השווי הכלכלי לניתוח ואמידת השפעת שינויים בשיעורי הריבית על שווי ההון של הנכסים, ההתחייבויות ופוזיציות חוץ מאזניות של הבנק.	ג
הגישה הסטנדרטית - גישה לחישוב ההון הנדרש בגין סיכון אשראי, שוק או תפעולי. חישוב הקצאת ההון נערך על פי נוסחה המבוססת על רכיבי הערכה פיקוחיים אשר הוגדרו על ידי המפקח על הבנקים.	ה
הון פיקוחי (הון כולל) - ההון הפיקוחי מורכב משני רבדים: הון רובד 1, הכולל הון עצמי רובד 1 והון רובד 1 נוסף, הון רובד 2. בהתאם להגדרתם בהוראת ניהול בנקאי תקין 202 - מדידה והלימות הון - ההון הפיקוחי.	
יחס הון מזערי - היחס מייצג את דרישות שיעורי ההון הפיקוחי המזעריים שהבנק מחויב להחזיק בהתאם לדרישות הוראת ניהול בנקאי תקין 201.	י
כתבי התחייבות נדחים - כתבי התחייבות שהזכויות לפיהם נדחות מפני תביעותיהם של יתר הנושים של הבנק, למעט כתבי התחייבות אחרים מאותו סוג.	כ
מבחני מצוקה (קיצון) - כינוי למגוון שיטות שנועדו להעריך את מצבו הפיננסי של תאגיד בנקאי בתרחיש קיצון.	ס
מסמך הסיכונים - מסמך המציג בצורה תמציתית את פרופיל הסיכון של הבנק, על מנת לאפשר לדירקטוריון לעקוב אחר פעולות ההנהלה ולוודא שהן עולות בקנה אחד עם תיאבון הסיכון ועם מסגרת ניהול הסיכונים שאושרה על ידו. מסמך הסיכונים מדווח ומוגש לדירקטוריון בתדירות רבעונית.	
נדבך 2 - הנדבך השני במסגרת העבודה של באזל וו המתייחס לתהליך הסקירה הפיקוחית. חלק זה מורכב מעקרונות היסוד הבאים: הבנק יערוך תהליך ICAAP, כהגדרתו לעיל. המפקח יקיים תהליך להערכת תהליך הערכת הלימות ההון על ידי הבנק, לבחינת יכולתו לבצע ניטור על יחסי ההון הפיקוחיים והעמידה בהם. הבנק מצופה לפעול מעל יחסי ההון המזעריים אשר הוגדרו.	נ
נדבך 3 - הנדבך השלישי במסגרת העבודה של באזל וו אשר מטרתו לעודד משמעת שוק על ידי פיתוח של מערכת דרישות גילוי, שתאפשר למשתתפים בשוק להעריך את ההון, החשיפות לסיכון ותהליכי הערכת הסיכון ובהתאם לכך להעריך את הלימות ההון של הבנק.	
נכסי סיכון - מורכבים מסיכון אשראי, סיכון תפעולי וסיכון שוק המחושבים בשיטה הסטנדרטית כאמור בהוראות ניהול בנקאי תקין מס' 201-211.	
CVA - Credit Valuation Adjustment - סיכון CVA - CVA הינו המרכיב בשווי הוון של נגזר אשר מביא בחשבון את סיכון האשראי של הצד הנגדי בעסקה. סיכון CVA הוא הסיכון להפסד משערוך לשווי שוק בגין סיכון צפוי של צד נגדי לנגזרים מעבר לדלפק (OTC). כלומר, הפסד בגין ירידה בשווי ההוון של הנגזרים, בשל עלייה בסיכון האשראי של הצד הנגדי (כגון: ירידת דירוג).	ס
סיכון אשראי של צד נגדי - הסיכון שהצד השני לעסקה ייכנס לכשל לפני הסילוק הסופי של תזרימי המזומנים בעסקה.	
שיעור המימון (LTV) - היחס בין המסגרת המאושרת בעת העמדת המסגרת לבין שווי הנכס.	ש

מילון ואינדקס מונחים שנכללו בדוחות השנתיים

ליום 31 בדצמבר 2022

מונחים המתייחסים לבנקאות ופיננסיים

ABC	OTC - Over the Counter - עסקה במכשירים פיננסיים אשר מבוצעת מעבר לדלפק, ולא בבורסה.
א	אשראי חוץ מאזני - התקשרויות למתן אשראי וערבויות (לא כולל מכשירים נגזרים).
	איגרות חוב - נייר ערך המהווה התחייבות של המנפיק לשלם למחזיק האיגרת את הקרן שהונפקה בתוספת ריבית במועדים קבועים או בהתקיים תנאי מסויים.
	חבות - אשראי מאזני ואשראי חוץ מאזני כהגדרתם בהוראה 313 לניהול בנקאי תקין.
	חוב שגבייתו מותנת בביטחון - חוב פגום אשר פירעונו צפוי להתבצע ממימוש הביטחונות שהועמדו להבטחתו.
	חוב בארגון מחדש - חוב בעייתי בארגון מחדש מוגדר כחוב אשר לגביו, מסיבות כלכליות או משפטיות הקשורות לקשיים פיננסיים של חייב, הבנק העניק ויתור בדרך של שינוי בתנאי החוב במטרה להקל על החייב את נטל תשלומי המזומן בטווח הקרוב (הפחתה או דחייה של תשלומים במזומן שנדרשים מהחייב) או בדרך של קבלת נכסים אחרים כפירעון החוב (בחלקו או במלואו).
	חוב בהשגחה מיוחדת - חוב בהשגחה מיוחדת הוא חוב שיש לו חולשות פוטנציאליות, שביגין נדרשת תשומת לב מיוחדת של הנהלת הבנק. אם החולשות לא יטופלו, עלולה להיגרם הידרדרות בסיכויים לפירעון החוב.
	חוב נחות - חוב נחות הוא חוב שאינו מוגן באופן מספק על ידי ביטחונות או על ידי יכולת התשלום של החייב, וקיימת אפשרות שהבנק יספוג בגינו הפסד אם הליקויים לא יתוקנו, לרבות חוב מעל 700 אלפי שקלים חדשים שנמצא בפיגור של עד 60 ימים.
	חוב פגום - חוב יסווג כחוב פגום כאשר תשלום הקרן או הריבית בגינו מצויים בפיגור של 90 ימים או יותר, למעט אם החוב מובטח היטב ונמצא בהליכי גביה. כמו כן, כל חוב שתנאיו שונו במסגרת ארגון מחדש של חוב בעייתי יסווג כחוב פגום, אלא אם לפני הארגון מחדש ולאחריו נערכה בגינו הפרשה להפסדי אשראי לפי שיטת עומק הפיגור בהתאם לנספח להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 314 בדבר חובות בעייתיים בהלוואות לדיור.
	חובות בעייתיים - חובות המסווגים באחד מהסיווגים השליליים הבאים: השגחה מיוחדת, נחות או פגום.
י	יתרת חוב רשומה - יתרת החוב, לרבות ריבית צבורה שהוכרה, פרמיה או ניכיון שטרם הופחתו, עמלות נדחות נטו או עלויות נדחות נטו שנזקפו ליתרת החוב וטרם הופחתו, ובניכוי סכום החוב שנמחק חשבונאית.
ס	מכשיר פיננסי - חוזה היוצר נכס פיננסי בישות אחת והתחייבות פיננסית או מכשיר הוני בישות אחרת.
	משך חיים ממוצע - מח"מ - אורך החיים הממוצע של איגרת חוב. נמדד בשנים באמצעות שקלול תשלומי הקרן של האיגרת והריבית עלייה לאורך חייה עד לפדיונה הסופי. משך חיים ממוצע של איגרת מבטא את רגישות המכשיר הפיננסי לשינויים בשיעורי הריבית. המח"מ מחושב כיחס בין ממוצע משוקלל של תשלומי איגרת החוב למחירה.
נ	נגזרים - מכשיר פיננסי או חוזה אשר שוויו משתנה בתגובה לשינוי במחיר נכס הבסיס (מכשיר פיננסי, נכס פיזי, מדד מחירים, דירוג אשראי או נכס בסיס אחר), דורש השקעה ראשונית קטנה או מינימלית ביחס לסוגים אחרים של חוזים, וצפוי להיות מסולק במועד עתידי.
ס	סינדיקציה - מתן הלוואה על ידי קבוצת לווים במשותף.
ש	שוק פעיל - שוק בו עסקאות בנכס או בהתחייבות מתקיימות בתדירות ובנפח מספיקים על מנת לספק מידע באופן שוטף על תמחור הנכסים וההתחייבויות.

מונחים המתייחסים להוראות רגולטוריות

ABC	EMIR - European Market Infrastructure Regulation - הוראות של האיחוד האירופאי אשר אומצו במטרה להגביר את היציבות, השקיפות והיעילות בשוקי הנגזרים.
	FATCA - Foreign Accounts Tax Compliance Act - חוק ה-FATCA האמריקאי - Foreign Account Tax Compliance Act קובע חובת דיווח לרשות המסים האמריקאית (ה-IRS) על חשבונות המוחזקים על ידי דמויות אמריקאיות (U.S Person) במוסדות פיננסיים זרים (מחוץ לארצות הברית).
	LCR - Liquidity coverage ratio - יחס כיסוי הנזילות - מוגדר כיחס בין הנכסים הנזילים באיכות גבוהה ובין תזרים המזומנים היוצא נטו ל-30 הימים הבאים, תחת תרחיש קיצון. היחס משמש כמדד ליכולת הבנק לעמוד בצרכי נזילותו לתקופה של חודש קדימה.

מילון ואינדקס מונחים שנכללו בדוחות השנתיים

ליום 31 בדצמבר 2022

אינדקס

ג

גדורים, 142, 130, 127, 126, 106, 96, 94, 92, 91, 87, 62, 61, 59, 43, 37, 224, 223, 222, 221, 220, 219, 218, 217, 214, 206, 204, 144, 143, 317, 316, 315, 314, 308, 299, 273, 264, 241, 225

ניירות ערך, 56, 54, 52, 45, 44, 37, 32, 28, 25, 24, 23, 22, 21, 18, 12, 144, 142, 137, 135, 132, 131, 130, 126, 125, 105, 94, 72, 71, 62, 206, 204, 196, 194, 192, 189, 181, 165, 164, 163, 162, 161, 160, 308, 299, 294, 287, 286, 278, 264, 241, 225, 218, 217, 208, 207, 318, 317, 314, 313, 312, 311, 309, 50, 48, 16, 10, **נכסי סיכון**

ס

סיכון אסטרטגי, 101, 70, 67, 19, 9, **סיכון אשראי**, 82, 81, 80, 78, 75, 73, 71, 67, 50, 48, 42, 37, 19, 11, 10, 202, 168, 167, 166, 144, 136, 132, 128, 126, 97, 87, 86, 84, 83, 255, 254, 253, 252, 251, 250, 249, 248, 247, 246, 245, 223, 204, 264, 259, 258, 257, 256

סיכון חוצה גבולות, 100, 25, 19, **סיכון חוצה גבולות ואיסור הלבנת הון**, 101, **סיכון מוניטין**, 101, 97, 70, 67, 19, **סיכון נדלונט**, 101, 95, 70, 19, 9, **סיכון ציות ורגולציה**, 100, 70, 19, 9, **סיכון ריבית**, 93, 91, 70, 69, 19, **סיכון שוק**, 144, 97, 91, 50, 48, 19, 10, 9, **סיכון תפעולי**, 101, 98, 97, 96, 48, 19, 9, 9, **ע**

עמלות, 312, 308, 264, 212, 209, 149, 144, 130, 38, 37, **ענפי משק**, 225, 204, 87, 84, 83, 81, 74, 73, 72, 71, 54, 53, 43, 19, 10, 307

פ

פיקדונות הציבור, 264, 218, 175, 144, 65, 47, 22, 15, **ר**

רווח למניה, 157, 145, 40, **ש**

שווי הון, 143, 142, 132, 131, 129, 106, 93, 92, 65, 39, 37, 19, 11, 271, 270, 269, 268, 267, 266, 265, 264, 219, 218, 164, 146, 144, 273, 272

ת

תשואה, 302, 181, 130, 128, 126, 95, 93, 65, 34, 21, 20, 16, 14, **תשואה על ההון**, 34, 16, 14, **תשלום מבוסס מניות**, 194, 193, 192, 191, 190, 189, 188, 142, 126, 293, 292, 197, 196, 195

C

Cost Income Ratio, 16, **א**

אשראי, 42, 41, 37, 36, 33, 28, 27, 24, 21, 20, 19, 18, 17, 16, 15, 14, 9, 78, 77, 75, 74, 73, 72, 71, 70, 67, 65, 63, 62, 61, 57, 54, 48, 43, 106, 105, 104, 103, 102, 90, 87, 86, 85, 84, 83, 82, 81, 80, 79, 144, 142, 143, 137, 136, 135, 134, 133, 132, 130, 128, 127, 126, 217, 216, 215, 214, 206, 205, 204, 203, 169, 168, 167, 166, 146, 253, 252, 251, 250, 249, 248, 247, 246, 245, 225, 223, 219, 218, 305, 304, 303, 299, 286, 285, 264, 259, 258, 257, 256, 255, 254, 318, 317, 316, 315, 314, 313, 312, 311, 310, 309, 308, 247, 246, 245, 168, 167, 166, 144, 136, 87, 41, 15, **אשראי לציבור**, 264, 259, 258, 257, 256, 255, 254, 253, 252, 251, 250, 249, 248

ד

דיבידנד, 192, 189, 188, 145, 131, 74, 52, 51, 49, 48, 40, 33, 20, 16, 9, 313, 309, 278, 204, 198, 196, 194, 193

ה

ההון העצמי, 74, 65, 49, 48, 39, 20, **הון**, 40, 38, 37, 29, 27, 24, 23, 22, 21, 20, 19, 16, 15, 14, 13, 12, 10, 9, 106, 101, 100, 97, 95, 94, 91, 74, 72, 70, 69, 63, 51, 49, 48, 41, 180, 178, 145, 144, 140, 132, 131, 129, 128, 127, 126, 109, 108, 199, 198, 197, 196, 195, 194, 193, 192, 190, 189, 188, 182, 181, 287, 285, 278, 241, 219, 209, 208, 207, 204, 203, 202, 201, 200, 316, 315, 314, 311, 309, 308, 305, 303, 302, 299, 298, 293, 290, 323, 317, 194, 192, 180, 178, 128, 127, 51, 49, 48, 40, 20, 16, 15, **הון עצמי**, 203, 200, 198, 196, **הוצאות ריבית**, 308, 147, 130, 35, **הכנסות ריבית**, 132, 127, **הלבנת הון**, 305, 290, 101, 100, 19, **הלוואות לדיור**, 126, 104, 90, 89, 88, 78, 73, 55, 54, 53, 42, 33, 29, 11, 309, 307, 305, 255, 225, 210, 203, 136, 134, 132, 130, 128, 127, 312

הליכים משפטיים, 103, 101, 100, 73, 26, 19, **הפרשה להפסדי אשראי**, 135, 105, 104, 82, 80, 77, 75, 73, 42, 10, 256, 255, 254, 252, 251, 250, 249, 248, 247, 246, 167, 166, 136, 299, 257

הפרשות להפסדי אשראי, 146, 136, 127, **ו**

וכתבי התחייבות נדחים, 317, **י**

יחס המינוף, 305, 204, 128, 51, 40, 16, 10, **יחס כיסוי נדלונט**, 201, 96, 95, 28, **כ**

כתבי התחייבות נדחים, 306, 264, 208, 178, 144, 49, 48, 47, 28, 22, 21, **מ**

מגזרי פעילות, 228, 226, 225, 145, 65, 64, 58, 53, 47, 41, 37, 35, 10, 243, 242, 241, 240, 239, 238, 237, 236, 235, 234, 233, 232, 230, 318, 317, 316, 315, 314, 313, 308, 307, 285, 244, 129, **מדיניות חשבונאות**, 134, 133, 132, 130, 129, 128, 127, 126, 125, 33, 9, **מדיניות חשבונאית**, 146, 144, 143, 142, 141, 140, 139, 138, 137, 136, 135, 87, 80, 78, 74, 63, 49, 48, 37, 28, 25, 22, 21, 20, 19, 18, 16, 11, **מיסון**, 148, 145, 137, 135, 132, 130, 105, 101, 96, 95, 94, 92, 90, 89, 318, 316, 315, 314, 309, 305, 218, 204, 202, 184